

ဝိဇယဗိဇယာအသုံးဖွဲ့ခွဲ တက်တဲအကဉ်တဖန်

Drum Publication Group

ကျိန်တင်ရုလီလိာ်တင်မကရို

The Happy Prince and Other Stories.

Drum Publication Group

P.O Box 66

Kanchanaburi 71000

Thailand

htoo@loxinfo.co.th

ISBN - 974-90483-9-3

တၢ်တဲခိၣ်တိ

တၢ်ကတိၤလၢညါ	iv
စီၤပၤဖိလၢအသးဖုံ	၁
ဆၣ်ဖိ	၁၃
ပှၤကဲဒိၣ်လၢအကဲတၢ်ဒိဂ့ၤတၢ်ဘၣ်	၃၁
ဒီးတကါလၢအဲၣ်လီၤအသးတဒု	၃၉
တၢ်တယၣ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၤ	၄၉

တၢ်ကတိၤလၢညါ

တၢ်ယုထၢတၢ်တဲအမုၢ်ယၢ်ယုၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤလၢအိးစခၢ်ဝါ (Oscar wilde) ဒီးကွဲးကျိၣ်ထံက့ၤအိၤဆူကညိၣ်စှိၤအကျိၣ်ဒီးဒုးကဲထီၣ်အိၤလၢတၢ်တဲအလံာ်တဘျီလီၤ. လံာ်တဘျီအံၤတၢ်တိာ်ပာ်မၤအိၤလၢသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

လံာ်အံၤတၢ်ကဘၣ်ပာ်အိၤလၢကျိၣ်အလံာ်ရိၤအးပူၤဒီးကမ္ဗၢၢ်အလံာ်ရိၤအးအပူၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. ပှၤလၢအသးစဲလၢလံာ်လဲၢ်တဖၣ်န့ၣ်ယုဖးဝဲသ့လၢလံာ်ရိၤအးတဖၣ်အပူၤလီၤ.

တၢ်တဲတယုၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်အကတၢၢ်န့ၣ်တၢ်ကတိၤယာ်တၢ်သံကွၢ်လၢပှၤဖးတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဒ်သီးပှၤဖးတၢ်ဖိတဖၣ်ကစံးဆၢဒီးန့ၢ်ဟံၢ်အါထီၣ်တၢ်တဲအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်အတၢ်စံးဆၢဒီးတၢ်နဲၣ်ကျဲန့ၣ်တၢ်ကတိၤယာ်စ့ၢ်ကိးအိၤလီၤ. တၢ်မၤန့ၢ်အိၤသ့ဖဲကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၢ်တၢ်မၤကရူၢ်အအိၣ်လီၤ.

လံာ်အံၤတၢ်တဘျီကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတၢ်လၢအပူၤဘၣ်. တၢ်တဘျီမၤဘၣ်အမၤဟးဂီၤအိၤဘၣ်. တၢ်ကဘၣ်ပာ်ကတိၤအိၤဒ်သီးခါဆူညါပှၤသးစၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဖးအိၤဒ်အဂီၢ်လီၤ.

စီပဖိလားအသားဖုံ

စီပဖိလားအသားဖုံတကအံ့မုဒ်တံဂီစီးပျတ ခါလီ။ အဝဲအိန်ဆာထာ်ဝဲဒ်လ္လံာ်ပူတံ လီာ်ထီၣ်ထီတတီၤဖဲပုကီးဂးဒဲးထံၣ်အီၤသ့အ လီာ်လီၤ။ အဝဲဘၣ်တံကးဘာအီၤဒီတဂညါ လာထူအကဘျဲးသ့တဖၣ်လီၤ။ အမဲၣ်ချံခံဖျၢၣ် မ့ၣ်ဝဲတံမျၢပလဲဒီးတံမျၢဂီၤဖးဒိၣ်တခါကဝီထီၣ်ဝဲလၢအနးအစီးနါလီၤ။ ပုကီး ဂးဒဲးလ္လံာ်ပူန့ၣ်ကွၢ်အီၤဒီးမုၣ်ဘၣ်အသးဒိၣ်မးလီၤ။ အဝဲသ့ၣ်တဲလီာ်အသးတဂ ဒီးတဂလၢ, “အဝဲဒ်ပံလၢဒိၣ်မးလီၤ။ ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအဘျဲးတအိၣ်ဘၣ် တမ့ၢ်ဧါ။”

မိၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဖိမ့ၢ်ဟီၣ်န့ၣ်တဲဝဲဒ်, “ဘၣ်မနုၤလၢသုတလီၤကံဒီးစီပဖိလား အသားဖုံတကလဲၣ်။ စီပဖိလားအသားဖုံတကအံ့အဝဲတဟီၣ်ဘၣ်ပးဒီးတံဂ့ၢ် တမံၤမံၤအယိနီတဘျီဘၣ်။”

ပုဟီၣ်ခွါသးပုလၢအသးဒိၣ်ထီၣ်တံတက, အဝဲကွၢ်ယီၤဝဲတံဂီစီးပျလၢအလီၤလီာ် လီၤလးတခါအံၤတဲထီၣ်ဝဲ, “ယသးခုလၢပုသးဖုံအိၣ်ဒီးလၢဟီၣ်ခိၣ်တကလီၤ။”

ပုကွီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲကွၢ်ထီၣ်လၢသရိၣ်ပူအခါတဲထီၣ်ဝဲဒ်, “အဝဲ လီၤကံဒ်မူခိၣ်ကလူတဂအသီးလီၤ။”

ကွီသရၣ်တကသံကွဲၣ်, “သုသ့ၣ်ညါဒ်လဲၣ်။ သုတထံၣ်ဘၣ်မူခိၣ်ကလူနီတ ဘျီနီတကဘၣ်။”

ပုဖိသ့ၣ်တဖၣ်စံးဆၢ, “အါ, ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်လၢပတံမံၤမိၢ်အပူလီၤ။” ကွီသရၣ် လီၤကံလၢအသးထီၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲတဘၣ်သးလၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဆိကမိၣ်မှဲတံ အါအါဘၣ်အယိလီၤ။

ထိပ်ဖိတဘွန်

တနင်္ဂနွေထိုင်ဆုံးဆုံးဖိတဘွန်ယူဒီကဲဝဲဝဲပူလီ. အဝဲအတံသကီးတဖန်လဲဆူတင်လီအယံဆူကီအံကွဲး(ပိ)လာအမဲညါယုနွံလံ, ဘဉ်ဆဉ်အဝဲအိဉ်တုဝဲလာတင်လီခံလီ. အဝဲအဲဉ်လိာ်သးဒီးတကီဖိလာအယံလာတဖီးလီ. အဝဲထံဉ်ဘဉ်အိဉ်တင်ကီထီဉ်သီအကတီဖဲအယူလီဆူထံကျိဒီးလူဖိဉ်တင်ဖိယာ်ဘီဘီဖးဒိဉ်အခါလီ. အဝဲအိဉ်ပတုဉ်ကွံာ်ဒီးကတီတင်ဒီးဖိဖိ, ဘဉ်ဆဉ်ဖိဖိတစံးဆာအိဉ်တင်နီတမံဘဉ်. တစိဖိပူကွံာ်ဒီးအဝဲလီဘွဲးလာဖိတကနဉ်ယုဉ်အိဉ်အယံဒီးဆာတဲဝဲလာကလူပိကွဲးအသကီးတဖန်အခံဆူကီအံကွဲး(ပိ)လီ. အဝဲယူဝဲဒီနံညါ, ဒီးဖဲမုာ်နုအဆာကတီအဝဲတုဝဲဝဲတဖျဉ်အယူလီ. အဝဲကွာ်တရံးအကပိကပဒီးအဝဲသံကွာ်လီအသးယကြားအိဉ်ဖဲလဲဉ်. ဒီးအဝဲထံဉ်ဝဲဒဉ်တင်ဂီဖီးပျသးတခါအိဉ်ဆာထာဉ်လာတင်လီထီဉ်ထီလာဝဲအဖိဒိဉ်လီ. အဝဲကီးပသူထီဉ်ဝဲ, “ယကမံဖဲအံလီ. အဝဲအံမုာ်တင်လီတတီလာအဂ္ဂဒီးလာပျဲဒီးကလံလာအဆံလီ.” အယံအဝဲယူလီဒီးစိလီလာစိပဖိအိဉ်ကဆူးလီ.

အဝဲကွာ်တရံးအကပိကပဒီးတဲလီအသး, “ယအိဉ်ဒီးယလီမံအးထူတဖျဉ်လီ.” အဝဲကတဲကတီထီဉ်အသးလာကမံဝဲလီ. အဝဲဘဉ်လီအမဲဒီးထံဖးဒိဉ်တလီစိလီဘဉ်လာအလီလီ. အဝဲကီးပသူထီဉ်ဝဲ, “တင်လီဆီဒိဉ်မးလဲဉ်, လာမူကပိလီနုဉ်တင်အာဉ်တအိဉ်ဘဉ်ဒီးတင်ဟဲစူသုဒ်လဲဉ်.”

ဝံဒီးထံဟဲလီကဒီးအသီတလီစိလီ. အဝဲတဲဝဲဒဉ်, “တင်ဂီဖီးပျအံကြီယာ်မူဒိဉ်စူမုာ်တသုနုဉ်တင်ကသူအိဉ်လာမနုတမံအဂီလဲဉ်. ယကဘဉ်ကွာ်ယုတင်လီအဂ္ဂတတီလာယကမံအဂီလီ.”

ထဲတစိဖိထံလီကဒီးအသီတလီစိလီ. အဝဲကွာ်ထီဉ်ဒီးထံဉ်ဝဲတင်တမံလာအလီကမာကမုဉ်ဒိဉ်မးလီ.

စီပဖီလာအသးဖုံဟီၣ်ဝဲ

စီပဖီလာအသးဖုံတဂါအမဲၣ်ချံပူၤပွဲၤဒီးအမဲၣ်ထံတဖၣ်ယူၤလီၤဝဲလာအဝဲအမဲၣ်သၣ်ထူအလီၤလီၤ. အဝဲဖျါပံၤလၢဒိၣ်မးလၢလါကဝီၤကျါဒီးထီၣ်ဖိန့ၣ်အသးတမ့ၢ်စၢအီၤလီၤ. အဝဲသံကွၢ်ဝဲ, “နမ့ၢ်မတၢလဲၣ်”

“ယမ့ၢ်စီပဖီလာအသးဖုံတဂါလီၤ.”

ထီၣ်ဖိသံကွၢ်အီၤ “ဘၣ်မနုၤနဟီၣ်လဲၣ်. နမၤဘၣ်စီၣ်ယၢထဲနမဲၣ်ထံလီၤ.”

တၢ်ဂီၤစိးပျၢတခါအံၤစးဆၢအီၤ “ဖဲယအိၣ်မူဒီးအိၣ်ဒီးပျၢကညီအသးအခါန့ၣ်, တၢ်သ့ၣ်အးသးအးမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. ယအိၣ်လၢနီၤလၢအယံအလၢတဖျၢၣ်အပူၤလၢတၢ်သ့ၣ်အးသးအးတအိၣ်နီၤတဘျီဘၣ်လီၤ. လၢမ့ၢ်ဆါဒီအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ယဝဲလီၤကွဲၤဒီးယသကိးတဖၣ်လၢနီၤအကရၢအပူၤ, လၢမ့ၢ်နၤအဆၢကတီၢ်ယဝဲကလံၣ်လၢနီၤအပူၤလီၤ. ကရၢအကဟီၣ်ကပၤဝဲတရံးန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒူၣ်လၢအကစီထီၣ်ထီလီၤ. ဒီးလၢကရၢအဝဲတကပၤန့ၣ်တၢ်မနုၤမၤအသးလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါနီၤတဘျီဘၣ်. တၢ်ခဲလၢၢ်လၢအအိၣ်ဝဲတရံးယၢန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအယံလၢဒိၣ်မးလီၤ. ယတၢ်သကိးတဖၣ်ကိးယၢလၢစီပဖီလာအသးဖုံတဂါဒီးယမ့ၢ်အဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢခံန့ၣ်ယသံ, ဒီးပျၢဟံၣ်ထီၣ်ယၢဖဲအံၤဒ်သီးယကထံၣ်ဘၣ်, ယဝဲပူၤအတၢ်တဂ့ၤတဘၣ်, တၢ်တသ့ၣ်ဖုံသးညီတဖၣ်ခဲလၢၢ်လီၤ. ဒီးလၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါယသးန့ၣ်တၢ်တုၤအီၤလၢစၢအယံ, ယဟီၣ်တသ့ဘၣ်.”

ထီၣ်ဖိဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, “တၢ်မနုၤလဲၣ်. အဝဲတဘၣ်တၢ်တုၤအီၤလၢထူဒီတဂါညါဧါ.” အဝဲမ့ၢ်ပျၢလၢအဆးအလၢဖးဒိၣ်ဒီဖျါတဝဲသီၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်အံၤဖးဒိၣ်အယံလီၤ.

မိၢ်လၢအလီၤသးကညီတဂါ

တၢ်ဂီၤစိးပျၢတခါအံၤစးထီၣ်ကတိၤကဒီးတၢ်လီၤ. အဝဲတဝဲဒၣ် “လၢတၢ်လီၤယံကျဲဆံးဆံးဖိအကပၤန့ၣ်, ပျၢဖျိၣ်ဖိအဟံၣ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်တဖျၢၣ်လီၤ. ပဲတြီအိးထီၣ်အသးတဘျီဒီးယထံၣ်ပိၢ်မ့ၢ်တဂါဆ့ၣ်နီၤဖဲစီၤနီၤခိၣ်လီၤ. အမဲၣ်သၣ်ယံလီၤဝဲဒီးလီၤကၢလၢအဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤလီၤ. လၢအဝဲအအးပူၤတၢ်သ

နာန့်န့ၣ်အဝဲအဖိခွါဖိအိၣ်မံလီၤလၢလီၤမံခိၣ်မ့ၢ်လၢအအိၣ်တဆူၣ်အယိလီၤ. အဝဲယုအိၣ်တယုၣ်သၣ်လီၤ. အဝဲအမိၢ်န့ၣ်တၢ်တအိၣ်ဒီးအီၤနီတမံလၢကဟ့ၣ်အီၤအကီၢ်ဘၣ်. အိၣ်ထဲထံကျိအထံတခါဇိၤအယိအဝဲဟီၣ်ဝဲလီၤ. ထီၣ်ဖိ, မ့ၢ်နဟံးန့ၢ်တၢ်မျၢၢ်ဂီၤလၢယနးအစိးနီဒီးလဲၤဟ့ၣ်အဝဲကသ့ဇါ.”

ထီၣ်ဖိတဲဆၢအီၤ, “ယတံသကိးတဖၣ်အိၣ်ဒီးယၤလၢအံကွဲး(ပ) အယိယကဘၣ်လဲၤဆူအဝဲသ့ၣ်အအိၣ်လီၤ.”

စီၤပဖိတဲဝဲ, “ထီၣ်ဖိဝံသးစူၤအိၣ်ဒီးယၤထဲတနၤဇိဒီးကဲယပှၤဆှၢတၢ်ကစီၣ်တက့ၢ်. ပိၣ်ခွါဖိတၢ်သူအသးဒိၣ်မးဒီးအမိၢ်အသးအုးဒိၣ်မးလီၤ.”

ထီၣ်ဖိစံးဆၢအီၤ, “ယဆိမိၣ်လၢယတဘၣ်သးပိၣ်ခွါဖိတဖၣ်ဘၣ်. လၢအပူၤကွံာ်တၢ်ကီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်, ယအိၣ်ဖဲထံကျိနံၤအခါန့ၣ်, ပိၣ်ခွါဖိခံၤအဝဲသ့ၣ်ကွံာ်ယၤလၢလၢလီၤ. မ့ၢ်လၢယယူၤချအယိအဝဲသ့ၣ်ကွံာ်ယၤတဘၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ယသးတမုၢ်ဘၣ်.”

စီၤပဖိအသးအုးဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢထီၣ်ဖိအသးတမုၢ်ဘၣ်အယိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ထီၣ်ဖိတဲဝဲ, “မ့ၢ်လၢဖဲအံၤတၢ်ခုၣ်ဒိၣ်မးအယိယကအိၣ်ဒီးနၤတနၤဒီးကဲနပှၤဆှၢတၢ်ကစီၣ်လီၤ.”

စီၤပဖိတဲအီၤ, “တၢ်ဘျူးဒိၣ်မးထီၣ်ဖိ”

ထီၣ်ဖိထဲးန့ၢ်တၢ်မျၢၢ်ဂီၤဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်လၢအဝဲအနးအစိးနီလီၤ. အဝဲယူၤအ့ၣ်စိၣ်ဝဲဒီးတၢ်မျၢၢ်ဂီၤဖးဒိၣ်တခါအံၤဒီးယူၤခိၣ်ဝဲဒၣ်ဝဲဒၣ်ဒိၣ်ဒုတဖၣ်လီၤ. အဝဲယူၤလၢထံကျိအဖိခိၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲကဘီတဖၣ်အိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်အသးလၢကဟးထီၣ်ဆူတၢ်လီၤယံၤလီၤ. အဝဲယူၤဝဲလၢတၢ်ဆါတၢ်ပူၤအလီၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်အဖိခိၣ်ဒီးထံၣ်ပှၤပူၤတၢ်ဆါတၢ်လီၤ. လၢခံကတၢ်အဝဲဟဲဆူဟံၣ်လၢအဖျိၣ်တဖျၢၣ်ဒီးကွၢ်န့ၣ်ဝဲလီၤ. ပိၣ်ခွါဖိလၢအဆိးကွဲတဂမံလီၤဝဲလၢအလီၢ်မံခိၣ်ဒီးအမိၢ်တခါမံသပှၤဘၣ်အသးလီၤ.အဝဲယူၤန့ၣ်ဒီးဟံလီၤတၢ်မျၢၢ်ဂီၤဖးဒိၣ်တခါအံၤလၢစီၢ်နီၤခိၣ်အဖိခိၣ်လၢပိၣ်မုၢ်အစုကပၤလီၤ. ဝံၤဒီးအဝဲယူၤတရံးဝဲလၢလီၢ်မံအကပၤဒီးမၤခုၣ်လီၤပိၣ်ခွါဖိအခိၣ်လၢအဝဲအဒံးလီၤ. ပိၣ်ခွါဖိတဲ, “ယတူၢ်ဘၣ်ခုၣ်မးလီၤ. ယကကိညၢ်လီၤလီၤ.” ဒီးအဝဲမံကွဲးဝဲလီၤ.

ဝံးဒီးထိုင်ဖိကွယူကဒါကွဆူစီပဖိအအိုင်ဒီးတဲဘဉ်အီတင်ခဲလၢာ်လၢအ
ဝဲမၤတၢ်ဝဲလီၤ. ထိုင်ဖိတဲဝဲဒၣ်, “ဘဉ်မနုၤယိလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘဉ်. ခဲအံၤ
တၢ်ခဉ်ဒိၣ်မးလီၤဘဉ်ဆဉ်ယတၢ်ဘဉ်လၢတၢ်ကလၢဘဉ်ယၤလီၤ.”
စီပဖိတဲဝဲဒၣ်, “တၢ်အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်လၢနမၤစၢၤဘဉ်ပှၤတဂၤဂၤအယိလီၤ.”
တစီၤဖိဒီးထိုင်ဖိမံသပူၤဘဉ်အသးလီၤ.

ထိုင်ဖိခဉ်ဒီးဟးထီၣ်

လၢခံတဂီၤန့ၣ်, ထိုင်ဖိယူလီၤဆူထံကျိဒီးလုၢ်ထံလီၤ. ဖဲသရၣ်ဒိၣ်စိတဂၤလဲၤဒီကံ
ဘဉ်တၢ်အခါတဲထီၣ်ဝဲ, “လီၤတၢ်လီၤဆီဒိၣ်မးလဲၣ်. ထိုင်တကလုာ်အံၤအိုင်ဖဲ
အံၤလၢတၢ်ဂီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်”

ဒီးအဝဲကွဲးလံာ်ပရၢတဘျီဆူတၢ်မၤတၢ်ပရၢအလီၤလီၤ. ပှၤကိးဂၤဒီးတဲဘဉ်ယးဒီးတၢ်
ဂ့ၢ်အံၤလီၤ. တၢ်အဝဲအံၤတညီန့ၣ်မၤအသးဘဉ်. ထိုင်ဖိတဲဝဲဒၣ်, “တနၢၤအံၤယ
ကလဲၤဆူအံၤကွဲး(ပိ)လီၤ.”

အဝဲဟးယူလီၤကွဲးဒၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢဝဲပှၤ, ဒီးအဝဲဆုၣ်နီၤ
ဝဲလၢသရိၣ်အပျီၣ်အစိးနီၤဖးယံာ်လီၤ. အဝဲလဲၤတၢ်လီၤကိးတီၤဒီးန့ၣ်ထီၣ်အ
ဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ကွၢ်ဒီးတဲအီၤ, “ပှၤတမ့ၢ်တဂၤအံၤဂ့ၢ်နးလဲၣ်.”

ဖဲလါဟဲထီၣ်အဆၢကတီၢ်အဝဲကွယူကဒါကွဆူစီပဖိအအိုင်လီၤ. အဝဲကိး
ပသ့ထီၣ်ဝဲ, “နအိုင်ဒီးတၢ်ကစီၣ်လၢအံၤကွဲး(ပိ)အဂီၢ်တမံမံၤ. ယကစးထီၣ်
လဲၤတၢ်လီၤ.”

စီပဖိတဲဝဲဒၣ်, “ထိုင်ဖိ, ဝံသးစူအိုင်ဒီးယၤကဒီးထဲတနၢၤဇိတကွၢ်.”

ထိုင်ဖိတဲဝဲဒၣ်, “ယတံၤသကိးတဖၣ်အိုင်ဒီးယၤလၢအံၤကွဲး(ပိ)အပူၤလီၤ. မ့ၢ်ဟဲ
ဆဲးလီၤဒီးကလံာ်စ့ၢ်ကိးဟဲလၢထီၣ်အယိယကဘဉ်လဲၤတၢ်လီၤ.”

စီပဖိတဲဝဲဒၣ်, “ထိုင်ဖိ, လၢတၢ်လီၤဖးယံာ်လၢဝဲအဘးဒီန့ၣ်ယထံၣ်ပှၤပိာ်ခွါ
သးစၢ်တဂၤအိုင်လၢအးဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. အဝဲသန့ၤအသးလၢစီၤနီၤခိၣ်
လၢအကးဘၢအသးဒီးစးခိတဖၣ်လီၤ. လၢအဝဲအကယၤန့ၣ်အိုင်ဒီးဖိအသံတ
ကဒိၣ်လၢအအိုင်လၢထံခွဲးအပူၤလီၤ. အဝဲဂ့ၢ်ကျဲးစးကွဲးဝဲတၢ်ဂဲၤဒီလၢတၢ်ကွၢ်

ကီတင်အလီအဂီဘဉ်ဆဉ်အဝဲတဂီအသးဒိဉ်မးလကကွဲးဝဲအဂီလီ. လာ အဝဲအအးပူန့ဉ်မုဉ်အူတအိဉ်ဘဉ်ဒီးအဝဲအဂီဘဉ်လီလကတသဉ်ဝံအသး အသီလီ.”

ထီဉ်ဖိတဲဝဲ, “ယကအိဉ်ဒီးနကဒီးအသီတနလီ. မ့မတလကအလီသးက ညီလကယကဘဉ်လဲဟ့ဉ်အီတမ့ဂီကဒီးတဂလဲဉ်.”

စီပဖိတဲဝဲဒဉ်, “ခဲအံယတအိဉ်ဒီးတမ့ဂီလကဘဉ်. အိဉ်တုဒဉ်ယမဲဉ်ချဲခဲ ဖျဉ်လီ. အဝဲသ့ဉ်ဘဉ်တတုအီလကတမ့ဂီပလဲလကအလုဒိဉ်ပူဒိဉ်တဖဉ်လီ. ဟံးန့အီတခါဒီးလဲဟ့ဉ်ပိဉ်ခါသးစံတက့. အဝဲကလဲခါဝဲဒီးကပူသ့ဉ်မုဉ် ဒီးတအိဉ်ဒီးကမဝံကွဲးအတဂီဒိတဖဉ်လီ.”

ထီဉ်ဖိတဲဝဲဒဉ်, “စီပဖိသးဘီဧ, ယမတအဝဲန့ဉ်တသ့ဘဉ်.” ဒီးအဝဲဒဉ် စးထီဉ်ဟီဉ်ဝဲလီ.

စီပဖိတဲအီ, “ထီဉ်ဖိဧ, မဒ်ယမနအသီးတက့.”

ထီဉ်ဖိလဲအိဉ်ဝဲတမ့ဂီ

ထီဉ်ဖိဟံးန့စီပဖိအမဲဉ်ချဲဒီးလဲယူဝဲဆူပိဉ်ခါသးစံအအးလီ. မ့လကတခိဉ် အန့အိဉ်ဒီးတထူဉ်ဖိတပူအယိ, အဝဲန့လီဘဉ်ဝဲညီညီဆူအးပူလီ. ပိဉ်ခါသး စံကးဘာယာအိဉ်လကအစုအယိအဝဲတထံဉ်ထီဉ်ဖိဘဉ်. ဖဲအဝဲကွဲးထီဉ်တဒီး ထံဉ်ဝဲလကတမ့ဂီပလဲလကအယံလကတခါအိဉ်ဟံလီအသးလကဖိသံတကဒိဉ်အဖိခိဉ် လီ. အဝဲကိးပသူထီဉ်ဝဲ, “အဝဲအံကဟဲလကပူတဂလကလကအဘဉ်သးယတဂ ကွဲးအအိဉ်လီ. ခဲအံယမဝံယတဂကွဲးတခါလကယကွဲးအီန့ဉ်သ့ဝဲဒီးအဝဲသူဉ် ဖွဲးသးညီဒိဉ်မးလီ.”

လကခဲတနဲထီဉ်ဖိယူလီဆူကဘီသန့လီ. အဝဲကွဲးကဘီဖးဒိဉ်တဘုဉ်ဟးထီဉ် ဆူတဂီယံဒီးန့ဟူဝဲပူကဘီဖိတဖဉ်ကိးပသူလိသးတဂဒီးတဂလီ.

ထီဉ်ဖိကိးပသူထီဉ်ဝဲ, “ယကလဲဆူအံကွဲး(ပိ)”

ဘဉ်ဆဉ်ပူတကနဉ်ယုဉ်အီနီတဂဘဉ်. ဖဲလိဟဲထီဉ်အခါအဝဲကယူကဒါ ကွဲးဆူစီပဖိအအိဉ်လီ.

ထိုင်ဖိကီးပသူထိုင်ပဲ, “ယဟဲကွဲတဲနာ good - bye လီၤ.”

စီၤဖိတဲဝဲ, “ထိုင်ဖိဧ, အိုင်ဒီးယကဒီးအသိတနာမိၣ်.”

ထိုင်ဖိစံးဆာအီၤ, “အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ဂီၢ်ခါအဆာကတီၢ်ဒီးတဖၣ်ဖိန့ၣ်မူခိၣ်ဖိကလီၤ
ဖဲတၢ်လီၤဝဲအံၤလီၤ. လာအံၤကွဲး(ပိ)န့ၣ်မ့ၢ်ဆဲးလီၤတၢ်ဒီးတၢ်လာထိုင်ဝဲလာသ့ၣ်
လါဟ့ၣ်တဖၣ်အလီၤလီၤ. ယတံၤသကိးတဖၣ်တုၣ်ထိုင်အသွံဒီးထိုင်အလွဲၢ်ဂီၤဝါဒီး
အဝါတဖၣ်ခိးကွၢ်အဝဲသ့ၣ်လီၤ. စီၤဖိသးဘိ, ယကဘၣ်ဟံၣ်တုၢ်နာလီၤ. ဘၣ်
ဆၣ်ယတသးပုၤနီၣ်နာနီၣ်တဘျီဘၣ်. တၢ်စူၤခါအဆာကတီၢ်လာခံတဘျီန့ၣ်ယက
ဟဲကွဲတဖၣ်ကွဲန့ၢ်နာလၢလုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်လာအသံလၢဝဲခံဖျၢၣ်ဒီးဟံၣ်လီၤကွဲတဲ
လီၤလၢနဟ့ၣ်ကွၢ်ပူၤလာတၢ်လီၤယံၤတဖၣ်အလီၤလီၤ. တၢ်မျၢၢ်ဂီၤလာအဂီၤန့ၢ်ဖိတၢ
ဆ-ဒီးတၢ်မျၢၢ်ပလဲလာအဝါဒ်မူခိၣ်ဖိအသိးလီၤ.”

ပိၣ်မုၢ်ဖိသၣ်လာအဆါမုၢ်ခွံး

စီၤဖိတဲဝဲဒၣ်, “လာပအိုင်အဖိလၢကွဲမုၢ်ပူၤန့ၣ်, ပိၣ်မုၢ်ဖိအိုင်ဝဲဖဲန့ၣ်တဂၤ
လီၤ. အဝဲအမုၢ်ခွံးတဖၣ်လီၤတဲၢ်လာကွဲမုၢ်ပူၤတၢ်ဘၣ်အအကျါဒီးဟးဂီၤကွၢ်လီၤ.
အဝဲမ့ၢ်တဟဲကွဲတဖၣ်ကျိၣ်စူၤဆူအဟံၣ်ဘၣ်န့ၣ်အပၢကတီၢ်အီၤဒီးအဝဲဟီၣ်ဝဲ
လီၤ. ဟံးန့ၢ်ယမဲၣ်ချဲအဂၤတဒိဒီးလဲၤဟ့ၣ်အီၤတက့ၢ်. အန့ၣ်ဒီးအပၢတတီၢ်အီၤလာ
ဘၣ်.”

ထိုင်ဖိတဲအီၤ, “ယကအိုင်ဒီးနာတနာလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယဟံးန့ၢ်နမဲၣ်ချဲတသ့
ဘၣ်. နကကဲထိုင်ပူၤမဲၣ်ဘျီလီၤ.”

စီၤဖိတဲအီၤ, “ထိုင်ဖိဧ, မၤဒ်ယမၤလီၤနာအသိးတက့ၢ်.”

အဝဲဟံးန့ၢ်စီၤဖိအမဲၣ်ချဲဒီးစိၣ်ထိုင်ဝဲလာအနီၣ်ဒီးလဲၤဝဲလီၤ. အဝဲယူၤကဟံၣ်ပိၣ်
မုၢ်ဖိဒီးဟံၣ်လီၤတၢ်မျၢၢ်ပလဲတခါအံၤလာအဝဲအစူပူၤလီၤ. ပိၣ်မုၢ်ဖိကီးပသူထိုင်
ဝဲ, “မဲၣ်ထံကလာအကွဲတခါအံၤဂ့ၤဒိၣ်လဲၣ်.” ဒီးအဝဲကွဲယုၢ်ဝဲဆူအဟံၣ်လာ
တၢ်နံၤတၢ်အ့အပူၤလီၤ.

ဝံၤထိုင်ဖိတဲကွဲကဒါကွဲဆူစီၤဖိအအိုင်လီၤ. အဝဲတဲဝဲ, “ခဲအံၤနမဲၣ်ဘျီ
လံ. အယိယကအိုင်ဒီးနာလီၤစီၤလီၤ.”

စီမံဖိတ်အီး၊ “တသ့ဘၣ်. ထီၣ်ဖိနကဘၣ်က့ဆူအံၣ်ကွဲး(ပ)လီၤ.”
ထီၣ်ဖိတ်အီး၊ “ယကအိၣ်ဒီးန့ၣ်ထီၣ်လီၤ.” ဒီးအဝဲမဲဝဲဖဲစီမံဖိတ်အိၣ်ထံးလီၤ.

ထီၣ်ဖိအိၣ်ဒီးစီမံဖိ

လာခံတနံၤအဝဲဆၣ်နီၤလာစီမံဖိအဖံဘၣ်ခိၣ်ဒီးတဲဘၣ်အီးလာတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လာအဝဲဟးထီၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်လီၤဆီမၤအသးတဖၣ်လီၤ. အဝဲတဲအီးလာထီၣ်ဂီၤဖးဒိၣ်တဖၣ်ဆၢထၢၣ်လာထံကျိၣ်နီၤ(လ) အကၢ်ခိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးဖိၣ်အိၣ်ညၢၣ်ထူလာအနီၣ်လီၤ. အဝဲတဲဘၣ်ဃးပှၤလဲၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးအကလာအူးတဖၣ်ဟးကယိကယိဒီးလဲၤခိၣ်မဲးမ့ၢ်ခိၣ်အဂ့ၢ်လီၤ. အဝဲကတီးဘၣ်ဃးဂ့ၢ်ဖးဒိၣ်တဘီလာအမံလာထီၣ်အခံဒီးအိၣ်ဒီးပှၤပိၣ်ခွါအဂၢၢ်ခံလၢအဒူးအိၣ်အီးအဆၣ်လၢကိၣ်ခွဲးလီၤ. စီမံဖိခွါတဲအီး၊ “ထီၣ်ဖိသးဘီၣ်၊ နတဲယၤတၢ်ဂ့ၢ်လာလီၤကမၤကမၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ယပှၤကလုာ်တဖၣ်အတၢ်သ့ၣ်အူးသးအူးန့ၣ်ယသ့ၣ်ပိၣ်သးဝးဒိၣ်န့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလီၤ. ထီၣ်ဖိဧၤလဲၤယူၤလာယဝ့ၢ်ဒီးဖျၢၣ်ညါအပူၤဒီးတဲဘၣ်ယၤတၢ်လာနထီၣ်ဘၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.”

ထီၣ်ဖိလဲၤယူၤလာဝ့ၢ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. အဝဲထံၣ်ဝဲပှၤထူးပှၤတီးတဖၣ်အိၣ်ဘၣ်လာတၢ်သ့ၣ်ဖှံသးညီလာဟံၣ်အယံလာတဖၣ်အပူၤ, ဖဲပှၤယုၤအိၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ဆၣ်နီၤဖဲကရၢ်အတြၢ်ခိၣ်ထံးအခါလီၤ. အဝဲထံၣ်ဘၣ်ဝဲဖိသၣ်လာတၢ်သၣ်ဝံၤအသးဒီးအမဲၣ်သၣ်လီၤဝါတဖၣ်ဟဲကွၢ်ထီၣ်တၢ်လာဟံၣ်ပှၤလာအပျဲဒီးတၢ်ခံးသူလီၤ. လၢတီးအဖီလၢ်, ပိၣ်ခွါဖိခံၤဆၣ်နီၤဝဲတပူၤယိဒီးကျဲးစးမၤလာလီၢ်အသးလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဲဝဲ, “တၢ်သၣ်ဝံၤပသးဒိၣ်မးလီၤ.”

ပှၤဒီးတၢ်ဖိတကၤကိးယါအဝဲသ့ၣ်, “သုအိၣ်ဖဲအံၤတသ့ဘၣ်.”
ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဆွၢ်ဖျိးဖိသၣ်ခံၤဆူတၢ်စူကျါလီၤ.

ထီၣ်က့ၤယူၤကဒါက့ၤဆူစီမံဖိအိၣ်ဒီးတဲဘၣ်အီးတၢ်လာအဝဲထံၣ်ဘၣ်ဝဲတဖၣ်လီၤ. စီမံဖိတ်အီး၊ “ယဘၣ်တၢ်ကးဘၢယၤလာထူကဘျံးတဖၣ်လီၤ. နကဘၣ်ဟံးန့ၢ်ထူအကဘျံးတဖၣ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤဆူပှၤဖျိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်လီၤ.”

ထိပ်ဖိစာပွားဖိုင်

ထိပ်ဖိစာပွားထူတကဘျိုးဘာ်တကဘျိုးတူလာစီယဖိအိန်ဖျါတကဝီဆုံလာဘာ်
ဒီးဝါယးဝဲလီ။ အဝဲဟံးန့ထူတဖုဒီးဟ့ုင်လီဝဲဆူပူဖျိတဖုဒီးဖိသုာ်တဖု
အမဲာ်သုာ်ဖျါအိန်ဆူာ်အိန်ချထီဝဲလီ။ အဝဲသုာ်န့ထီဝဲဒီးလီာ်ကွဲဝဲလာကျဲမုာ်
ခိာ်လီ။

အဝဲသုာ်ကိးပသူထီဝဲ, “ခဲအံပအိန်ဒီးပကိာ်လီ။”

မူခိာ်ဖိလီဝဲဒီးကလံခုာ်ဒိာ်မးလီ။ ကျဲမုာ်တဖုဖျါတကဝီဒ်စုအသီးလီ။ ထံခုာ်
ကိာ်လိာ်တဖုလီဘာ်လာဟံာ်တဖုဒီးပုာ်ကိးဂးဒီးကထီဝဲဆူကခိးလီ။
ထိပ်ဖိလာအဖျိတဘျုးအံတကိာ်အသးဒိာ်ထီဒိာ်ထီလီ။ ဘာ်ဆုာ်အဝဲတ
ဟံာ်တူစီယဖိဘာ်။ လာခံကတိာ်အဝဲသုာ်ညါဝဲလာအဝဲကသံလီ။ အဝဲအကံာ်
အဘါအိန်တုာ်ဒ်ထဲအဝဲကယူထီကဒီးအသီတဘျီဆူစီယဖိအဖံဘာ်ခိာ်ဇါ
လီ။ အဝဲတဲဝဲဒ်, “စီယဖိသးဘီဧ good-bye နဒုးနမူယာ်နစုသုဇါ။”
စီယဖိတဲကွဲအီ, “ယသးခုလာနကလဲဆူအံကွဲး(ပ)လီ။ နအိန်ဖဲအံဖးယံာ်
လံ။ ဘာ်ဆုာ်နကဘာ်ဟ့ုာ်ယတုာ်နမူတဘီလာယတုာ်အဲာ်နအကီလီ။”
ထိပ်ဖိတဲဝဲ, “ယတလဲဆူအံကွဲး(ပ)ဘာ်။ ယကလဲဆူတုာ်သံအဟံာ်လီ။”
အဝဲနမူဝဲစီယဖိဒီးလီတုာ်သံဝဲစီယဖိအခိာ်ထံးလီ။

ဖဲတစိာ်ဖိအတီာ်ပူ, တာ်သုာ်ဖးလီဆီသီာ်လာတုာ်ဂီစီးပူတခါအံအပူလီကံာ်
ဒ်တတမံမံဟးဂီကွံာ်ဝဲအသီးလီ။ မ့ာ်ဝဲတုာ်ဂီစီးပူအသးဖျါလာတုာ်ဘျီ
အီလာစာ်သုာ်ဖးကွံာ်ဝဲခိာ်လီ။ မ့ာ်ဝဲတုာ်ခုာ်ဒိာ်အနုလီ။

တကိာ်ဖိပူဘာ်တုာ်ထုးလီကွံာ်အီ

လာခံတဂီန့ာ်ခိာ်ဒိာ်တဂီဟးဝဲလာကျဲမုာ်ခိာ်ယုာ်ဒီးပုာ်ဟံာ်တဖုလီ။ ဖဲ
အဝဲသုာ်လဲဒီဘာ်ဝဲတုာ်ဂီစီးပူတခါအံအမဲာ်ညါအခါအဝဲကွံာ်ထီဝဲလီ။
အဝဲတဲဝဲဒ်, “အိကွံာ်တဘီ, စီယဖိလာအသးဖျိတဂီအံဘာ်အာဘာ်သီဒီး
လီာ်လံးနးလဲာ်။”

ပျာပွားတဖန်လာထိဘိအတတ်ထိုင်လီပလိာ်ဒီးဝှံခိန်ဒိန်တဖန်တဲဝဲ, “အိ, မှ်လီ.”

အဝဲသ့ၣ်လဲၤထီၣ်လၢကကွၢ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. ဝှံခိန်ဒိန်တဲဝဲ, “တၢ်မျၢၢ်ဂီၤလၢအဝဲ အနးအလီၤန့ၣ်လီၤတၢ်ကွၢ်, အမၤခွဲတဖန်တအိၣ်လၢဘၣ်, ဒီးထူတဖန်တအိၣ်လၢ ဘၣ်. အဝဲတဂ့ၢ်ဒိန်န့ၣ်ပျာယုအိၣ်တၢ်ဖိတဂၤလီၤ.”

ပျာပွားတဖန်စံးကဒီးဝဲ, “တဂ့ၢ်ဒိန်န့ၣ်ပျာယုအိၣ်တၢ်ဖိ, ဒီးထီၣ်သံတဘျီအိၣ် လၢအဝဲအခိၣ်ထံးစ့ၢ်ကိးလီၤ. ပတဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲတၢ်ယၢ်နီၢ်ကီၢ်လၢတၢ်ကကဲထီၣ် ဒ်အံၤဆူညါလၢတဂ့ၢ်လီၤ.”

အယီၤအဝဲသ့ၣ်ထူးလီၤက့ၢ်စီၤပဖိအဂီၢ်စိးပျာလီၤ. ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲဝဲ, “အဝဲ တယံလၢလၢဘၣ်ဒီးအဘျးအဖျိတအိၣ်လၢဘၣ်.”

ဝံဒီးအဝဲသ့ၣ်ဒုးပျံၤဝဲတၢ်ဂီၤစိးပျာသးတခါအံၤလၢမ့ၣ်အူပူ, ဒီးဝှံခိန်ဒိန်အိၣ် ဖျိၣ်သကိးလၢကစံၣ်ညီၣ်တဲၣ်လၢစၢ်ထးအံၤတၢ်ကမၤမနုၤလဲၣ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲ တဲဝဲ, “ဂ့ၢ်လံပတဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤစိးပျာအဂၤတခါလီၤ. ဒီးကဘၣ်မ့ၢ်ယၢ်နီၢ်က စၢ်ဒၣ်ယဲအဂီၢ်စိးပျာလီၤ.”

ပျာပွားတဖန်တဲထီၣ်ဝဲတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်, “ကဘၣ်မ့ၢ်ယၢ်နီၢ်ကစၢ်အဂီၢ်.”

ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲအါလိာ်အသးလီၤ. ဖဲယၢ်ဟူလၢခံကတၢ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တဲအါ လိာ်ဒီးအသးလီၤ. ဖဲတၢ်ဂီၤစိးပျာတခါအံၤတၢ်ဒုးပျံၤလီၤအခါအဝဲသ့ၣ်တဲဝဲ, “တၢ်တခါအံၤလီၤဆိးနးလဲၣ်. သးလၢအမ့ၢ်စၢ်တခါအံၤတပျံၤလီၤလၢမ့ၣ်အူပူ ဘၣ်. ပတဘၣ်ကွၢ်တၢ်ကွၢ်ဆူတၢ်လီၤယံလီၤ.”

အဝဲသ့ၣ်ကွၢ်တၢ်ဆူတၢ်မူၣ်အပူၣ်လီၤဖဲထီၣ်ဖိသံအလိာ်လီၤ. ကစၢ်ယူၤတဲ ဘၣ်အကလူးတဂၤ, “ဟဲစိာ်န့ၣ်ယၢ်တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပျာဒိၣ်ကတၢ်လၢဝှံပူခံမံတ ကွၢ်.”

ဒီးကလူးဟဲစိာ်န့ၣ်အံၤသးလၢအမ့ၢ်စၢ်ဒီးထီၣ်ဖိသံတဘျီလီၤ. ကစၢ်ယူၤတဲဝဲ, “နယူထၢတၢ်ဘၣ်ဝဲလီၤ. ထီၣ်ဖိအံၤကသးဝံၣ်တၢ်လီၤစိးလၢမူခိၣ်ဘိမ့ၢ်အကရၢၢ် ပူလၢယဝှံထူအပူၤဒီးစိးပဖိအသးဖျိတဂၤအံၤကမၤလၢကဝီၤယၢ်လီၤ.”

တၢ်သံကွၢ်လၢပှၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်

လၢ်ကျိၤဝှံၤတနီၤဘၣ်ဝဲဒီးတနီၤကမၣ်ဝဲလီၤ. ဃုကွၢ်အဘၣ်တဖၣ်ဒီးအကတဖၣ်ဘၣ်မနုၤအတဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်စံးဆၢတက့ၢ်.

၁. စီၤပၤဖိဘၣ်တၢ်ကးဘၢအီၤလၢစ့အကဘျံးတဖၣ်လီၤ.
၂. ထီၣ်ဆံးဆံးဖိအဲၣ်လိာ်အသးဒီးတကီၢ်ဖိလၢအယံလၢတဖိးန့ၣ်လီၤ.
၃. ထီၣ်ဖိသံကွၢ်စီၤပၤဖိ, ‘နမ့ၢ်မတၤလဲၣ်’ စီၤပၤဖိစံးဆၢက့ၢ်အီၤ, ‘ယမ့ၢ်စီၤပၤဖိလၢအသးအူးတဂၤလီၤ.’
၄. ထီၣ်ဖိတဘျီအံၤမၤစၢၤစီၤပၤဖိအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်ဝဲလဲၤဝဲဆူကီၢ်အံၤကွံး(ပိ)လီၤ.
၅. တၢ်လၢကလူးဟဲက့ၢ်စီၢ်ခံမံၤန့ၣ်ကစၢ်ယွၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲလီၤ.

တၢ်သံကွၢ်အညီတဖၣ်

၁. စးထီၣ်လၢထီၣ်ဆံးဆံးဖိတဘျီအသကိးဟးထီၣ်ဒီးလဲၤဆူကီၢ်အံၤကွံး(ပိ)န့ၣ်အဝဲအိၣ်တ့ၢ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.
၂. ဖဲထီၣ်ဖိတုၤလၢဝှံၤပှၤမုၢ်န့ၣ်အဝဲမဲမဲလဲၣ်.
၃. တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးဒီးတၢ်မျၢ်ပလဲအဂၤတခါလဲၣ်.
၄. တၢ်မနုၤအဂၤတဖၣ်လၢစီၤပၤဖိဟ့ၣ်ဆူပှၤဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိလဲၣ်.
၅. ကစၢ်ယွၤဆၢလီၤအကလူးလၢကယုန့ၣ်အီၤတၢ်မနုၤလဲၣ်ဒီးကလူးဟဲက့ၢ်စီၢ်န့ၣ်အီၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီၢ်ထီၣ်တဖၣ်

၁. ဘၣ်မနုၤမိၢ်တဖၣ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢအဖိလီၤကိၢ်ဒီးစီၤပၤဖိလၢအသးဖုံတဂၤလဲၣ်.
၂. ဖဲစီၤပၤဖိအိၣ်မူဒီးအခါဘၣ်မနုၤအဝဲတသ့ၣ်ညါတၢ်သးအူးဘၣ်လဲၣ်.
၃. ဘၣ်မနုၤသရၣ်ဒိၣ်စိတဂၤသ့ၣ်ပိၢ်သးဝဲဖဲအထံၣ်ဘၣ်ထီၣ်ဖိအခါလဲၣ်.
၄. စီၤပၤဖိအတၢ်မျၢ်ပလဲမၤစၢၤပှၤသးစၢ်ကွံးတၢ်ဂၤဒိတဂၤဒ်လဲၣ်.
၅. ဘၣ်မနုၤတၢ်ဂီၤစိးပျၤသးအံၤတၢ်ထုးလီၤကွၢ်အီၤလဲၣ်.

ဆန်ဖိ

လာအပူကွိုင်ဖးယံာ်ပှကျီ
သ့ဉ်မုာ်ဖိခံဂကွာဆူအဟံဉ်
ဒီးကွာခိဖျီဘဉ်ဝဲပှဖးဒိဉ်တ
ပှလီၤ. ဘဉ်လာတၢ်ဂီၢ်ခါအ
ဆာကတီၢ်ဒီးဖဲမုာ်နၢခါန့ဉ်
တၢ်ခုဉ်ဒိဉ်မးလီၤ. မူခိဉ်ဖိတ
ဖဉ်လီၤဝဲဒဉ်လာဟီဉ်ခိဉ်ဖိခိဉ်

ဒီးသ့ဉ်ဒုတဖဉ်အလီၤလီၤ. ထံကျီအထံတဖဉ်ကီၢ်လိာ်ထီဉ်အသးလီၤ. ပှကျီသ့ဉ်
မုာ်ဖိခံဂလၢတခါခိအူသ့ဉ်အစုမုာ်တဖဉ်လာအစုကကလၢထီဉ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲ
သ့ဉ်လီၤတၢ်ဆူမူခိဉ်ဖိအကျါဒီးဟဲကွာထီဉ်ကွာအခါဝါဝဲထဲမူခိဉ်ဖိလီၤ. အဝဲ
သ့ဉ်အသ့ဉ်မုာ်တဖဉ်လီၤတၢ်ကွိုင်လာအစုလီၤဒီးအဝဲသ့ဉ်အိဉ်ပတုာ်ဒီးစာယာ်
ထီဉ်ကဒီးအသ့ဉ်မုာ်အသိတဘျီလီၤ. တဘျီအံၤ, အဝဲသ့ဉ်ဆိကမိဉ်လာအဟး
ဖျိးကျဲဒီးအဝဲသ့ဉ်ပျံတၢ်ဒိဉ်မးလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်လာခံကတၢ်အဝဲသ့ဉ်တုၤယီၤလၢ
ပှအကတၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်ထံဉ်စိဝဲလာတၢ်လီၤအယံၤန့ဉ်တၢ်ကဝီၤလၢသဝီပူၤဖဲ
အဝဲသ့ဉ်အိဉ်အလီၤလီၤ. အဝဲသ့ဉ်သ့ဉ်ဖွံသးညီဒိဉ်မးလၢဟးထီဉ်ဘဉ်လာပှပူၤ,
ဒီးစးထီဉ်နံၤဝဲဖးဒိဉ်လီၤ.

ဆန်ဖိ

ပှဟီဉ်ခါခံဂဆာထာဉ်တဲသကိးတၢ်တစိာ်ဖိဒီးသတူၢ်ကလၢန့ဉ်တၢ်ဟဲကဲထီဉ်အ
သးတမံၤလၢအလီၤဆိဝဲလီၤ. ဆဉ်လာအကဝီၤဆုံဂုၤမးဒီးယံၤလၢတဖျါအိဉ်ဟဲ
လီၤတၢ်လာမူကဝီၢ်လီၤလီၤ. အဝဲသ့ဉ်ကွိုင်ဒီးမၤသးဒ်အဟဲလီၤတၢ်လာသ့ဉ်

တဖန်အလီခံဖဲအအိန်ဘူးဒီးအဝဲသွန်အိန်ဆာထာ်အလီလီၤ. အဝဲသွန်ကိး ပသုထီၣ်ဝဲ, “အါ, အဝဲကမ့ၢ်သပၤထူတဖျၢၣ်လၢပၤလၢအထံၣ်န့ၢ်အီၤလီၤ.” မ့ၢ်လၢအဝဲသွန်အတၢ်ဆိကမိၣ်လၢကကွၢ်ယုသပၤထူန့ၢ်မ့ၢ်သွၣ်မ့ၢ်သးဘၣ်အဝဲသွန်အသိလဲၤယုဝဲဒီးကွၢ်ယုဝဲလီၤ.

အဝဲတဂၤန့ၢ်ယုၢ်ချန့ၢ်အသကိးဒီးဟဲကွၢ်ကွၢ်ဆူသွၣ်တဖျၢၣ်အကပၤလၢအဝဲတခီလီၤ. ထူတခါန့ၢ်အိန်လၢမူခိၣ်ဖိအဖိခိၣ်လီၤ. အသိအဝဲလဲၤယုဝဲလီၤလီၤဒီးထံၣ်ဝဲဆူကလၢအလွၢ်လီၤကံလၢထူန့ၢ်ကးဘၢအသးဒီးဆၣ်တဖျၢၣ်လီၤ. အဝဲကိးပသုဆူအသကိးလၢအဝဲထံၣ်န့ၢ်ထူလၢအဟဲလီၤတၢ်လၢတၢ်ဖးဖိလီၤ. ဖဲအသကိးဟဲကွၢ်ဆူအအိန်အခါန့ၢ်, အဝဲသွန်ဆၣ်နီၤလၢမူခိၣ်ဖိအဖိခိၣ်ဒီးကတဲၣ်ကတီၤအသးလၢကနီၤဖးလီၤအသးလၢထူလၢအပၣ်ယုၣ်လၢဆူကၢၤခိးအပူၤန့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲသွန်အိးထီၣ်ဝဲအခါန့ၢ်, ထူမ့ၢ်ဂ့ၤ, စ့မ့ၢ်ဂ့ၤ, ကျိၣ်စ့မ့ၢ်ဂ့ၤတအိန်ဘၣ်. အိန်ဝဲလၢဖိသၣ်ဖိတဂၤလၢအမံသပၤဘၣ်အသးလီၤ. အဝဲသွန်အသးဟးဂီၤဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲတဂၤတဲဝဲ, “တၢ်အဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢပမုၢ်လၢ်အီၤတခါဘၣ်. ဖဲပကျိၣ်ပစ့တအိန်ဘၣ်အခါအံၤ, ဖိသၣ်တဂၤအံၤပကမၤဒ်လဲၣ်. ပအိန်ဒီးပဖိတဖျၢၣ်လၢပဘၣ်လုၢ်အိန်အီၤလီၤ. ဟံၣ်တုၢ်အီၤဖဲအံၤတက့ၢ်.”

ဘၣ်ဆၣ်အသကိးတဲအီၤ, “တမ့ၢ်ဘၣ်. ပကဟံၣ်တုၢ်အီၤဖဲအံၤဒီးအဝဲကသံလၢမူခိၣ်ဖိအကျိၣ်န့ၢ်ကမ့ၢ်တၢ်အာတၢ်သီတမံၤလီၤ. ယအိန်ဒီးယဖိအါဂၤဒီးဘၣ်လုၢ်အိန်အဝဲသွန်ဒ်န့ၢ်အသိးဒီးယမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပျၢၣ်ဖိတဂၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယကဟံးန့ၢ်ဒီးကွၢ်ဖိအီၤဆူယဟံၣ်ဒီးယမါကကွၢ်ထွဲအီၤလီၤ.”

ဖဲပကျိၣ်သွၣ်မ့ၢ်ဖိအဟံၣ်

အဝဲဟံးထီၣ်ဖိသၣ်တဂၤအံၤဒီးဘိၣ်ယာ်ဝဲလၢဆူကၢၤခိးလၢကမၤလၢထီၣ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. ဝံၤဒီးအဝဲကွၢ်ဝဲလၢသဝီပူၤဒီးအသကိးန့ၢ်ဆိကမိၣ်အီၤလၢအမ့ၢ်ပျၢၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲအဝဲသွန်ဟဲကွၢ်ဆူသဝီပူၤန့ၢ်အသကိးတဲအီၤ, “နဟံးန့ၢ်ဖိသၣ်လံအသိဟ့ၣ်ယၤဆူကၢၤခိး. ပကြးနီၤလီၤလီၤပသးတၢ်လၢပထံၣ်န့ၢ်တဖျၢၣ်လီၤ.”

ဘဉ်ဆဉ်အဝဲတဲဆာအီ၊ “တမ့ဘဉ်ဆုကမိးန့ၣ်တမ့န့ၣ်တမ့န့ၣ်တမ့န့ၣ်တမ့န့ၣ်. အဝဲဘဉ်ယးဒီးဖိသဉ်လီၤ.”

ဒီးတဲဝဲအသကိး good-bye ဒီးကွဲဝဲဆူအကစၢ်ဒဉ်ဝဲအဟံၣ်ဒီးအဝဲဒိတကျိၣ်ပဲတြီလီၤ.

ပဲတြီဘဉ်တၢ်အိးထီၣ်အီၤလၢအမါလၢအသးဖွံဒိၣ်မးလၢအဝဲဟဲကွဲၤကဒါကွဲၤဆူဟံၣ်ပူၤဖျဲးဂ့ၤဂ့ၤအယီၤလီၤ. အဝဲဟံၣ်ထီၣ်အစုလၢအဝဲအကီၢ်ဘိလီၤဒီးန့ၣ်မူအီၤ, ဝံဒီးဟံးန့ၣ်သ့ၣ်မုၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲအီၤလၢကဟဲကွဲၤန့ၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အဝဲတဲဘဉ်အမါ, “ယထံၣ်န့ၣ်တၢ်တမံၤလၢပုၤပူၤဒီးယဟဲကွဲၤစီၢ်အီၤဆူဟံၣ်ဒ်သီးနကကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်အီၤလီၤ.”

အဝဲတသးယံၤထီၣ်အသးဒီးပဲတြီဘဉ်. အမါကိးပသုထီၣ်ဝဲ, “တၢ်မနုၤလဲၣ်. ဒုးန့ၣ်အဝဲလၢယၢ်တက့ၢ်. ပဟံၣ်ပူၤအိၣ်ကလီၤဒီးပလီၣ်ဘဉ်တၢ်အါမံၤလီၤ.”

ဒီးအဝဲအိးထီၣ်ဆုကမိးဒီးဒုးန့ၣ်အီၤလၢဖိသဉ်လၢအမံၤတဂၤလီၤ.

အမါတဲဝဲ, “အီ, ယဝဲၤစာပအိၣ်ဒီးပဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢပုၤလၢပဂီၢ်လၢအတပဉ်ယုၢ်ဒီးနဟဲကွဲၤစီၢ်လၢပုၤပူၤတဂၤဘဉ်လီၤ. ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်အဝဲကဟဲစီၢ်န့ၣ်ပူၤဘူၣ်တီၢ်လၢအတဂ့ၤဘဉ်လီၤ. ဒီးပကကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်အီၤလဲၣ်.”

ဒီးအဝဲသးဒိၣ်ထီၣ်အဝဲဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲစံးဆာအီၤ, “ဘဉ်ဆဉ်အဝဲမ့ၢ်ဆဉ်ဖိလီၤ.”

ဒီးတဲဘဉ်အမါလၢအဝဲထံၣ်န့ၣ်အီၤလဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ. အမါအသးဒိၣ်ထီၣ်အီၤဒံးဒဉ်တၢ်လီၤ. အမါဟီၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ပဖိဒဉ်ပဝဲအဂီၢ်န့ၣ်ကိၣ်တအိၣ်ဘဉ်. ဘဉ်မနုၤအယီၤပဘဉ်လုၢ်အိၣ်ဖိသဉ်လၢအတဘဉ်ယးဒီးပုၤတဂၤအံၤလဲၣ်.”

အဝဲတစံးဆာတၢ်ဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်အဝဲအိၣ်ဆာထၢၣ်ဒဉ်လၢပဲတြီအိးထီၣ်သးအချၢလီၤ. ကလံၤခုၣ်လၢအလီၤပျံၤလၢအဟဲလၢပုၤပူၤန့ၣ်န့ၣ်လီၤဖျိဝဲပဲတြီလၢအအိးထီၣ်အသးဆူဟံၣ်ပူၤလီၤ. အမါစံးဘဉ်အီၤ, “ဝံသးစူၤကးတံၢ်ယၢ်ပဲတြီတက့ၢ်. ကလံၤအူန့ၣ်လီၤဆူဟံၣ်ပူၤဒီးတၢ်ဂီၢ်ယသးလီၤ.”

အဝဲတဲဝဲ, “ကလံၤခုၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤဆူဟံၣ်ပူၤထီၣ်ဘိဖဲပုၤတဂၤတအိၣ်ဒီးတၢ်သးကညီၤလၢအပူၤဘဉ်အခါလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အမါတဲတၢ်နီၤတမံၤဒီးသးဘူးယီၤ

အသးဆူမှန်အူအကပလီ။ တစိဖိဝံအလီခံ၊ အဝဲယဉ်တရံးအသးဒီးကွာယီ၊ အဝဲလီ။ အဝဲအမဲင်ချံပူအိဉ်ထဲမဲင်ထံမဲင်နီလီ။ အဝဲဟဲကွာနီလီ၊ ချံချံဒီး ဟံလီဝဲဖိသဉ်လအမိအစုလီလီ။ အမိနာမူဖိသဉ်န့ဉ်၊ ဒီးဟံလီအစီလအဖိ အဆံးကတက်တဂအလီမံလီ။ လာခံတနံ၊ ပုကျီသုဉ်မုဉ်ဖိတဂအံးဘဉ်လီ၊ ကွံာ်ဆုကမိးထူဒီးဖဲဘီဖိလအဖိသဉ်သီးဝဲန့ဉ်ဝံဟံကွံာ်ဝဲလအယံလီ။

ဆဉ်ဖိခိဉ်ထီဉ်

လာတန့ဉ်အယိ၊ ဖိသဉ်န့ဉ်ခိဉ်ထီဉ်ယုဉ်ဝဲဒီးပုကျီသုဉ်မုဉ်ဖိအဖိတဖဉ်လီ။ အဝဲအိဉ်သကိးတဒီးအဝဲသုဉ်၊ လီာ်ကွဲသကိးဒီးအဝဲသုဉ်လီ။ ဒီးကိးနံဉ်ဒီးန့ဉ်အဝဲ ဒဉ်ယံလအိဉ်ထီဉ်ကွံာ်ကွံာ်လီ။ ပုလအအိဉ်လအသဝီပူတဖဉ်အံဉ်ဒီးသုဉ်ညါဘဉ် ဃးဒီးအစီလီ။ အဝဲသုဉ်တဖဉ်အညဉ်သုဝဲဒီးအခိဉ်ဆူဉ်သုဝဲ၊ ဘဉ်ဆဉ်မုဉ်ဆဉ် ဖိန့ဉ်အညဉ်ဝါဒီးအခိဉ်ဆူဉ်ဂီယဲဝဲန့ဉ်လီ။ အဝဲအိဉ်ဖျါလီ၊ ကံဒ်ဖိလအလွဲာ် လီ၊ ကံလအထူအသီးလီ။ အဝဲအတံာ်ယံတံာ်လအတဖဉ်တမဂုအစီဘဉ်။ အဝဲဟံ ထီဉ်ထီအသးဒီးအသီဝဲလီ။ အဝဲနံးဘဉ်ပုကျီသုဉ်မုဉ်ဖိအဖိတဖဉ်ဒီးဖိသဉ်အ ဂတဖဉ်လအသဝီပူမုဉ်လအအဝဲသုဉ်ဖျိဉ်အယိလီ။ ဆဉ်ဖိဝဲဘဉ်အဝဲသုဉ်လအ ဃးဆဉ်အဖိဒီးယမုဉ်ပုကျီခိဉ်ကီ၊ ခိဉ်အဖိလီ။ အယိ၊ အဝဲမအသးဒ်ကစီဒီး ကိးဖိသဉ်တဖဉ်လာတံာ်ခွတ်ပုလီ။ အဝဲတအိဉ်ဒီးတံာ်သးကညါလအပုမဲာ်ဘျီဉ်၊ ပုဖျိဉ်ဖိယာ်ဖိဒီးပုဆူးပုဆါတဖဉ်အဂီာ်ဘဉ်။ အဝဲဒဉ်ကွံာ်ပုသုဉ်တဖဉ်လအ လာဒီးမအဝဲသုဉ်ဟးထီဉ်ကွံာ်လအသဝီပူလီ။ အဝဲအံဉ်ထဲတံာ်ယံတံာ်လအဒီးနံး ဘဉ်ဖးလဲဝဲတံာ်ဘဉ်တုလအတဂုဒီးအလံာ်အတဖဉ်လီ။ အဝဲဒဉ်အံဉ်လီအသး ဒီးလာတံာ်ကီ၊ ခါအဆာကတီာ်န့ဉ်၊ အဝဲမံလီဝဲလအထံပူလအအိဉ်လအကရုာ် ပူဒီးနံးထီဉ်ဝဲလာတံာ်သုဉ်မုဉ်သးမုဉ်လအမဲာ်သဉ်ဖိလအလီ၊ အံဉ်လအအဝဲထံဉ် ဘဉ်တံာ်အိဉ်ဖျါတဖဉ်အယိလီ။

ပုကျီသုဉ်မုဉ်ဖိဒီးအမါဝဲအံးခဲအံးခဲအံးလအ၊ “ဘဉ်မနုအယိ၊ နဘဉ်မအမါ သီပုအဂတဖဉ်လဲဉ်။ တံာ်အဝဲန့ဉ်တမုဉ်ကျဲလအပမနုဖဲပထံဉ်န့ဉ်နုလအနုဖိသဉ် အခါလအမူခိဉ်ဖိအကျါဘဉ်။”

ဘဉ်ဆဉ်, ဆဉ်ဖိတတီၢ်နီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကတိၤဘဉ်ဒီးလဲၤကဒါက့ၤဆူအတံၢ်သကိးတဖၣ်အအိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအပူၤလီၤ. ဒီးဖိသၣ်တဖၣ်ပိၢ်ထီၣ်အခံလၢတၢ်လီၢ်ကိးပူၤဒီးမ့ၢ်လၢအဝဲဟးယုၢ်ဒီးဂဲၤကလံၣ်ဒီးသ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢတၢ်သ့အယီၤလီၤ. ဒီးဖဲဆဉ်ဖိဆူအဝဲသ့ၣ်တပူၤလၢလၢန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ပိၢ်ထီၣ်ဝဲအခံလီၤ. ဆဉ်ဖိမၤအဝဲသ့ၣ်တၢ်တမံၤလၢလၢန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်မၤဝဲလီၤ.

သးပုၢ်မုၢ်ယုၢ်အိၣ်တၢ်တကၤ

တနံၤန့ၣ်, ပုၤဖျိၣ်ဖိပိၢ်မုၢ်ယုၢ်အိၣ်တၢ်တကၤလဲၤဒီကံၤဝဲဒၣ်သဝီတဖျၢၣ်အံၤလီၤ. အကူအသိးတဖၣ်လီၢ်လံၤဒီးယၢ်ဖျၢၣ်ပျိးဒီးအအိၣ်တဖၣ်ဘဉ်ကွဲးဒီးသ့ၣ်လီၤဝဲလီၤ. မ့ၢ်လၢအဝဲအအိၣ်ဖဲတအိၣ်ဘဉ်အယီၤလီၤ. ပိၢ်မုၢ်ယုၢ်အိၣ်တၢ်တကၤအံၤတၢ်ဘျးအသးဒိၣ်မး, အယီၤအဝဲဆုၣ်နီၤဝဲလၢသ့ၣ်ဒိၣ်ထံးလၢကအိၣ်ဘျးဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲဆဉ်ဖိထံၣ်ပိၢ်မုၢ်ယုၢ်အိၣ်တၢ်အခါ, အဝဲဝဲဒီးအသကိးတဖၣ်, “ကွၢ်လၢန့ၣ်, ပုၤပိၢ်မုၢ်ယုၢ်အိၣ်တၢ်လၢအလီၤသးဘဉ်အာတကၤအိၣ်လၢသ့ၣ်လၢဟ့ၤလၢအယံၤလၢတထူၣ်အအိၣ်ထံးလီၤ. အဝဲဘဉ်အာဘဉ်သီဒီးလၢအဒိၣ်မးလီၤ. ဟဲဒီးယၤ, ပကမၤအဟးကွၢ်ဆူတၢ်လီၢ်ယံၤလီၤ.”

အယီၤသတးဒီးအဝဲဟဲဘျးထီၣ်ဒီးကွၢ်ဝဲပိၢ်မုၢ်တကၤအံၤလၢလၢဒီးနံၤဘဉ်ဖးလဲဝဲလီၤ. ပိၢ်မုၢ်အံၤကွၢ်အိၣ်လၢအမဲၢ်ချဲလၢအပျဲဒီးတၢ်ပျဲတၢ်ဖးလီၤ. ဒီးဖဲပုၤကျိသ့ၣ်မုၢ်လၢအမၤတၢ်ဘျးဖဲတၢ်ကပၤန့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢဆဉ်ဖိမၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးအဝဲဟဲယုၢ်လၢကပတုၣ်ကွၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤကျိသ့ၣ်မုၢ်ဖိဝဲဝဲ, “ပိၢ်မုၢ်လၢအဖျိၣ်တကၤအံၤမၤဘဉ်နၤမနုၤအယီၤလၢနဘဉ်မၤက့ၤအိၣ်အံၤန့ၣ်လဲၣ်.”

ဟံတုၢ်အိၣ်ထဲတကၤဇိၤတက့ၢ်. ဆဉ်ဖိသးဒိၣ်ထီၣ်အမဲၢ်ထီၣ်ဂီၤဒီးဝဲဝဲ, “နမ့ၢ်မတၢ်တကၤလၢအသံကွၢ်ယၤလၢယမၤတၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်န့ၣ်လဲၣ်. ယတမ့ၢ်နဖိခွါဘဉ်. ယကမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်နတဲယၤတသ့ဘဉ်.”

ပုၤကျိသ့ၣ်မုၢ်ဖိစံးဆၢအိၣ်, “နတဲတၢ်ဘဉ်လီၤ. ယမ့ၢ်ပုၤလၢအသးအိၣ်မၤစၢၤနၤဖဲယထံၣ်န့ၣ်လၢပုၤပူၤအဆၢကတီၢ်လီၤ.”

ဖဲပိၢ်မုၢ်ယုၢ်အိၣ်တၢ်တကၤအံၤနၤဟူတၢ်ကတိၤတဖၣ်န့ၣ်အဝဲဟီၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ

ဖးဒိန်ဒီးလီယံဝဲလီ. ပှကျီသ့ဉ်မုၢ်ဖိကွၢ်စိာ်ပိာ်မုၢ်အံၤဆူအဟံၣ်ပူဒီးအမါ
ကွၢ်ထွဲအီၤလီၤ. ဖဲပိာ်မုၢ်အံၤကိညာ်ထီၣ်တစးန့ၣ်, အဝဲသ့ဉ်ဟဲစိာ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်
ဆူအအိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, အဝဲတအိၣ်တအိၣ်တၢ်ဘၣ်. ပိာ်မုၢ်သံကွၢ်ဝဲ, “နတဲ
နထံၣ်န့ၢ်ဖိသ့ဉ်တဂၤလၢပှၢ်ပူဒါ. လၢအပူၤကွၢ်အနံၣ်တဆဲးဒါ.”

ဒီးပှကျီသ့ဉ်မုၢ်ဖိစံးဆၢအီၤ, “မ့ၢ်. ယထံၣ်န့ၢ်အီၤလၢပှၢ်ပူၤ, လၢအပူၤကွၢ်အနံၣ်
တဆဲးန့ၣ်လီၤ.”

ပိာ်မုၢ်အံၤဟီၣ်ဝဲဒီးသံကွၢ်ဝဲ, “နထံၣ်န့ၢ်အီၤန့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီးမနုၤသ့ဉ်တဖၣ်လဲၣ်.
မ့ၢ်အဝဲသးဝဲဒီးဖဲဘီဖိတဘီဒါ. မ့ၢ်အဝဲအိၣ်ဒီးဆွဲကၢမိးလၢအလွဲၤမ့ၢ်ထူတဘျီ
လၢအလီၤအိၣ်ဒီးဆၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဒါ.”

ပှကျီသ့ဉ်မုၢ်ဖိတဂၤစံးဆၢအီၤ, “မ့ၢ်လီၤ. ဖဲယထံၣ်န့ၢ်အီၤအခါအဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်
သ့ဉ်တဖၣ်အံၤလီၤ.”

ဒီးအဝဲထုးထီၣ်ဆွဲကၢမိးလၢအလွဲၤထူဒီးဖဲဒီးဒုးန့ၣ်အီၤဆူပိာ်မုၢ်အအိၣ်လီၤ.

ဆၣ်ဖိအဖီ

ဖဲပိာ်မုၢ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ဉ်တဖၣ်န့ၣ်, အဝဲဟီၣ်လၢတၢ်သးခု, ဒီးတဲဝဲဒၣ်, “အဝဲ
မ့ၢ်ယဖိခွါလၢအလီၤမၢ်လၢပှၢ်ပူၤလီၤ. ဝံသးစူ, ဆွဲကၢအီၤဆူယအိၣ်တဘျီဃီ,
ယဟးဝုၤဝီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘျီမ့ၢ်ဒ်သးယကကွၢ်ဃုကွၢ်အီၤလီၤ.”

အယီၤသတးဒီးပှကျီသ့ဉ်မုၢ်ဖိဒီးအမါလဲၤကိးန့ၢ်ဆၣ်ဖိဒီးတဲအီၤ, “ကွၢ်န့ၣ်လီၤ
ဆူဟံၣ်ပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. နကထံၣ်ဘၣ်နမိာ်လၢအအိၣ်ဒီးကွၢ်နတဂၤလီၤ.”

ဆၣ်ဖိကွၢ်ယုာ်န့ၣ်လီၤဆူဟံၣ်ပူၤလၢတၢ်သ့ဉ်ခုသးခုဒီးတၢ်သ့ဉ်ဖုံသးညီအပူၤလီၤ.
ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲထံၣ်ပိာ်မုၢ်အိၣ်ဒီးကွၢ်တၢ်ဖဲန့ၣ်အခါန့ၣ်, အဝဲန့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒီးတဲဝဲ,
“ဘၣ်မနုၤလဲၣ်. ယမိာ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်. ယတထံၣ်ပှၢ်နီတဂၤဖဲအံၤဘၣ်. ထဲပိာ်မုၢ်
ဃုအိၣ်တၢ်တဂၤလီၤ.”

ဒီးပိာ်မုၢ်စံးဆၢအီၤ, “ယမ့ၢ်နမိာ်လီၤ.”

ဆၣ်ဖိကိးပသုထီၣ်လၢတၢ်သ့ဉ်ဒိၣ်သးဖျိးအပူၤဒီးစံးဝဲ, “နပျုာ်လီၤ. ယတမ့ၢ်နဖိ
ခွါဘၣ်, နမ့ၢ်ပှၢ်ဃုအိၣ်တၢ်လၢအလၢ်အတဂၤလီၤ. ဟးယံၤကွၢ်လၢတၢ်လီၤဖဲ

အံ့ဒီးတဘဉ်ပျဲယထံဉ်နမဲာ်အသီကဒီးတဘျီတဂ့ၤ.”

ပိာ်မုာ်န့ဉ်ဟီဉ်ဒီးတဲဝဲဒဉ်, “အိ, နမ့ၢ်ယဖိခွါဖိဆံးဖိလာအလီၤမာ်လာပှ်ပူၤတဂ့ၤ လီၤ. အဝဲခဲးလီၤအခိဉ်လုာ်ခိဉ်ဒီးဟံထီဉ်အစုဆူအလီၤလီၤ. ဒီးပိာ်မုာ်တဲဝဲဒဉ် တမျာ်တဖဉ်ဟ့ဉ်န့ၢ်န့ၢ်လာယအိဉ်ဒီးဟံတုာ်န့ၢ်ဒီးနကသံလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲယ ထံဉ်န့ၢ်ဒီးဖဲယနဟူဘဉ်ယးဒီးဆွဲကးဒီးဖဲဘီတဘီအဂ့ၢ်အခါန့ဉ်ယသ့ဉ်ညါ က့ၤန့ၤလီၤ. ဟဲဒီးယာဲအံၤ, ယဟးဂ့ၤဝါလာဟီဉ်ခိဉ်ဒီးဘျီဒီးကွၢ်ယုက့ၤန့ၤလီၤ. ယဖိခွါဧ, ဟဲဒီးယာဲ, ယလိာ်ဘဉ်နတံာ်အဲဉ်လီၤ.”

ဘဉ်ဆဉ်ဆဉ်ဖိတဟူးထီဉ်လာအဝဲအလီၤဘဉ်. တံာ်ကလုာ်အသီဉ်ထဲတခါဧလာ အမ့ၢ်ပိာ်မုာ်ဟီဉ်သီဉ်ဝဲန့ဉ်လီၤ. လာခံကတံာ်ဆဉ်ဖိကတီၤတံာ်ဒီးပိာ်မုာ်လာအက လုာ်ဆူဉ်ဆူဉ်လီၤ. အဝဲတဲဝဲ, “နမ့ၢ်မ့ၢ်ယမိာ်နီၢ်နီၢ်န့ဉ်, ဂ့ၤတက့ၢ်လာနအိဉ်လာအ ယံၤလီၤ. ယဆိကမိဉ်လာယမ့ၢ်ဆဉ်အဖိဒီးတမ့ၢ်ပှ်ယုအိဉ်တံာ်ဖိအဖိဒ်နတဲယာ လာယမ့ၢ်အသီးဘဉ်. ဟးယံၤကွံာ်ဒီးယာတက့ၢ်. ဒီးတဘဉ်ပျဲယထံဉ်ကဒီးနမဲာ်အ သီတဘျီတဂ့ၤ.”

အဝဲဟီဉ်ကိးပသုထီဉ်ဝဲ, “အိ, ယဖိခွါဧ, တချူးယဟးထီဉ်နနမူယာသ့ဧါ. ယတူၢ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ်တံာ်အါမးလာယုက့ၤန့ၤအယီလီၤ.”

ဆဉ်ဖိတဲဝဲ, “တသ့ဘဉ်. မ့ၢ်လာနလုာ်အာဒိဉ်မးအယီလီၤ. ယကနမူဂ့ၢ် မ့တ မ့ၢ် ဒွဉ်သုဉ်န့ဉ်ဂ့ၢ်ဒိဉ်န့ၢ်ယနမူန့ၤတက့ၢ်လီၤ.”

ဆဉ်ဖိဆိတလဲကွံာ်အသး

လာတံာ်န့ဉ်အယီ, ပိာ်မုာ်ဟးယံၤကွံာ်ဒီးလဲၤဆူပှ်ပူၤလီၤ. ဖဲဆဉ်ဖိထံဉ်ဝဲလာပိာ်မုာ် ဟးထီဉ်ကွံာ်န့ဉ်အဝဲသးခွဲဒီးလဲၤယုာ်ကဒါက့ၤဆူအသကိးဖိတဖဉ်အအိဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲအသကိးတဖဉ်ထံဉ်လာအဝဲဟဲက့ၤအခါန့ဉ်, အဝဲသ့ဉ်တဲဝဲ, “ဘဉ်မနုၤအယီလဲဉ်, နဘဉ်အဘဉ်သီဒ်ဒွဉ်သုဉ်ဒီးလုာ်အာဒ်ဂ့ၢ်အသီးလီၤ. ဟးယံၤကွံာ်ဒီးပှ်တက့ၢ်ပတပျဲနလိာ်ကွဲဒီးပှ်ဘဉ်.”

ဆဉ်ဖိကမာကမာဉ်ဝဲဒိဉ်မးဒီးတဲလီၤအသး, “အဝဲသ့ဉ်တဲယာတံာ်မနုၤလဲဉ်. အ ဝဲသ့ဉ်ဟံအဒိပညီဒ်လဲဉ်. ယကလဲၤဆူထံပူၤဒီးကွၢ်လီၤယကဒုလာထံကျါလီၤ.”

အဝဲလဲလဲလီလီဆူထံပူဒီးကွာ်န့ၣ်ဝဲဆူထံပူလီၤ. အဝဲထံၣ်လီၤအနီၣ်ကစၢ်အကဒုအိၣ်ဖျါလၢထံကျါလီၤ. အမဲၣ်သၣ်လီၤကံၣ်ဒ်ဒ့ၣ်သ့ၣ်အမဲၣ်သၣ်အသိးဒီးအမိၣ်ပျၢ်လီၤကံၣ်ဒ်ဂ့ၢ်အသိးလီၤ. အဝဲဆ့ၣ်နီၤလၢနီၣ်ကျါဒီးဟီၣ်ဝဲဒီးတဲလီၤအနီၣ်ကစၢ်, “တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟဲကဲထီၣ်အသးဒီးယၢမ့ၢ်လၢယတၢ်သးက့ၣ်အယီၤလီၤ. ယဆွၢ်ဖျိးယမိၣ်ဆူတၢ်လီၤယံၤဒီးဟံၣ်ထီၣ်ထီၤသးဒီးသ့ၣ်အသးသီဒီးအီၤလီၤ. ယကလဲၤဒီးကွာ်ယုက့ၤအီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ဒီးယမ့ၢ်တထံၣ်အီၤန့ၣ်ယတအိၣ်ဘျဲးဘၣ်.”

ပှၤကျီသ့ၣ်မုၢ်ဖိအဖိမုၢ်ဖိဟဲဆူအအိၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ခဲအံၤနမ့ၢ်လၢအသန့ၣ်ကတဘၣ်နီတမံၤဘၣ်. အိၣ်ဒီးပှၤဒီးယတမၤဆါနသးဒီးနံၤဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်.”

ဆၣ်ဖိတဲဆၢအီၤ, “တသ့ဘၣ်ယမၤအမၤသီဘၣ်တုၢ်လံၤယမိၣ်ဒီးအခဲအံၤယဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လီၤ. ယကဘၣ်လဲၤဒီးယုထံၣ်က့ၤအီၤဒ်သိးယကယုပျၢ်ယတၢ်ကမၣ်ဒီးအီၤလီၤ.”

ဆၣ်ဖိယုထံၣ်န့ၣ်က့ၤအဖိ

ဆၣ်ဖိလဲၤယုၢ်ဆူပျၢ်ပူဒီးကိးပသုထီၣ်ဆူအမိၣ်လၢကဟဲဆူအအိၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်စံးဆၢတအိၣ်ဘၣ်. ဒီတနံၤညါအဝဲကိးပသုအမိၣ်ဒီးဖဲမုၢ်န့ၣ်အဝဲမံၤလီၤဝဲလၢသ့ၣ်လၢတဖၣ်အဖိခိၣ်လီၤ. ထီၣ်တဖၣ်ဒီးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ယုၢ်ယံၤကွံာ်လၢအီၤ, မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢအဝဲမ့ၢ်ပှၤသ့ၣ်အသးသီထဲလဲၣ်တဂၤအယီၤလီၤ. လၢဂီၤခိၣ်န့ၣ်အဝဲလဲၤခိၣ်ကဒီးဝဲပှၤဖးခိၣ်လီၤ. အဝဲသံကွၢ်ဝဲတၢ်လၢအထံၣ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢမ့ၢ်အထံၣ်ဘၣ်အမိၣ်ခါလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၤ, ထီၣ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တတဲအီၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အသးသီတုၢ်လံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်မးအယီၤလီၤ. ဆၣ်ဖိဟီၣ်ဝဲဒီးယုကညးယုၤအတၢ်ဘၣ်တတဖၣ်လၢကပျၢ်အတၢ်ကမၣ်ဒီးအဝဲလဲၤခိၣ်ဖျါဒီးဝဲပှၤဒီးယုထံၣ်က့ၤဟီၣ်မုၢ်ယုအိၣ်တၢ်တဂၤအံၤလီၤ.

လၢသၢနံၤတနံၤန့ၣ်အဝဲဟဲလၢပျၢ်ပူလၢအဂၤတကယၤဒီးအဝဲထံၣ်ဝဲတၢ်ဟံၤလၢအလီၤပျီတခါအိၣ်ဝဲလၢအဝဲအမဲၣ်ညါလီၤ. ဖဲအဝဲလဲၤဒီးန့ၣ်လီၤဝဲဆူသဝီတဖၣ်

အပူအခါနဲ့၊ ဖိသပ်တဖန်နံ့ဘန်ဖေးလဲအီးဒီးကွံင်အီးလာလားလီ။ ပှတတဲ
အီးတန်နီတမံဘန်ယးပှပိင်မုန်ယွအိန်တံတဂအံလအမုန်အမိန်နီတဂ
ဘန်။ လာသနံင်အတိပူအဝဲဟးဝုဝီဝဲဒီးမသးဒ်အဝဲထံင်ဝဲပိင်မုန်အံလ
ကျဲမုန်ပူလအဝဲအမံင်ညါလီ။ အဝဲကီးပသူအီးဒီးယွဝဲလအလီခံဒီးအခိန်ဘန်
ကူးဒီးကဲထီင်အပူလီလီ။ ဘန်ဆင်အဝဲတထံင်အီးနီတဘျီဘန်။

ဖဲဝှ်အတြးဒိန်ထံး

တဟါနဲ့၊ အဝဲဟဲဝဲဆူဝှ်အခိန်ဒူအတြးလအအိန်ဆာထာ်လာထံကျိအက
ပနဲ့လီ။ အဝဲလီဘျံးဘန်ဆင်သနင်ကွ၊ အဝဲဂှ်ကျဲးစးလဲနင်ဝဲဆူဝှ်ပူလီ။
ဘန်ဆင်ပှသးဖိလအအိန်ခိးဟယာ်တြးတဖန်တဲအီးတံကတိလအဆါဒီး
သံကွဲဝဲ၊ “နအဲဒ်ဒီးတံမနုလအဝှ်ပူလဲင်။”

ဆင်ဖိစံးဆာဝဲ၊ “ယဟးကွံင်ယုကွယမိလီ။ ဝံသးစူပျဲနင်ယဘန်သှင်သှင်
အဝဲကအိန်ဖဲအံလတြးအံလအပူလီ။”

ဘန်ဆင်၊ အဝဲသှင်နံ့ဘန်အီးဒီးအဝဲသှင်အကျိတဂကီးပသူထီင်ဝဲ၊ “နမိ
တဘန်သှင်ဘန်သးနဖဲအထံင်နအခါဘန်။ နလင်အာဒိန်န့ဒှင်သှင်ဒီးဘန်
အာဘန်သိနးန့ဂှ်လီ။ ဟးယံကွံင်ဒီးတံလီဖဲအံတကွံင်။ နမိတအိန်ဖဲဝှ်အံ
အပူဘန်။”

ဒီးအဂတဂတဲဝဲ၊ “နမိမုန်မတလဲင်။ ဒီးဘန်မနုယံလအနယုထံင်ကွ
အီးလဲင်။”

အဝဲစံးဆာဝဲ၊ “ယမိမုန်ပှယုအိန်တံဖိတဂဒ်ယအသီးလီ။ ယမဘန်ယမိ
လာတံအနးမးလီ။ ပျဲနင်ယဆူဝှ်ပူဒ်သီးအဝဲမုန်အိန်လအဝှ်အံလအပူဒီးအဝဲ
ကပှ်ကွံင်ယတံကမင်လီ။” ဘန်ဆင်၊ ပှခိးတံဖိတဖန်တပျဲနင်လီဆင်ဖိဘန်။
အဝဲဟိင်ဝဲဒီးယင်တရဲအသးအဖမုန်န့ပှထူးပှတီးတဂဟဲဆူတြးဒီးသံကွံင်
ဝဲပှသးဖိတဖန်၊ “မုန်အဝဲမုန်မတလအဘန်သးဟဲနင်ဆူဝှ်ပူလဲင်။”

ပှသးဖိတဖန်တဘန်ပှထူးပှတီး၊ “အဝဲမုန်ပှယုအိန်တံဖိအဖိခါဒီးပဆှာဖျိး
ကွံင်အဝဲဆူတံလီယံလီ။”

ပျူထူးပျူတီးနံ့ထိပ်ဒီးကိးပသူထိပ်ဝဲ, “တမ္ဗိဘၣ်. ပကြးဆါတၢ်လၢ်အာလီၤ. ပဆါအီၤအပျူကန့ၢ်ဒၣ်သံးဆါတလီၤဒီးအဝဲကကဲထီၣ်ကုၢ်တဂၤလီၤ.”

ဆၣ်ဖိဘၣ်တၢ်ဆါကွၢ်အီၤ

ပျူဟီၣ်ခွါသးပျူလၢအမဲၣ်သၣ်ဖျါအာသီတဂၤဟဲဒိကံၤဖဲန့ၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲဒီးတဲဝဲ, “ယကပျူအီၤလၢအပျူထဲန့ၣ်လီၤ.”

အဝဲဟ့ၣ်လီၤကျိၣ်စ့ဒီးဟံးန့ၢ်ဆၣ်ဖိလၢအစုဒီးဖျဲလဲၤန့ၢ်အီၤဆူဝုၣ်ပူၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤဒီဖျိကွၢ်ကျဲမုၢ်အါဘိဝံၤအလီၤခံ, အဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤဆူဝဲတြီဆံးဆံးဖိလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဒုၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခွါသးပျူတဂၤအံၤထိးဘၣ်ဝဲတြီလၢပသံးလၢအအိၣ်လၢအစုမုၢ်လီၤဒီးဝဲတြီအိးထီၣ်အသးလီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤလီၤဝဲလၢယီၤတီၢ်ဘီလၢအအိၣ်ယဲၤသ့ၣ်ဒီးလဲၤန့ၢ်ဆူကရၢၢ်လၢအပွဲၤဝဲဒီးဖိအသူတဖၣ်ဒီးသပၤအလွဲၤလီၤဖးဒိၣ်တဖၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခွါသးပျူဟံးန့ၢ်သတီၢ်အက့တခါဒီးစာထီၣ်ဝဲလၢဆၣ်ဖိအမဲၣ်ခဲဒီးဆီၣ်ဝဲလၢကျဲဒိတဘီညါလီၤ. ဖဲသတီၢ်အလုၣ်တခါဘၣ်တၢ်ထူးလီၤကွၢ်အီၤန့ၣ်, အဝဲထံၣ်လီၤအသးလၢအအိၣ်လၢယီၤခံးသူတဖျၢၣ်အပူၤလီၤ.

ဟီၣ်ခွါသးပျူဟ့ၣ်အီၤကိၣ်လၢအယုထီတဖဲဒီးတဲအီၤ “အိၣ်”

ဒီးထံလၢအဟီၤဒီးတဲအီၤ “အိ”

ဖဲဆၣ်ဖိအိၣ်တၢ်ဒီးအိတၢ်အခါန့ၣ်, ဟီၣ်ခွါသးပျူဟးထီၣ်ကွၢ်လၢတၢ်ချၢဒီးသိးတံၢ်ယာ်ဝဲတြီလၢထးသွဲးယံးလၢအဝဲအလီၤခံလီၤ.

ထူသၢကဘျး

ခဲအံၤ, ဟီၣ်ခွါသးပျူလၢအပူၤန့ၢ်ဆၣ်ဖိတဂၤအံၤမုၢ်ပျူမၤကဒါမဲၣ်လၢအအာသီဒိၣ်ကတၢၢ်လၢဝုၣ်အံၤအပူၤလီၤ. လၢခံတဂီၤန့ၣ်, အဝဲဟဲဆူယီၤပူၤတၢ်လီၤဖဲအဝဲသိးတံၢ်ယာ်ဆၣ်ဖိဒီးတဲအီၤ, “လၢပျူဖိတပျူအယၤလၢအအိၣ်ဘူးဒီးဝုၣ်အံၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးထူကဘျးသၢကဘျးလီၤ. တၢတကဘျးန့ၣ်မ့ၢ်ထူအဝါ, ဒီးအဂၤတခါန့ၣ်မ့ၢ်ထူအဘီလီၤ. သၢခါတခါမုၢ်အဂီၤလီၤ. တနံၤအံၤနကဘၣ်ဟဲက့ၢ်စီၢ်န့ၣ်ယၤထူလၢအဝါတကဘျးလီၤ. နမ့ၢ်တဟဲက့ၢ်စီၢ်န့ၣ်ယၤန့ၣ်, ယကတီၢ်နၤလီၤ.

လဲချချ၊ ဒီးဖဲမုၢ်လီၤန့ၣ်ယကအိၣ်ခိးန့ၣ်ဖဲကရၢ်အံၤအဝဲတြီၣ်ခိၣ်ထံးလီၤ။ မၤလီၤတံၢ်လၢနကဟဲက့ၤစီၣ်န့ၣ်ယထူအဝါအကဘျဲးဖိ မ့တမ့ၢ် နကဘၣ်သး အူး၊ သးတမုၢ်၊ မ့ၢ်လၢယဘၣ်ပူၤန့ၣ်လၢသံးဆၢတလီၤခီအပူၤဒီးနမ့ၢ်ယကုၢ်လီၤ။” အဝဲစာယာ်သတိၢ်အလွၣ်လၢဆၣ်ဖိအမဲၢ်ချဲဒီးပျဲအဟးလၢဟံၣ်ပူၤလီၤ။ အဝဲသ့ၣ် လဲၤခီဖျိဝဲဖိအသူတဖၣ်အကရၢ်ဒီးဆူယိသ့ၣ်သတိၢ်ယဲၣ်သ့ၣ်အဖီခိၣ်လီၤ။ ပှၤမၤ ကဒါမဲၢ်ဖိအိးထီၣ်ပဲတြီၣ်လၢအဝဲအပသံးဒီးဆိၣ်ဖျိထီၣ်ဆၣ်ဖိဆူတၢ်ချၢဆူကျဲမုၢ် ပူၤလီၤ။

ဆၣ်ဖိလဲၤဟးထီၣ်ဆူဝုၢ်အတြၢအချၢဒီးတစီၣ်ဖိန့ၣ်လဲၤဝဲဆူပှၤဖိတပှၤလၢအ ကစၢ်တဲဘၣ်အီၤလီၤ။ ပှၤဖိတပှၤအံၤနက့ၢ်လၢတၢ်ချၢန့ၣ်ဖျါယံလၢဒိၣ်မးလီၤ။ အ ဝဲအိၣ်ဖျါပျဲဝဲဒီးဖိတဖၣ်ဒီးထီၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢတၢ်မုၢ်မးလီၤ။ ဆၣ်ဖိလဲၤ န့ၣ်လီၤလၢပှၤအံၤအပူၤလၢတၢ်သ့ၣ်ခုသးခုအပူၤလီၤ။ ဖဲအဝဲအိၣ်လၢပှၤအပူၤန့ၣ်၊ အ ဝဲထံၣ်ဘၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိးဒီးတဖၣ်လၢတၢ်ကးဘၢအီၤလၢတၢ်ဆ-ၣ်တဖၣ်လၢအ မၤဆါအီၤဖဲအဝဲဟူးဝဲအခါလီၤ။ အဝဲက့ၢ်ယုဝဲထူအဝါတကဘျဲးအံၤစးထီၣ်လၢ ဂီၤတုၤလီၤလၢမုၢ်ထူၣ်ဒီးလၢမုၢ်ထူၣ်တုၤလၢမုၢ်လီၤန့ၣ်၊ ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတထံၣ်ဝဲလၢ တၢ်လီၤနီတပူၤဘၣ်။ လၢခံကတၢ်အဝဲဟီၣ်ဝဲဒီးယၣ်တရံးအသးဆူဝုၢ်အမဲၢ်ညါ၊ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်ကကဲထီၣ်အသးဒီးအီၤန့ၣ်လီၤ။

ပဒဲဖိတနု

ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲတုၤယီၤလၢပှၤဖိအံၤအကတၢ်န့ၣ်၊ အဝဲန့ၣ်ဟူဝဲတၢ်ဟီၣ်သီၣ်တခါ လီၤ။ သီၣ်လီၤကံၢ်ဒ်တၢ်တမံၤမံၤအိၣ်လၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအပူၤလီၤ။ အဝဲသးပုၤနီၣ် ကွံၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ကီၢ်တဲခိးယၣ်ကဒါက့ၤအလီၤခံဒီးလဲၤယုၢ်ဝဲလီၤလီၤ ဆူတၢ်သီၣ်တခါအံၤအအိၣ်လီၤ။ အဝဲထံၣ်ဝဲဒၣ်ပဒဲဖိတဒုဘၣ်တၢ်ဖီၣ်န့ၣ်အီၤ လၢထူပူၤလၢပှၤခးတၢ်ဖိဟ်လီၤဝဲန့ၣ်လီၤ။ ဆၣ်ဖိသးတမုၢ်ဘၣ်လၢတၢ်အံၤအယိဒီး မၤပူၤဖျဲးပဒဲဖိလီၤ။ ပဒဲဖိတဲဝဲ၊ “တၢ်ဘျူး၊ နမၤပူၤဖျဲးယၢအယိ၊ ခဲအံၤယကဘၣ် ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤန့ၣ်လၢမနုၤလဲၣ်။”

ဆပ်ဖိတဲဝဲ, “ယကွၢ်ယုထူဝါအကဘျဲးတကဘျဲးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယယုအီၤတထံၣ်န့ၣ်လၢတၢ်လီၤနီၤတပူၤဘၣ်. ယမ့ၢ်တက့ၤစီၢ်အီၤဆူယကစၢ်အအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲကတီၢ်ယၤလီၤ.”

ပဒဲဖိတဲအီၤ, “ဟဲဒီးယၤခဲအံၤ, ယသ့ၣ်ညါအဝဲအိၣ်ခူသ့ၣ်အလီၤလီၤ.”

အယိ, ဆပ်ဖိလဲၤဒီးပဒဲဖိဒီးထံၣ်န့ၣ်ဝဲထူအဝါအက့ၤအံၤအိၣ်တဒၢဝဲလၢတၢ်ပူၤဖိတပူၤလၢသ့ၣ်အပူၤလီၤ. အဝဲအသးခဲဒိၣ်မးဒီးအဝဲတဲပဒဲ, “နဟ့ၣ်ကဒါက့ၤယတၢ်သးအိၣ်မၤစၢၤန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအဘျီလၢအကယၤလီၤ.”

ပဒဲဖိစံးဆာဝဲ, “တမ့ၢ်ဘၣ်. ယမၤနၢၤဒ်နမၤယၤအသီးလီၤ. ဒီးပဒဲဖိယုၢ်ကွံာ်ချ့ချ့ဆူတၢ်လီၤယံၤလီၤ.” ဆပ်ဖိက့ၤလီၤလီၤဆူဝံၣ်ပူၤလီၤ.

ပုၤယုအိၣ်တၢ်ဖိလၢအဆိးက့တက

လၢဝံၣ်အတြၢအချၢပုၤယုအိၣ်တၢ်ဖိလၢအဆိးက့တကဆၣ်နီၤအိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲအဝဲထံၣ်ဆၣ်ဖိဟဲက့ၤန့ၣ်, အဝဲကိးပသုထီၣ်ဆူဆၣ်ဖိအအိၣ်, “ဟ့ၣ်ယၤကျိၣ်စ့တဘျဲး မ့တမ့ၢ် ယကသံလၢတၢ်သၣ်ဝံၣ်ယသးအယိလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တၢၢ်ကွံာ်ယၤဆူဝံၣ်ချ့, ဒီးပုၤလၢအမၤစၢၤယၤတအိၣ်နီၤတကဘၣ်.”

ဆပ်ဖိတဲဝဲ, “ဘၣ်ဆၣ်ယအိၣ်ဒီးကျိၣ်စ့ထဲတဘျဲးလီၤ. ဒီးယမ့ၢ်တက့ၤစီၢ်အီၤဆူယကစၢ်အအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်အဝဲကတီၢ်ယၤလီၤ.”

ပုၤယုအိၣ်တၢ်ဖိတကအံၤဟီၣ်ဝဲဒီးဟီၣ်ဝဲ, လၢခံကတၢ်န့ၣ်ဆၣ်ဖိဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အီၤအထူဝါတကဘျဲးလီၤ.

ဖဲဆၣ်ဖိဟဲက့ၤဆူပုၤမၤကဒါမိၣ်အတြၢအခါန့ၣ်, ပုၤမၤကဒါမိၣ်အိၣ်ဒီးအီၤဒီးဆူန့ၣ်အီၤဆူတြၢအပူၤလီၤ. ပုၤမၤကဒါမိၣ်ဖိသံကွၢ်အီၤ, “နဟဲက့ၤစီၢ်ထူအဝါတကဘျဲးဗါ.”

ဒီးဆပ်ဖိစံးဆာဝဲ, “ယတဟဲက့ၤစီၢ်ဘၣ်.”

ထဲန့ၣ်ဒီးပုၤမၤကဒါမိၣ်ဖိတီၢ်ဝဲဆၣ်ဖိဒီးဟံလီၤန့ၣ်လီၤလၢတၢ်တအိၣ်နီၤတမံၤဘၣ်တဘျဲးလၢအမဲၣ်ညါဒီးတဲအီၤ “အိၣ်”

ဝံးဒီးဟ့ၣ်ကဒီးအီၤထံၣ်လၢတၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်တဖျၢၣ်ဒီးတဲအီၤ “အီ”
ဒီးကွံာ်န့ၣ်ဆၣ်ဖိဆူယီၣ်လၢအခံးသူတဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. လၢခံတဂီၤပုၤမၤကဒါမဲာ်
ဟဲဆူဆၣ်ဖိအအိၣ်ဒီးတဲအီၤ, “နမ့ၢ်တဟဲက့ၢ်စီၣ်န့ၣ်ယၤထူအဘီတကဘျဲးဘၣ်
န့ၣ်ယကဟ်နၢၤဒ်ယကုၢ်တဂၤဒီးတီၢ်ကဒီးနၢၤလီၤ.”
လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ, ဆၣ်ဖိလဲၤဆူပျၢ်ဖိအပူၤဒီးဒီနံၤညါန့ၣ်အဝဲကွၢ်ယုၤထူအဘီ
တကဘျဲးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတထံၣ်န့ၣ်ဝဲလၢတၢ်လီၤနီၣ်တတီၤဘၣ်. ဖဲမ့ၢ်လီၤန့ၣ်
န့ၣ်အဝဲဆၣ်နီၤဒီးစးထီၣ်ဟီၣ်ဝဲလီၤ.

ပဒဲဖိမၤစၢၤကဒီးတဘျီ

အဝဲဆၣ်နီၤဖဲန့ၣ်ဟီၣ်ဝဲဒီးပဒဲဖိတဒုန့ၣ်ဟဲကဒီးဆူအအိၣ်လီၤ. ပဒဲဖိသံကွၢ်အီၤ,
“ဘၣ်မနုၤအယီၤနဟီၣ်လဲၣ်. နကွၢ်ယုၤတမနုၤလၢပျၢ်ဖိအပူၤလဲၣ်.”
ဆၣ်ဖိစံးဆၢအီၤ, “ယကွၢ်ယုၤထူအဘီတကဘျဲးလီၤ. အဝဲဟ်ခူသ့ၣ်သးဖဲတၢ်
လီၤအံၤဒီးယမ့ၢ်တထံၣ်အီၤဘၣ်န့ၣ်ယကစၢ်ကတီၢ်ယၤဒီးဟ်ယၤဒ်အဝဲအကုၢ်အ
သီးလီၤ.”
ပဒဲဖိကိးထီၣ်အီၤ, “ဟဲပိာ်ယခံ”
ဒီးပဒဲဖိလဲၤယုာ်ဝဲလၢပျၢ်ဖိပူၤတုၤလၢအဝဲဟဲတုၤဆူနီၣ်ဖိတနီၣ်လီၤ. ဖဲနီၣ်အခံး
န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးထူအဘီတကဘျဲးလီၤ.

ဆၣ်ဖိတဲဝဲ, “ယကဘၣ်စံးဘျုးနၢၤဒ်လဲၣ်. မ့ၢ်လၢအဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ခံဘျီ
တဘျီလၢနမၤစၢၤယၤလီၤ.”
ဒီးဆၣ်ဖိဟံးန့ၣ်ထူအဘီတကဘျဲးဒီးက့ၢ်ကရိပ်ဆူဝုၣ်ပူၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပုၤယုၤအိၣ်
တၢ်ဖိထံၣ်အဝဲဟဲက့ၢ်ဒီးလဲၤယုာ်ထံၣ်လီၤသးဒီးအီၤလီၤ. အဝဲထီၣ်လီၤယံၤအ
သးလၢအဒိၣ်လုၣ်ခိၣ်ဟီၣ်ဒီးစံးဝဲ, “ဟ့ၣ်ယၤကျိၣ်စုတဘျၣ်, မ့တမ့ၢ် ယကသံ
လၢတၢ်သၣ်ဝံၤယသးအယီၤလီၤ.”
ဒီးဆၣ်ဖိတဲအီၤ, “ယအိၣ်ဒီးထူအဘီထဲတကဘျဲးလီၤ. ဒီးယမ့ၢ်တက့ၢ်စီၣ်အီၤ
ဆူယကစၢ်အအိၣ်န့ၣ်, အဝဲကတီၢ်ယၤဒီးဟ်ယၤဒ်အဝဲအကုၢ်အသီးလီၤ.”

ဘဉ်ဆဉ်၊ ပှယုအိဉ်တၢ်လၢအဆိးကွတဂၤအံၤယုကညးအိၤတၢ်ဘျီဝံၤတဘျီအ
ယိ၊ လၢခံကတၢ်န့ဉ်ဆဉ်ဖိဟ့ဉ်လီၤကွံာ်အိၤထူအဘိတကဘျးန့ဉ်လီၤ.

ဖဲဆဉ်ဖိဟဲက့ဆူပှၤမၤကဒါမဲၢ်အတြၢအခါန့ဉ်၊ ပှၤမၤကဒါမဲၢ်အိဉ်ခိးကွံာ်အိၤလီၤ.
အဝဲဆူန့ဉ်ဆဉ်ဖိဆူတြၢအကအိပူဒီးတဲအိၤ၊ “နဟဲက့မိၢ်ထူအဘိတကဘျး
ဧါ.”

ဒီးဆဉ်ဖိတဲဝဲ၊ “ယတဟဲက့မိၢ်ဘဉ်.”

အယိပှၤမၤကဒါမဲၢ်တၢ်ကဒီးအိၤဒီးဟံထီဉ်ထးသွဲလၢအလီၤဒီးကွံာ်န့ဉ်အိၤဆူယိာ်
လၢအခံးသုတဖျၢဉ်အပူလီၤ.

လၢခံတနံၤပှၤမၤကဒါမဲၢ်ဟဲဆူဆဉ်ဖိအအိဉ်ဒီးတဲဝဲ၊ “တနံၤအံၤနမ့ၢ်ဟဲက့
မိၢ်န့ဉ်ယၤထူအဂီၤတကဘျးန့ဉ်ယကမၤပူဖျးန့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်၊ နမ့ၢ်တဟဲက့မိၢ်
န့ဉ်ယၤဘဉ်န့ဉ်ယကမၤသံန့ဉ်လီၤ.”

လၢတၢ်န့ဉ်အယိဆဉ်ဖိလဲၤဆူပှၤဖိအပူဒီးဒိတနံၤညါအဝဲကွံာ်ယုဝဲထူအဂီၤတက
ဘျးန့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အဝဲတထံဉ်န့ဉ်လဲၤတၢ်လီၤနီတတီၤဘဉ်. ဒီးဖဲမုၢ်လီၤန့ဉ်
န့ဉ်အဝဲဆုဉ်နီၤဟီဉ်ဝဲ၊ ဒီးပဒဲဖိတဒုန့ဉ်ဟဲကဒီးဝဲဆူအအိဉ်လီၤ.

ဒီးပဒဲဖိတဲအိၤ၊ “ထူအဂီၤတကဘျးလၢနကွံာ်ယုအိၤန့ဉ်အိဉ်ဝဲလၢလၢာ်ကအိပူ
လၢနလီၤခံန့ဉ်လီၤ. အယိ၊ ပဒဲဖိတဲအိၤ၊ သးခုတဒိတဘဉ်ဟီဉ်လၢတဂ့ၤ.”

ဆဉ်ဖိကိးပသုထီဉ်ဝဲ၊ “ယကဘဉ်ဟ့ဉ်ဆၢက့ၤန့ဉ်တၢ်သးအိဉ်မၤစၢၤယၤ
ဒ်လဲဉ်. အဝဲအံၤမ့ၢ်နမၤစၢၤယၤသၢဘျီတဘျီလီၤ.”

ပဒဲဖိတဲဝဲ၊ “အါ၊ ဘဉ်ဆဉ်နမၤစၢၤဆိယၤလီၤ.”

ဒီးပဒဲဖိယုာ်ကွံာ်ချချဆူတၢ်လီၤယံၤလီၤ. ဆဉ်ဖိလဲၤန့ဉ်ဆူလၢာ်ကအိအပူဒီးလၢ
တၢ်အသနၢဉ်န့ဉ်အဝဲထံဉ်ထူအဂီၤတကဘျးလီၤ. အဝဲဟံးန့ဉ်ဒီးဟဲက့ၤကရီဝဲ
ဆူဝုာ်ပူလီၤ. ပှၤယုအိဉ်တၢ်တဂၤန့ဉ်ထံဉ်ဆဉ်ဖိဟဲက့ဒီးအဝဲဟဲကဒီးဝဲဒီးဆၢ
ထၢဉ်ဝဲလၢကျဲမုၢ်အခၢဉ်သးန့ဉ်လီၤ. အဝဲကိးပသုထီဉ်ဝဲ၊ “ဟ့ဉ်ယၤကျိဉ်စုတ
ဘျဉ်မ့တမ့ၢ် ယကသံလီၤ.”

ဒီးဆပ်ဖိဟ့ၣ်အီၤထူအဂီၤတကဘျဲဒီးတဲၤ, “နတ်လိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးယတ်လိၣ်ဘၣ်လီၤ.”

ဘၣ်ဆၣ်, ဆပ်ဖိအသးတဖျံဘၣ်. မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပုၤမၤကဒါမဲၢ်အတ်ကတိၤတဖၣ်အယိလီၤ.

ဆပ်ဖိမ့ၢ်စီၤပၤဖိခါတက

ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲလဲၤခိၣ်ဝဲဝဲၣ်အတြၢအဖၢမ့ၢ်န့ၣ်ပုၤဒီးတဖၣ်ဆုးလီၤအခိၣ်ဒီးတဲၤ, “ပိၣ်ခါသးစၢ်တကအံၤယံလၢဒိၣ်မးလဲၣ်. အဝဲကဘၣ်ကဲကစၢ်လီၤ.”

ပုၤကမ့ၢ်တဖၣ်ပိၣ်ထီၣ်အခံဒီးတဲၤ, “သပျံကတၢ်လီၤပုၤလၢအယံလၢဒိၣ်မးလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤတအိၣ်နီၣ်တကဘၣ်.”

ဘၣ်ဆၣ်ဆပ်ဖိတဲၤလီၤအနီၣ်ကစၢ်, “အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်နံၤဘၣ်ယၢဒီးဒုးကဲထီၣ်ယတ်သးတဖျံတဖၣ်လၢတၢ်လီၤနံၤလီၤ.”

ပုၤကမ့ၢ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမးအယိ, အဝဲဟးဖျိးကျဲဒီးလၢခံကတၢ်အဝဲထံၣ်လီၤအသးလၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၤလီၤဖျိးဖးလဲၣ်တခါလၢအအိးထီၣ်အသးလၢအအိၣ်လၢစီၤပၤအနီၣ်အမဲၢ်ညါလီၤ. နီၣ်အတြၢအိးထီၣ်အသးဒီးဝဲၣ်အပဒိၣ်ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အဒိၣ်တဖၣ်လဲၤယုၢ်ထီၣ်လၢကထံၣ်လိာ်သးဒီးအီၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဆုးလီၤအခိၣ်ဒီးတဲၤ, “နမ့ၢ်ပကစၢ်လၢပအိၣ်ဒီးကွၢ်လၢတၢ်ဒီးပစီၤပၤအဖိခါလီၤ.”

ဆပ်ဖိတဲၤ, “ယတမ့ၢ်စီၤပၤအဖိခါဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ယမ့ၢ်ပိၣ်မုၢ်လၢအဖျိၣ်တကအဖိခါလီၤ. ဘၣ်မနုၤသုတဲလၢယမ့ၢ်ပုၤယံလၢလဲၣ်. ယသ့ၣ်ညါလၢယမ့ၢ်ပုၤလၢအသီတကလီၤ.”

ဝံၤဒီးပုၤဒီးတဖၣ်တကယုၢ်ထီၣ်ထီၣ်န့ၣ်အဝဲအကတိၤဒီးကိးပသုထီၣ်ဝဲ, “ကွၢ်, ခဲအံၤယကစၢ်တဲလၢအဝဲတမ့ၢ်ပုၤလၢအယံအလၢတကဘၣ်ဒါ.”

ဒီးဆပ်ဖိအမဲၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျါဒ်သိးအနီၣ်ဆံးခါအဆၢကတိၤလီၤ. အမဲၢ်ချံမ့ၢ်ပုၤလၢသးကညီၤတၢ်ဒီးအဝဲအတ်ယံတၢ်လၢတဖၣ်ဟဲက့ၤကဒါဆူအအိၣ်လီၤ.

ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အဒိၣ်ဒီးပဒိၣ်တဖၣ်တီၤလီၤလၢအအိၣ်လုၣ်ခိၣ်ဒီးတဲၤ, “တၢ်တဲၤလၢအပူၤကွံာ်ဖးယံၣ်လၢတနံၤအံၤန့ၣ်, ပုၤပိၣ်ခါလၢအတြၢဒီးဟဲဖဲအံၤလၢကပၤ

ဘဉ်ပဝဲလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အသိၤ, ဟံးန့ၣ်ခိၣ်သလုးအဝဲအံၤဒီးကဲထီၣ်ပစီၤပၤတက့ၢ်.”

ဘဉ်ဆဉ်ဆဉ်ဖိတဲအဝဲသ့ၣ်, “ယကဲတသ့ဘဉ်. မ့ၢ်လၢယမၤဘဉ်ယမိၢ်အာအာသီသီအသိၤ, ယမ့ၢ်တထံၣ်အိၤဒီးယုၤပျၢ်ယတၢ်ကမၣ်ဒီးယမိၢ်ဘဉ်န့ၣ်ယအိၣ်ဘျဲးတသ့ဘဉ်. အသိၤသတးဒီးသုမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယၤခိၣ်သလုးသန့ၣ်က့, ယအိၣ်တ့ၢ်ဖဲအံၤတသ့ဘဉ်. ပျဲယၤလၢယကလဲၤ, မ့ၢ်လၢယကဘဉ်ဟးဝူၤဝီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်အသိၤလီၤ.”

ဆဉ်ဖိထံၣ်က့ၤအမိၢ်

ဒ်အဝဲကတိၤတၢ်အသိး, အဝဲယဉ်ကွံၣ်အသးလၢပျၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ဒီးကွံၣ်တၢ်လီၤလီၤဆူက့ၤမ့ၢ်လၢအဟးထီၣ်ကွံၣ်ဆူဝဲအတြၢန့ၣ်လီၤ. သတူၢ်ကလၢ်လၢပျၢ်ကမ့ၢ်ဆိၣ်သနံးအိၣ်ကတံၢ်ကတူၢ်ဒီးပျၢ်သုးဖိတဖၣ်အကျိၤန့ၣ်အဝဲထံၣ်ပိၢ်မုၢ်လၢအမ့ၢ်အမိၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအမိၢ်အကပၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးပျၢ်ယုၤအိၣ်တၢ်ဖိလၢအဆိးက့တဂၤလၢအဆုၣ်နီၤလၢကျဲကပၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤယုၤယီၤဆူအမိၢ်အအိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ခသးခတၢ်ဟီၣ်တၢ်ယၤဒီးနၢမူဝဲအမိၢ်အအိၣ်, ဒီးအမိၢ်အအိၣ်န့ၣ်ဘဉ်စိၣ်ထဲအဝဲအမဲၣ်ထံတဖၣ်လီၤ. အဝဲဆုးလီၤအခိၣ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဟီၣ်ဝဲဘျဲးလၢအသးကသ့ၣ်ဖးဝဲဒီးအဝဲတဲအမိၢ်, “မိမိၢ်, ယမၤဘဉ်နၢအာအာသီသီလီၤ. ပျၢ်ယတၢ်ကမၣ်.”

ဘဉ်ဆဉ်ပိၢ်မုၢ်တစံးဆၢအိၤတၢ်နီၤတမံၤဘဉ်. ဒီးအဝဲယုၤယီၤအစုဒီးတဲန့ၣ်ပျၢ်ယုၤအိၣ်တၢ်တဂၤ, “ယမၤစၢနၢသၢဘျီညါလီၤ. မၤယမိၢ်ကတိၤတၢ်ဒီးယၤထဲတဘီၤနီၤတက့ၢ်.”

ဘဉ်ဆဉ်ပျၢ်ယုၤအိၣ်တၢ်ဖိတဲဆၢအိၤတၢ်နီၤတမံၤဘဉ်. ဒီးအဝဲဟီၣ်ကဒီးဝဲဒီးတဲဝဲ, “မိမိၢ်, ယတၢ်တူၢ်ဘဉ်ခိၣ်ဘဉ်တၢ်အံၤဒိၣ်န့ၣ်ဒီးယတူၢ်အိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်လီၤ. ပျၢ်ယတၢ်ကမၣ်ဒီးပျဲယကက့ၤဆူပျၢ်လၢကျိၤတက့ၢ်.”

ဒီးပိၢ်မုၢ်ယုၤအိၣ်တၢ်တဂၤအံၤပာ်ထီၣ်အစုလၢအဝဲအခိၣ်လီၤဒီးတဲဝဲ, “ဂဲၤဆၢထၢၣ်”

ဒီးဟိန်ခွါယုအိဉ်တံတဂအံပာ်ထီဉ်အစုလာအဝဲအခိဉ်အလီၤဒီးစံးစွာ်ကိးဝဲ၊
“ဝဲၤဆာ်ထာဉ်”

ဆဉ်ဖိဝဲဆာ်ထာဉ်ဒီးကွာ်ထီဉ်အဝဲသ့ဉ်ဒီးထံဉ်ဝဲလာအဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်စီၤပဒီးနီၢ်ပမုဉ်လီၤ.
နီၢ်ပမုဉ်တဲအီၤလာ၊ “အဝဲအံၤမ့ၢ်န့ၢ်ပာ်လာနမၤစၢၤအီၤလီၤ.”

စီၤပတဲအီၤ၊ “အဝဲအံၤမ့ၢ်န့ၢ်မိာ်လာနသ့အခိဉ်လာနမဲာ်ထံတဖဉ်န့ၢ်လီၤ.”

ဝံၤဒီးအဝဲသ့ဉ်နမူအီၤဒီးကွာ်စိာ်အီၤဆူစီၤပအန့ၢ်ပုၤဒီးဒုးကူဒုးသိးထီဉ်ဝဲတံကူ
တံသိးအယံအလၢလာအဝဲအလီၤလီၤ. အဝဲသ့ဉ်ဒုးကူထီဉ်အီၤလာခိဉ်သလုး
လာအခိဉ်ဒီးဟ့ဉ်လီၤဝဲစီၤပအနီဉ်ထိးဘိလာအစုဒီးအဝဲကဲထီဉ်စီၤပလာဝဲအံၤ
အပူၤလီၤ. အဝဲမ့ၢ်စီၤပလာအဂ့ၤတဂၤလီၤ. အဝဲဆွာ်ကွံာ်ပုၤမၤကဒါမဲာ်ဖိလာ
အအာအသီတဂၤဆူတံလီၤအယံ၊ ဒီးမ့ၢ်ပုၤကျိသ့ဉ်မုဉ်ဖိဒီးအဟံဉ်ဖိပီဖိတ
ဖဉ်အဂီၢ်န့ၢ်ဆွာ်န့ၢ်ဝဲတံသးအိဉ်အတံဟ့ဉ်လာအပူၤဒိဉ်တဖဉ်အါအါလီၤ. အဝဲ
တပျဲပုၤမၤအမၤသီဆဉ်ဖိကီၢ်ဖိဒီးထီဉ်ဖိတဖဉ်နီတဂၤဘဉ်. မ့ၢ်တဒီသိဉ်လိအ
ဝဲသ့ဉ်လာတံအဲဉ်တံကွံာ်ဒီးတံသ့ဉ်ဂ့ၤသးဝါဆူပုၤကိးဂၤလီၤ. အဝဲဟ့ဉ်တံအိဉ်
တံအိဉ်ဒီးတံကူတံသိးဆူပုၤဖျိဉ်ဖိယာ်ဖိ၊ ဒီးတံလီၤအံၤလာပျဲဝဲဒီးတံယူတံဖိး
လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အဝဲတပာဘဉ်တံယံာ်ယံာ်ဘဉ်. အဝဲအတံတူာ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ်တ
ဖဉ်ဒိဉ်ဝဲဒိဉ်မးဒီးလာအလီၤခံသၢနီဉ်န့ၢ်အဝဲသံဝဲဒဉ်လီၤ. ဒီးစီၤပလာအပာကွာ်
တံလာအဝဲအလီၤခံတဂၤန့ၢ်ပတံအာအသီသီလီၤ.

တၢ်သံကွၢ်လၢပှၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်

လံာ်ကျိၤပှၤတနီၤဘၣ်ဝဲဒီးတနီၤတဘၣ်ဝဲဘၣ်. ဃုကွၢ်အဘၣ်တဖၣ်ဒီးအအိၣ်တၢ်တဖၣ်ဘၣ်မနုၤအဃိအကမၣ်လဲၣ်န့ၣ်စံးဆၢတက့ၢ်.

၁. ပှၤကျိၤသ့ၣ်မုၢ်ဖိခံၤကကွၢ်ဆူအဟံၣ်န့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ခိက်ဝဲမဲးမုၢ်ခိၣ်လီၤ.
၂. ဆၣ်ဖိန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤလၢထံကျိၤပှၤလီၤ.
၃. ဆၣ်ဖိမ့ၢ်ဖိသၣ်တဂၤလၢအမၤန့ၢ်အတံၤသကိးဖိတဖၣ်လီၤ.
၄. ဖဲဆၣ်ဖိသ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢအမၤကမၣ်အမိၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံလူၤဃုကွၢ်အမိၢ်လၢကဃုပျၢ်အတၢ်ကမၣ်အဂီၢ်လီၤ.
၅. ဆၣ်ဖိကဲထီၣ်စီၤပၤဝံၤအလီၢ်ခံပၤတၢ်တူၤလၢအသံတစုလီၤ.

တၢ်သံကွၢ်အညိတဖၣ်

၁. ပှၤကျိၤသ့ၣ်မုၢ်ဖိထံၣ်န့ၣ်ဆၣ်ဖိလၢတၢ်လီၢ်ဖဲလဲၣ်. ဒီးဆၣ်ဖိအံၤသီးယုာ်ဒီးမနုၤတဖၣ်လဲၣ်.
၂. ဆၣ်ဖိဖဲအဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်မုၢ်ပှၤဒ်လဲၣ်တဂၤလဲၣ်.
၃. ဖဲတိၢ်မုၢ်ယုၤအိၣ်တၢ်သးပှၤတဂၤဟးကွၢ်အခါဆၣ်ဖိအသကိးတဖၣ်တဲအီၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.
၄. ဆၣ်ဖိဟံၣ်လီၤအသးလၢကမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.
၅. ပှၤမၤစၢၤဆၣ်ဖိဖဲအယုထူကဘျံးအခါအိၣ်တဂၤလီၤ. မတၤမၤစၢၤလဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီထီၣ်တဖၣ်

၁. မတၤပှၤဆၣ်ဖိဒီးအဝဲမၤဆၣ်ဖိဃုန့ၢ်အီၤမနုၤတဖၣ်လဲၣ်.
၂. အခိၣ်ထံးန့ၣ်ဘၣ်မနုၤအဃိပှၤကျိၤသ့ၣ်မုၢ်ဖိဝဲလီၢ်ဝဲလၢကကွၢ်ဆူအဟံၣ်ပှၤလဲၣ်.
၃. ဆၣ်ဖိကွၢ်စိာ်ထူတတူၤဆူပှၤမၤကဒါမိၢ်အအိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤအဃိလဲၣ်.
၄. မုၢ်လၢဆၣ်ဖိသ့ၣ်ဝဲသးဝါဒီးပှၤဃုအိၣ်တၢ်ဖိအဃိတၢ်မနုၤကဲထီၣ်သးဒီးအီၤလဲၣ်.
၅. ဖဲဆၣ်ဖိထံၣ်ပှၤဃုအိၣ်တၢ်ခံၤလၢပှၤကမျၢ်အကျိၤန့ၣ်တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

ပုဂံခိန်လၢအကဲတၢ်ဒိဂုၤတဲာ်ဘၣ်

ဟူဝံၣ်အာစခံၣ် (Hughie Erskine) မ့ၢ်
ပိာ်ခွဲသးစၢ် လၢအဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤတဂၤလီၤ.
အဝဲမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢပုၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအီၤ
ဒီးဘၣ်တၢ်ပတြၢၤအီၤလၢပုၤပိာ်မုၢ်ဒီးပိာ်
ခွဲလီၤ. အဝဲတကတိၤအာသီပုၤနီတဂၤနီ
တဘျီဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတမ့ၢ်ပုၤတဂၤ
လၢအဖျဲးဒီးအဝဲအစုတအိၣ်နီတဘျီ
ဘၣ်. အဝဲမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢဆိတလဲအတၢ်
ဖံးတၢ်မၤထီၣ်ဘိဒီးဂုၢ်ကျဲးစးမၤတၢ်ကိး
မံၤဒဲးလီၤ. ဒီးတဘျီန့ၣ်အဝဲမၤတၢ်လၢတၢ်
ဆါတၢ်ပုၤအလီၢ်လၢအပူၤကွံာ်ယုလိန့ၣ်
လီၤ. အဝဲကဲစ့ၢ်ကိးပုၤဆါလၢန့ၣ်ဖဲထံဒီးမၤ

ဝဲယံာ်န့ၣ်အမၤတၢ်ဖဲတၢ်ဆါတၢ်ပုၤအလီၢ်တဖဲ, ဒီးတယံာ်ဘၣ်န့ၣ်အဝဲလီၤဘျဲး
ဝဲလၢတၢ်ဆါလၢန့ၣ်ဖဲထံန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံအဝဲဆါကဒီးသံးဒီးအတၢ်မၤအံၤ
တကဲထီၣ်ကဒီးဘၣ်. လၢခံကတၢၢ်န့ၣ်အဝဲအသးဟးဂီၤလၢကမၤတၢ်, ဒီးအဝဲ
အိၣ်မူဒၣ်လၢတနံၣ်စ့ခံကယၤပိာ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤလၢအမုၢ်ဂၢ်န့ၣ်လီၤ.
ခဲအံၤန့ၣ်, အဝဲအံၤလီၢ်အသးဒီးပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤလၢအမံၤမ့ၢ်လီၢ်ရၢၢ်မၤတၢ်လၢ
အမ့ၢ်ဝဲသုးခိၣ်ဒိၣ်စိလၢအိၣ်ဘျဲးက့ၤလၢတၢ်မၤပူၤတဂၤအဖိမုၢ်လီၤ. လီၢ်ရၢၢ်အံၤ
အီၤဒိၣ်မးဒီးမ့ၢ်ပုၤဒိတၢ်အံၤတီလၢအယံၤလၢခံဂၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်အစုတအိၣ်စ့ၢ်
ကိးနီတဂၤဘၣ်. သုးခိၣ်ဒိၣ်စိဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲဟူဝံၣ်သနၢ်က့တဟ့ၣ်ဝဲအခွဲး
လၢအဝဲသ့ၣ်ကဖျိအသးဘၣ်.

သုးခိပ်ဒိပ်စိညီနီတဲဝဲ, “ပိင်ခွါဖိစာ, နမ္မာမန့ၣ်စုတကလးပိပ်လၢန့ၣ်ကစၢ်ဒၣ်နဲ
န့ၣ်ဟဲဆူယအိၣ်ဒီးပကတဲသကိးဘၣ်ယးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလီၤ.” ဟူဝံၣ်လၢအဖျိၣ်တဂၤအံၤ,
အသ့ၣ်အးသးအးဒိပ်မးလီၤ.

ပှၤခဲၣ်တၢ်ဂီၤ

ဘၣ်တဂီၤန့ၣ်, အဝဲလဲၤဝဲလၢကျဲလၢကထံၣ်လိာ်သးဒီးလီၤရၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, ဟူဝံၣ်န့ၣ်
လီၤထံၣ်အသကိးတဂၤလၢအအိၣ်ဘူးဒီးအိၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအတံၤသကိးတဂၤ
အံၤအမံၤမ့ၢ်ဝဲအၣ်လၢ်ထီၣ်ဘိၣ် (Alan Trevor) ဒီးထီၣ်ဘိၣ် (Trevor)မ့ၢ်ဝဲ
ပှၤခဲၣ်တၢ်ဂီၤတဂၤလီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤပိၣ်ခွါလၢအလီၤဆီတဂၤအိၣ်ဒီးအခၣ်ဆူၣ်
လၢအဂီၤတဖၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, အဝဲမ့ၢ်ပှၤခဲၣ်တၢ်ဂီၤလၢအဖျိးဒိပ်မး
တဂၤဒီးပှၤအါဂၤပှၤဝဲအတၢ်ဂီၤတဖၣ်လီၤ. ဖဲဟူဝံၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤအခါန့ၣ်, အဝဲထံၣ်ဝဲ
လၢထီၣ်ဘိၣ်မၤဝံၣ်ပှၤပိၣ်ခွါယုအိၣ်တၢ်တဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤယုအိၣ်တၢ်အနီၢ်
ကစၢ်န့ၣ်အိၣ်ဆၢထၢၣ်ဝဲလၢပျဲၣ်စီၢ်အဖီခိၣ်ဖဲဒီးအနၢၣ်တနၢၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤပိၣ်
ခွါသးပှၤတဂၤ, အပျီၣ်တကူးအဖံးသွံးယုၣ်ဒီးအမဲၣ်သၣ်လၢလီၤသးကညီၤဒိပ်မး
လီၤ. လၢအဖံးဘၣ်ခိၣ်တခိန့ၣ်အိၣ်ဒီးဆွဲကၢဒီးအလျှံၤဂီၤယဲးလၢအယာ်ဖျိဒိတဘျီ
ဒီးဘၣ်အာဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲအခိၣ်ဖံးဘူးလၢအလီၤလံၤန့ၣ် တၢ်ဆးကျဲးအိၤဒီးအစု
တခိန့ၣ်ဖိၣ်ယာ်ဝဲအနီၣ်ထိးလၢအတဘျီဘၣ်တဘီလီၤ. လၢအစုအဂၤတကယ
န့ၣ်အဝဲဖိၣ်ယာ်ခိၣ်ဖျိၣ်လၢကန့ၣ်စုအဂီၢ်လီၤ.

ဖဲဟူဝံၣ်ဟံးစုကွၢ်မဲၣ်အသကိးအခါအဝဲတဲကသ့ဝဲ, “ပှၤကဲတၢ်အဒိတခါအံၤ
လီၤကမၤမၢ်မးလဲၣ်.”

ထီၣ်ဘိၣ်ကိးပသ့ထီၣ်ဝဲလၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်, “ပှၤကဲတၢ်အဒိတဂၤအံၤလီၤက
မၤမၢ်မးလဲၣ်.”

ယတြးဆိကမိၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. နတထံၣ်ဘၣ်ပှၤယုအိၣ်တၢ်ဖိလၢအလီၤကံၢ်ဒီးအိၤ
တဂၤအံၤကိးနံၤဒဲးဘၣ်.

ဟူဝံၣ်တဲဝဲ, “ပှၤသးပှၤပိၣ်ခွါလၢအဖျိၣ်, အဝဲအိၣ်ဖျိသးအးဒိပ်မးလီၤ.”

ထိုင်ဘိတ်တဲဆာအီး၊ “မ့အနီကီလီ။ နတအဲဒ်ဒီးလာပုယုအိတ်တဖိတဂါ အိတ်ဖျါသးဖုံဘဉ်၊ တမ့ဧါ။”

ဟူဝံသံကွဲဝဲ၊ “ပုကဲတဲအဒိတဂါအံမန့အဘူးအလဲဆဲးအါလဲဉ်။”

ထိုင်ဘိတ်တဲဆာအီး၊ “တနုနုနုနုနုဝဲတဆဲးလီ။”

အဝဲသံကွဲကဒီးအံလဲဉ်၊ “နတဲဂါအံနဆါနုဆဲးအါလဲဉ်။”

ထိုင်ဘိတ်တဲအီး၊ “အိ၊ တဲဂါအဝဲအံနုယဆါနုဝဲခဲကထိပိဉ်လီ။”

ဟူဝံနုထီဒီးကိးပသူထီဝဲ၊ “ဂုလံ၊ ယဆိကမိဉ်ပုကဲတဲအဒိအံကြားဒီး နုစုဝဲနုတနီလီ။ အဝဲမတဲဆူဒ်သီးနစုကိးလီ။”

“အဒိပညိတအိတ်ဘဉ်၊ အဒိပညိတအိတ်ဘဉ်။ ဘဉ်မနုယလဲဉ်နုဉ်၊ ကွဲတဲ ကိတ်ခဲလဲလါနဘဉ်တုထီဉ်၊ ခဲတဲဒီးဆာထာဉ်ဒိတနုညါတကွဲ။ ယတဲ နုသုအဝဲတမ့တဲမလါအညိတခါဘဉ်။ ခဲအံ၊ ပတုကတိတ်၊ ယတဲမလါ အိဒ်မးလီ။ အိမိဒီးအိတ်ဘဉ်တကွဲ။”

ပုကဲတဲအိ

၃၃

တစိဖိဝဲအလီခံဒီးတဲခွဲတဲပုတဂါဟဲတဲဘဉ်ထိုင်ဘိတ်လာပုမတဲဂါကျီ တဂါအဲဒ်ဒီးကတိတ်ဒီးအါလီ။ ဝဲအဝဲဟးထီဉ်အခါတဲဝဲ၊ “တဘဉ်ဟးကွဲ လါအယံတဂု၊ ဟူဝံသံ။ တစိဖိနုယကဟဲကွဲကဒါကွဲလီ။”

ပုဟိခါသးပုယုအိတ်တဂါဆုဉ်နီဝဲလါလီဆုဉ်နီသုဉ်တဖျါအဖိခိဉ်လါ အဝဲအလီခံလီ။ အဝဲအိတ်ဖျါသယုသတူဒီးသုဉ်အုးသးအုးဒိဉ်မး၊ ဟူဝံသံ သးကညါဘဉ်အိဒီးမလါအါတသုနီတမံဘဉ်။ အဝဲဘုးလီကွဲအဆုကါ ထာဉ်ပုလါကထံဉ်ဘဉ်အစုအိတ်ဧါလီ။ အဝဲအိတ်ဒီးအထူကဘျဉ်ထဲတဘျဉ် လါအပူအိတ်တပိဉ်နုလီ။

ဟူဝံသံဆိကမိဉ်ဝဲ၊ “ပုဟိခါလါအဖျိတဂါ၊ အဝဲလိဉ်ဘဉ်ထူကဘျဉ်တခါအံ အါနုယါတကွဲလီ။”

ဒီးအဝဲလဲယါဆူအးပူဒီးတွဲလီနုအထူကဘျဉ်တခါအံဆူပုယုအိတ်တဂါ

ဖဲစ - မ့အဲကလံးအစု (၁ ပိဉ်နုအိတ် ၁၀၀ ဖဲစလီ။)

ပုကဲတဲဂါဒီး - ပုလါအမလီကဲအကွဲအဂါလါတဲအဒိအဲတဲအဂီ

ပုမတဲဂါကျီ - ပုလါအတုတဲဂါအဒါလါကဖျဉ်တဲဂါအဂီ

ဂအံအစုပူလီ။ ပှသးပှဖးဘၣ်အသးဒီးနံကမ့ထီၣ်ဝဲလီ။ အဝဲတဲထီၣ်ဝဲ၊ “တၢ်ဘျး၊ သရၣ်ဧ။ တၢ်ဘျး” ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်ထီၣ်ဘိၣ်ဟဲက့ၤတုၤဝဲ၊ ဟူဝံၣ်တဲအီ၊ good-bye ဒီးဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲဒီးအဝဲဆိကမိၣ်လီၤအသးလာတကိၣ်တသီၣ်အါအါဘၣ်။ မ့ၢ်လၢအဟ့ၣ်လီၤအစုလၢအအိၣ်ဒီးအီၤအလီၢ်ခဲကတၢ်တဘျးဆူပှသးပှအအိၣ်အယီလီၤ။ နၤအဝဲန့ၣ်၊ အဝဲလဲၤဆူဖဲလဲထံၣ်ချး Palette Club ဖဲဆံတန့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီးထံၣ်ဝဲလၢထီၣ်ဘိၣ်အီၤတၢ်ထဲတဂၤဧၤလီၤ။ ဖဲအဝဲဒွဲၣ်အီၤမိၣ်အဖၢမ့ၢ်တဲထီၣ်ဝဲ၊ “အၣ်လၢၣ်၊ နတုၤဝံၤနတၢ်ဂီၤလံၤဧါ။”

ထီၣ်ဘိၣ်စံးဆၢဝဲ၊ “တုၤဝံၤဒီးမၤအကျီၤဝံၤလံၤ။ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နဘၣ်သးသ့ၣ်ညါပှသးပှလၢအကဲတၢ်ဂီၤအဒိတဂၤအံၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးနၤဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ။ ယဘၣ်တဲဘၣ်အီၤလၢဘၣ်ယးဒီးနဂ့ၢ်နကျီၤတဖၣ်၊ နမ့ၢ်မတၤ၊ နအိၣ်တၢ်လီၤ၊ နန့ၢ်ဘၣ်စ့ဆံးအါ၊ နကမၤတၢ်မနုၤလၢခါဆူညါလဲၣ်န့ၣ်လီၤ။”

ဟူဝံၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ၊ “အၣ်လၢၣ်သးဘိဧ၊ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ယကထံၣ်အဝဲဟဲအိၣ်ဒီးယၤလၢယဟံၣ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၣ်၊ မ့ၢ်ဒိၣ်နတဲလီၢ်ကွဲတၢ်လီၤ။ တၢ်သးပှလၢအဖျိၣ်။ ယမ့ၢ်လၢလၢယမၤတၢ်ကသ့ၣ်လၢအဂီၢ်တမံၤမံၤလီၤ။ ဖဲပှတဂၤလၢသ့ၣ်အးသးအးန့ၣ်ယဆိကမိၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်အတဂ့ၤဘၣ်လီၤ။ ယအိၣ်ဒီးတၢ်ကူတၢ်သီးအလီၢ်လံၤတဖၣ်လၢယဟံၣ်လီၤ။ နဆိကမိၣ်လၢအဝဲကဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲတနီၤစ့ၤဧါ။ ဘၣ်မနုၤအယီလဲၣ်န့ၣ်အဝဲအကူအသီးတဖၣ်ယၢ်ဖျလၢၣ်လံၤ။”

ထီၣ်ဘိၣ်တဲဝဲ၊ “ဘၣ်ဆၣ်အဝဲဖျါလီၤကမၤကမၤဒိၣ်မးဖဲအကၤဆ့ကၤတဖၣ်လီၤ။ အဝဲမ့ၢ်ကၤဆ့ကၤလၢအဂ့ၤန့ၣ်ယတတ့ၤအဂီၤလ့ၤတက့ၤဘၣ်။ ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဒ်လဲၣ်ဂ့ၤန့ၣ်၊ ယကတဲဘၣ်အဝဲလၢနတၢ်သးအိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်လီၤ။”

“ဒီးခဲအံၤန့ၣ်တဲဘၣ်ယၤ၊ လီၤရၣ်မၤအသးဒ်လဲၣ်။ ပှကဲတၢ်အဒိသးပှတဂၤအံၤအသးဝဲဘၣ်ယးလီၤရၣ်အဂ့ၢ်လီၤ။”

ဟူဝံၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ၊ “နတဲတဲဘၣ်အီၤဘၣ်ယးဒီးလီၤရၣ်အဂ့ၢ်တမ့ၢ်ဧါ။”

ယတဲဘၣ်အီၤနီၢ်ကီၢ်လံၤ။ အဝဲသ့ၣ်ညါတၢ်ခဲလၢၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးသုးဒိၣ်ဒိၣ်မိ၊ လီၤရၣ်လၢအလီၤအဲၣ်တဂၤဒီးစ့အဝီၣ်တကလးလီၤ။”

လာဘ်ကမာကမဉ်အပူ

ဟူဝံင်အမဲင်ထီၣ်ဂီၤဒီးသးထီၣ်တၢ်ဒိၣ်မးဒီးကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “နဲတဲဘၣ်ပုၤယုအိၣ်တၢ်ဖိအဝဲန့ၣ်လၢယတၢ်ဖိတၢ်မၤဘၣ်ပးယနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ယဲတဖၣ်ခဲလၢာ်ဧါ.”

ဩၣ်ဘိၣ်နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ယသကိးသးဘိၣ်ဧါ, ပုၤအဝဲန့ၣ်လၢနကိးအိၣ်လၢပုၤယုအိၣ်တၢ်ဖိန့ၣ်အဝဲမ့ၢ်ပုၤထူးပုၤတီၤအဒိၣ်ကတၢ်အကျိတဂၤလၢကီၢ်ယူၤရိးအပူၤလီၤ. ခဲမ့ၢ်ဆုၣ်အဝဲပုၤဝဲလိၣ်ဒိၣ်ကန့ၢ်ဒိၣ်တဝဲဒီးအစုတစုလီၤနီၣ်တဘျီဘၣ်. အဝဲအိၣ်ဒီးအဟံၣ်လၢဝဲဒိၣ်တဖၣ်ကိးဝဲဒီး, အိၣ်တၢ်လၢလီၤခိၣ်တပူၤ, ဒီးမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးတြီဆၢရၢလၢကလဲၤဒုးတၢ်န့ၣ်မၤဝဲသ့လီၤ.”

ဟူဝံင်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “နဟံၣ်အခိၣ်ပညီၣ်လဲၣ်.”

ဩၣ်ဘိၣ်တဲဆာဲ, “မ့ၢ်တၢ်လၢယတဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤပိၣ်ခွါသးပုၤလၢနထံၣ်တနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲဘွဲရိၣ်ဟီစဘၣ် (Baron Hausberg) လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ယတံၤသကိးဖးဒိၣ်တဂၤ, ပုၤယတၢ်ဂီၤတဖၣ်ခဲလၢာ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၤတဖၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွံာ်တလါန့ၣ်, အဝဲမၤယခဲၣ်အဂီၢ်ဒ်ပုၤယုအိၣ်တၢ်တဂၤအသိးဒီးစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်, မ့ၢ်လၢအဝဲကဟ့ၣ်ဝဲအပူၤအယိယဝဲလိၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ်. ဒီးယဆိကမိၣ်ယကတဲလၢအဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂီၤဒိလၢအဖျါယံလၢလီၤဘိလီၤမ့ၢ်တခါလီၤ.”

၃၅

ဟူဝံင်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “ဘွဲရိၣ်ဟီစဘၣ်, အိ, ကစၢ်ဧါ, ယဟ့ၣ်လီၤအဝဲလၢယထူကဘျၢၣ်လၢအပူၤအိၣ်တပိၣ်တခါလီၤ.”

ဩၣ်ဘိၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “နဟ့ၣ်အဝဲလၢနထူကဘျၢၣ်ဧါ.”

ဒီးအဝဲနံၤထီၣ်ဝဲဖးဒိၣ်လီၤ. ဟူဝံင်တဲဝဲ, “အၣ်လၢၣ်, ယဆိကမိၣ်နကြးတဲဘၣ်ယၤလီၤ. ဒီးသုတပျဲယမၤပျၢၣ်လီၤယသးတဂ့ၤ.”

ဩၣ်ဘိၣ်တဲဝဲ, “ဟူဝံင်, လၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်ယတဆိကမိၣ်လၢနကလဲၤဟ့ၣ်လီၤကွံာ်နစုလၢကျဲဒ်န့ၣ်ဘၣ်. အနီၣ်ကီၢ်န့ၣ်, ဖဲနဟဲန့ၣ်လီၤန့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်လၢဟီစဘၣ်ကအဲၣ်ဒီးမၤယတဲပွဲးဘၣ်နၤအမံၤဧါအယိယတတဲပွဲးနၤအမံၤဘၣ်.”

ဟူဝံင်တဲထီၣ်ဝဲ, “အဝဲကဆိကမိၣ်ယၤလၢတၢ်ပျၢၣ်တဂၤလီၤ.”

“တဆိကမိၣ်ဝဲဒိတဲစးဘၣ်, နဟးထီၣ်ဝဲအလီၤခဲန့ၣ်အဝဲအသးဖွဲဒိၣ်မးလီၤ.

အဝဲဒီးဒူးအစုဒီးနံးထီၣ်ဝဲထဲဂးလီၤ. ယတနၢ်ဟံၣ်လၢဘၣ်မနုၤအယီၤအဝဲဘၣ် သူၣ်ဘၣ်သးန့ၣ်ဒီးမဲးဆဲးဆဲးတၢ်ဖဲန့ၣ်အခါလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ခဲအံၤန့ၣ်, ယသ့ၣ်ညါ ခဲလၢၣ်လီၤ.”

“ဟူဝံၣ်ဧၤ, အဝဲကမၤအါထီၣ်နထူကဘျၣ်အံၤဒီးကဟ့ၣ်န့ၣ်အအံၤယုလါတ ဘျီလီၤ. အဝဲအိၣ်စ့ၣ်ကီးဒီးတၢ်တဲအမုၢ်လၢကတဲဘၣ်အသးကိးဖဲဟါတၢ်အိၣ်ဝံၣ် အလီၤခဲလီၤ.”

ဟူဝံၣ်က့ၤဝဲဆူအဟံၣ်လၢတၢ်သးတဖံၣ်အပူၤ, ဟံၣ်တုၢ်ထီၣ်ဘိၣ်လၢအနံၤဝဲဖးဒိၣ် လီၤ. လၢခံတဂီၤန့ၣ်, ဖဲအဝဲအိၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်အခါန့ၣ်, တၢ်ခ့ၣ်တၢ်ပုၤတဂၤဖဲစိၣ် န့ၣ်စးခိက့ၤဖိတခါလၢအလီၤအိၣ်ကွဲးလီၤအသး - “မ့းစထၢၣ်ကူစတုၤန့ၣ်ဒု (Mr Gustave Naudin) မ့ၢ်ဝဲဘ့ၣ်ရိၣ်ဟီစဘၣ်အပူၤဆုၢ်တၢ်ကစီၣ်လီၤ.”

ဟူဝံၣ်တဲလီၤအကစၢ်သး, “ယဆိကမိၣ်လၢအဝဲဟဲလၢကမၤယယုပျၢ်ယတၢ်က မၢ်အဂီၢ်လီၤ.”

၃၆

ဒီးအဝဲတဲဘၣ်အခူအပူၤလၢကမၤပူၤတမ့ၢ်တဂၤအံၤဟဲန့ၣ်ဆူတၢ်ကိပူၤလီၤ. ပှၤဟီၣ် ခွါသးပှၤလၢအခိၣ်ဆူၣ်ဝါသးဒီးဒီးမဲးထံကလၢထူတဂၤဟဲန့ၣ်လီၤဆူဒးပူၤဒီးတဲ ထီၣ်တၢ်လၢဖြၢၣ်စ့ၣ်အတၢ်ကတိၤအသိၣ်, ဒီးသံကွၢ်ဝဲ, “လၢတၢ်သညးသပှၤအ ပူၤနမ့ၢ်မ့းစထၢၣ်အဲစ့ (Erskine) ဧါ.”

ဟူဝံၣ်ဖျးလီၤအခိၣ်လီၤ. အဝဲဆဲးတဲထီၣ်ဝဲ, “ယအိၣ်ဟဲလၢဘ့ၣ်ရိၣ်ဟီစဘၣ် အအိၣ်တဒိလီၤ.”

“ဘ့ၣ်ရိၣ်” ဟူဝံၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “သရၣ်ဧၤ, ယယုဝံသးစူၤန့ၣ်တဲဘၣ်အီၤလၢယ ယုကညးအီၤစ့ၣ်ကီးတက့ၢ်.”

ပှၤဟီၣ်ခွါသးပှၤတဂၤတဲထီၣ်ဝဲလၢတၢ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤ, “ဘ့ၣ်ရိၣ်မၤယဟဲစိၣ်န့ၣ်န့ၣ် လံာ်ပရၢအဝဲအံၤလီၤ.”

ဒီးအဝဲဖီၣ်ထီၣ်ဝဲလံာ်အလၢအကးတံာ်အသးတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢလံာ်အ အချၢန့ၣ်ကွဲးလီၤအသး, တၢ်ဖျီအတၢ်ဟ့ၣ်ဆူဟူဝံၣ်အိၣ်စ့ၣ်ဒီးလီၤရၣ်မဲးတၢ်ဟဲလၢပှၤ ယုအိၣ်တၢ်သးပှၤတဂၤအအိၣ်ဒီးလၢလံာ်အအပူၤတဒိမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ခွဲးတဘျီလၢစ့အ

ဝိညာဏ်ကလေးလေး။ ဖဲအဝဲသွန်ဖျီအသးအခါ၊ အာလုာ်တြိဘိဒ်မ္မာ်တလးမူးဟိန္ဒါ
အသကိးဒီးဘုရိန်ကတိလီၤတၢ်ဖဲတၢ်ဖျီဂီၤခိတ်အိၣ်အဆာကတိၢ်လီၤ။
အာလုာ်တဲၤ, “ပုၤကဲဒိၣ်လၢကကဲပုၤကဲတၢ်ဂီၤအဒိန့ၣ်တအိၣ်ညါန့ၣ်ဘၣ်။ အါ
န့ၣ်အန့ၣ်ပုၤကဲဒိၣ်လၢကကဲတၢ်ဒိဂ့ၤတၢ်ဘၣ်လၢအလီၤကွၢ်လိန့ၣ်စ့ၤဒိၣ်မးလီၤ။”

တၢ်သံကွၢ်လၢပှၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်

လံာ်ကျိၤဂွၤတနီၤဘၣ်ဝဲဒီးတနီၤတဘၣ်ဝဲဘၣ်. စံးဆၢအဘၣ်တဖၣ်ဒီးအတဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်မနုၤအကမၣ်လဲၣ်န့ၣ်စံးဆၢတက့ၢ်.

၁. ဟူဝံၣ်မွၢ်ပိာ်ခွါလၢအဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤဒီးဘၣ်တၢ်ပတြၢအီၤလၢပိာ်မုာ်ပိာ်ခွါခံဖူလၢာ်လီၤ.
၂. ဟူဝံၣ်အဲၣ်လိာ်အသးလၢပိာ်မုာ်အမံၤမွၢ်လူစံးမၤတၢ်လီၤ.
၃. အၣ်လၢၣ်ထီၣ်ဘိၣ်မွၢ်ပှၤတ့ၢ်တၢ်ဂီၤလၢအဖျဲးဒိၣ်မးတဂၤလီၤ.
၄. ပှၤယုအိၣ်တၢ်သးပှၤတဂၤမွၢ်ပှၤထူးပှၤတီၤဒိၣ်ကတၢၢ်လၢကီၢ်အ့ၣ်အပူၤလီၤ.

တၢ်သံကွၢ်အညီတဖၣ်

၁. ဟူဝံၣ်မွၢ်ပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအဂ့ၤတဂၤဒါ.
၂. တချုးဟူဝံၣ်ဖျီအသးဒီးလီၤရၢၣ်န့ၣ်အဝဲလိာ်ဘၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.
၃. ထီၣ်ဘိၣ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤယုာ်ဒီးဟူဝံၣ်ဒါ.
၄. တၢ်ဂ့ၢ်နီၢ်ကီၢ်လၢပှၤဖြၢ်စ့ၣ်ဖိဟဲးလိာ်ကွဲးန့ၣ်မွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီၢ်ထီၣ်တဖၣ်

၁. တဲဖျါထီၣ်ပှၤယုအိၣ်တၢ်ဖိတဂၤအတၢ်အိၣ်ဖျါလၢနတၢ်ကတီၤဒၣ်နဲတက့ၢ်.
၂. ဖဲဟူဝံၣ်ထံၣ်ဝဲလၢပှၤတ့ၢ်တၢ်ဂီၤတဂၤန့ၣ်ဘၣ်စ့ခံကထိပိာ်လၢအတၢ်ဂီၤအဂီၢ်န့ၣ်အဝဲထဲထီၣ်ဘိၣ်ဒ်လဲၣ်.
၃. နဆိကမိၣ်ဘၣ်မနုၤပှၤယုအိၣ်တၢ်သးပှၤန့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲဟူဝံၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤထူကဘျၢအခါလဲၣ်.
၄. ထီၣ်ဘိၣ်တဲဘၣ်ဟူဝံၣ်လၢပှၤယုအိၣ်တၢ်ကမၤအထူကဘျၢတဘျၢအံၤလၢမနုၤလဲၣ်.

ဒီးတကါလာအခဲၣ်လီၤအသးတဒု

ကီးဟါဒီးန့ၣ်ဖဲဖိသၣ်တဖၣ်
ဟဲက့ၤလာကွီအခါ, အဝဲသ့ၣ်
ညီန့ၣ်လဲၤလိာ်ကွဲဝဲလၢဒီးတကါ
အဟံၣ်ကရၢၢ်ပူၤလီၤ. မ့ၢ်က
ရၢၢ်လၢအလီၤအဲၣ်တကရၢၢ်
လၢအအိၣ်ဒီးနီၣ်လါဟ့ၤလၢ
အကပုၣ်လုးတဖၣ်လီၤ. နီၣ်
သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးအဖိတဖၣ်
ဒီးလီၤကံၤဒ်ဆၣ်တဖၣ်အသီး
လီၤ. လၢဟံၣ်ကရၢၢ်ပူၤအိၣ်
ဝဲဒီးသ့ၣ်တကလုာ်လၢပှၤအဲ
ကလံးဖိကီးဝဲလၢ peach
တဆံခံထူၣ်လၢအဘၣ်တၢ်
ကးဘၢအီၤဒီးအဖိလၢအလွၢ်

၃၉

ဂီၤဝါတဖၣ်ဖဲတၢ်ကိာ်ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်, ဒီးဖဲတၢ်ဂီၢ်ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်န့ၣ်
အိၣ်ဒီးအသၣ်လၢအသံလၢတဖၣ်လီၤ. ထီၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်လၢသ့ၣ်အခံဒီးသ့ၣ်ဝံၣ်
သးဆၢတၢ်မ့ၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဖဲဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟူထီၣ်ဖိတဖၣ်သးဝံၣ်တၢ်အခါန့ၣ်,
အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ပတုၣ်ကွံာ်တၢ်လိာ်ကွဲဒီးဒိကန့ၣ်ဝဲထီၣ်ဖိတဖၣ်သးဝံၣ်တၢ်လီၤ. အဝဲ
သ့ၣ်စံးလိာ်အသးတဂၤဘၣ်တဂၤဒီးစံးဝဲ, “ပသ့ၣ်ဖွံသးညီဒိၣ်မးလီၤ.”

တနံၤန့ၣ်ဒီးတကါဟဲက့ၤဝဲလီၤ. အဝဲလဲၤဟးအိၣ်သကီးဒီးတကါအဂၤတဒုလၢ

အအိုင်လာခိန်ဝီ (Corn wall) ဒီးအိုင်ဝဲဒီးအီးနွံနံနံလီၤ. ဝဲအဝဲဟဲကွၢ်တုၤ န့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢဖိသၣ်တဖၣ်လိာ်ကွဲလၢအကရၢ်ပူၤလီၤ. အဝဲကိးပသုထီၣ်ဝဲလၢအ ကလုာ်ဖးဒိၣ်, “သုမၤမနုၤလဲၣ်”.

ဒီးဖိသၣ်တဖၣ်ယုာ်ကွံာ်ဆူတၢ်လိာ်ယံၤလီၤ. ဒီးတကါတဲဝဲ, “ဟံၣ်ကရၢ်အဝဲအံၤ ဘၣ်ဃးဒီးယၤလီၤ. တလၢကွံာ်ယၤန့ၣ်, ယတဟ့ၣ်အခွဲလၢပူၤကလိာ်ကွဲလၢအ ပူၤနီတဂၤဘၣ်.” အယိဒီးတကါတုၤထီၣ်ဝဲတၢ်ဒုၣ်ဖးထီဝဲတရံးအဖီကရၢ်ဒီးဟံ ထီၣ်ဝဲတၢ်ပနီၣ်လၢအစံးဝဲ, “န့ၣ်တဂ့ၤ” လၢတၢ်ဒုၣ်အလီၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲမွၢ်ဒီးတကါလၢအအိုင်လီၤအသးတဒုလီၤ. အခဲအံၤဖိသၣ်လၢအဖျိၣ်တဖၣ် တအိုင်ဒီးတၢ်လိာ်နီတတီၤလၢကလိာ်ကွဲဝဲအဂီၢ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်လိာ်ကွဲလၢကျဲမုၢ်ပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်ကျဲမုၢ်ပူၤအိုင်ထဲဖၣ်ကမူၣ်တဖၣ်ဒီးလၢာ်တဖၣ်အယိဖိသၣ်တဖၣ်လိာ် ကွဲဝဲတမ့ၢ်ဘၣ်. ဝဲဟါဒီကွီပျၢ်အဆၢအတီၢ်ဖိသၣ်တဖၣ်ညီန့ၣ်ဟးဝုၤဝဲတရံးဝဲ တၢ်ဒုၣ်ဖးထီအံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲလိာ်အသးဘၣ်ဃးဖီကရၢ်လၢအယံၤလၢတဖျၢၣ် အဂ့ၢ်လီၤ. ဖိသၣ်တဖၣ်တဲလိာ်အသးတဂၤဒီးတဂၤလၢပမ့ၢ်အိုင်ဘၣ်လၢဖီကရၢ် န့ၣ်အပူၤပကသးဖျိဒိၣ်မးလီၤ.

လၢခဲန့ၣ်တၢ်ကိာ်ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်ဟဲတုၤဝဲဒီးထံကိာ်ဒီတဘျီညါန့ၣ်ဖီတဖၣ် ဒီးထီၣ်တဖၣ်အိုင်ဒုၣ်စ့ၤကိာ်ဖိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢဒီးတကါအဟံၣ်ကရၢ်ပူၤန့ၣ်, မုၢ်ဒီးဒုၣ်တၢ်ဂီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်လီၤ. ဖိသၣ်တဖၣ်တအိုင်လၢကရၢ်ပူၤဘၣ်အ ယိ, ထီၣ်ဖီတဖၣ်စ့ၤကိးတအိုင်ဒီးသ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢတၢ်ဘၣ်. သ့ၣ်တဖၣ်သးပုၤ နီၣ်ဖီထီၣ်ဝဲလီၤ. တဘျီန့ၣ်, ဖီဖိလၢအလီၤအိုင်လီၤကွံာ်တဖီဟဲမိာ်ထီၣ်အခိုင်လၢ နီၣ်အကျါလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဝဲအဝဲထံၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢအတြီယာ်ဖိသၣ်အခါန့ၣ်အဝဲ အသးတမ့ၢ်ဘၣ်လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒီးအဝဲဟံၣ်လီၤကဒါကွၢ်ကဒီးအခိုင်ဆူဟီၣ်ခိၣ် ဒီးမံဝဲဒုၣ်လီၤ.

ပူၤလၢအဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအီၤတဖၣ်မုၢ်ထဲမူခိၣ်ဖီဒီးပစီၤထံလီၤသကၢတဖၣ်လီၤ.

တက်ကီထီသီအဆာကတီသးပူနီဝဲဖီကရ်အံအယိ၊ အဝဲသ့ကိးပသူထီဝဲ၊ “ပကအိဝဲအံဒီတနံညါလီ။”

မူခိဖီကးဘာနီတဖုလအဆုကမိးဝါဖးဒိ၊ ဒီးပစီထံလီသကတဖုခဲဝဲသ့တဖုအလွဲဒီးလီကံဒ်စုအလွဲအသိးလီ။ ဝံဒီးအဝဲသ့ကွဲမုကလံစိးကလံလကဟဲအိဒီးအဝဲသ့ဒီးကလံစိးကလံဟဲဝဲလီ။ အဝဲဘိာ်ဘံအသးလတဆုကပုလုးတဖုအပူဒီးဒီတနံညါန့အဝဲအူဂူဝါတလကရ်ပူလီ။ အဝဲအူလီတဲဝဲမုအူပျိလတခိဒ်ဒုးန့လီ။

ကလံစိးကလံဟဲဝဲ၊ “အဝဲအံမ့တလီလအလီအဲဒ်လီကွံတတီလီ။ ပကမာသ့တဖုဟဲဟးအိသကိးပူလီ။”

အယိသတးဒီးသ့တဖုဟဲဝဲလီ။ ကိးနံဒီးန့အဝဲဂဲကလံဝဲလတးထီအိဒ်ဒုးတနံသန့ရံ၊ ဒီးအဝဲယံတရံဝဲလကရ်ပူချုအဝဲမဝဲသ့န့လီ။ အဝဲကဝဲဒီးဆုလအလွဲဝါယးဒီးအဝဲကသီထီန့မသးဒ်ထံလီသကအသိးလီ။

ဒီးတကါတဒုအံအဝဲဆုနီလအဟံပူဒီးကွဲလီတလအဟံဝဲတြီဖီဆုအဖီကရ်ပူဒီးတဲဝဲ၊ “ဘဉ်မနုတက်ကီထီသီအဆာကတီဟဲစဲခဲလဲန့ယတနံဟံဘဉ်။ ယမုလ်လတယံဘဉ်တဆာကတီကဆိတလဲအသးလီ။”

ဘဉ်ဆဉ်တက်ကီထီသီဒီးတက်ကီခါအဆာကတီတဟဲတုနီတဘျီဘဉ်။ တက်ကီထီသီအဆာကတီဟ့ထီတသဉ်လကရ်ကိးဖျာဒီးအပူဘဉ်ဆဉ်၊ အဝဲတဟ့ထီတသ့တသဉ်လဒီးတကါအဟံကရ်ပူဘဉ်။ အဝဲတဲဝဲဒဉ်၊ “ဒီးတကါမုပူလအအဲဒ်လီအသးတဒုလီ။ အယိသတးဒီး၊ တက်ကီခါအဆာကတီဒီးကလံစိးအကလံ၊ သ့၊ ပစီထံလီသကဒီးမူခိဖီကလံလသ့ခဲတဖုကြးအိဝဲတလီအံထီဘိလီ။”

တဂီန့၊ ဒီးတကါတဒုမံဟံထီလအလီမံခိအခါန့ဟ့ဝဲတသးဝံလအ

သိင်္ဃမုဒ်ဒိဋ္ဌိမေးတဖန်လီၤ. တၢ်သးဝံၣ်တဖန်သိင်္ဃမုဒ်ဒိဋ္ဌိမေးဒီးအဝဲဆိကမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဝဲအံၤကဘၣ်မွၢ်စီၤလိၣ်စီၤပၤအတၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢလီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်ဒၣ်ထီၣ်ဖိထဲတဘျီလၢသးဝံၣ်တၢ်လၢအဝဲအဟံၣ်ကရၢၢ်ပူၤလၢအဝဲ တနၢ်ဟူဝဲဖးယံၣ်လံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအိၣ်ဖျါလီၤကံဘၣ်အိၣ်လၢမုၢ်တၢ်သးဝံၣ်အမုၢ် ကတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလီၤ. ထဲန့ၣ်တဘျီ, သ့ၣ်တဖန်ပတုၣ်အတၢ်ဂၤကလံၣ်လၢ အဝဲအခိၣ်လီၤဒီးကလံၤစိးအကလံၤတဖန်ပတုၣ်ကွၢ်အတၢ်အူတၢ်လီၤ. တၢ်နၢ မူလၢအလီၤဆိဒိဋ္ဌိမေးတခါဟဲန့ၣ်လီၤဆူအဝဲအိၣ်ဒီဖျါဝဲတြီလၢအအိးထီၣ်အသး န့ၣ်လီၤ.

ဒီးတကါတဲဝဲ, “ယနၢ်လၢတၢ်ကိၢ်ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်ဟဲဝဲလံ.”

ဒီးအဝဲစံၣ်ထီၣ်လၢအလီၤမံခိၣ်ဒီးကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဆူတၢ်ချၢလီၤ. ဒီးအဝဲထံၣ်တၢ်မနုၤ တဖန်လဲၣ်.

ဖိသၣ်တဖန်ဟဲက့ၤကခါက့ၤ

ဒီးတကါထံၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအလီၤကမၤမၤမၤဒိဋ္ဌိမေးတခါလီၤ. လၢအဟံၣ်က ရၢၢ်တၢ်ဒူၣ်အလီၤန့ၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်ထူၣ်ဖျါဖိတပူၤဒီးဖိသၣ်တဖန်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဒူၣ်ဒီး န့ၣ်လီၤဝဲဆူအဟံၣ်ကရၢၢ်ပူၤဒီဖျါတၢ်ပူၤဖိအံၤဒီးဆၣ်နီၤဝဲလၢသ့ၣ်တဖန်အဒွအ တြၢ်အလီၤလီၤ. သ့ၣ်လၢအထံၣ်ဝဲတုၤတဖန်န့ၣ်သ့ၣ်တထူၣ်အလီၤဖိသၣ်ဆံး အိၣ်ဝဲတထူၣ်တဂၤလီၤ. သ့ၣ်တဖန်အသးခုဒိဋ္ဌိမေးမုၢ်လၢဖိသၣ်တဖန်ဟဲကဒါ က့ၤအယိဒီးအဝဲသ့ၣ်ကးဘၢအသးဒီးအဖိတဖန်, ဒီးအစုတဖန်ဟူးဝးဝဲကပုၣ်လူး ဖိလၢဖိသၣ်တဖန်အခိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ထီၣ်ဖိတဖန်ယူၤဝုၤဒီးသးဝံၣ်တၢ်လၢတၢ် သ့ၣ်ဖွံသးညီအပူၤ, ဒီးဖိတဖန်ကွၢ်ထီၣ်တၢ်လၢနီၣ်တဖန်အကျိဒီးနံၤဝဲဒၣ်လီၤ.

မုၢ်တၢ်မၤအသးလၢအလီၤအဲၣ်ဒိဋ္ဌိမေးလီၤဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်အသနၢၣ်ဖိတခါန့ၣ်မုၢ် ဒီးဒၣ်တၢ်ဂီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်လီၤ. ဒီးလၢကရၢၢ်အသနၢၣ်ဖိတနၢၣ်အပူၤန့ၣ်ဖိသၣ် ပိၣ်ခွါဖိဆၢထၢၣ်အိၣ်ဝဲတဂၤလီၤ. အဝဲအနီၢ်ဖိဆံးဒိဋ္ဌိမေးဒီးထီၣ်ဝဲဆူသ့ၣ်ဒုလီၤ

တတူတဘဉ်အယိ၊ အဝဲဟးဝုလီလကရုပူဒီးဟီၣ်ဝဲလီၤ.

သုၣ်လၢအဖျိၣ်တဖၣ်, အိၣ်ကးဘၢဒီးဒၣ်အသးလၢမူခိၣ်ဖိဒီးပစီထံလီၤသကၢ
တဖၣ်, ဒီးကလံးစးအကလံးတဖၣ်အူဒီးဒၣ်တၢ်လၢတၢ်ဖိခိၣ်လီၤ. သုၣ်ဖိတထံး
န့ၣ်တဲဝဲ, “ဖိသုၣ်ဟီၣ်ခါ, ဟဲထီၣ်ဘဉ်တက့ၢ်”
ဒီးအဝဲတက့ၢ်လီၤန့ၢ်အဒုဖိဒ်အဝဲမၤဝဲသ့အသးဘဉ်ဆၣ်ဖိသုၣ်ဟီၣ်ခါဖိအံၤအနီၣ်
ဖိဆံးဒိၣ်မးလီၤ.

ဒီးတကါတဒုအံၤအဝဲကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဆူတၢ်ချၢဒီးစံးဝဲ, “ယမ့ၢ်တ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်
လီၤအသးတကလီၤ. ခဲအံၤန့ၣ်, ဘဉ်မနုၤအယိတၢ်ကီၢ်ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်တ
ဟဲဖဲအံၤလဲၣ်န့ၣ်ယသ့ၣ်ညါလံ. ယကဟံထီၣ်ဖိသုၣ်ဖိတကၢအံၤလၢသ့ၣ်အခံၤ
ဒီးယကမၤလီၤဟီၣ်ကွၢ်ကရုၢ်အတၢ်ဒုၣ်တဖၣ်လီၤ. ယဟံၣ်ကရုၢ်အံၤကကဲထီၣ်
လၢဖိသုၣ်တဖၣ်တၢ်လီၤကွဲအလီၤလီၤစီၤလီၤ.”

ဒီးတကါတဒုအံၤအသးတမုၢ်လီၤကွၢ်အသးလၢတၢ်လၢအမၤတ့ၢ်ဝဲတဖၣ်လီၤ.
အယိအဝဲစွါလီၤဝဲဆူတၢ်ဖိလၢ်တကကြၢ, ဒီးအိးထီၣ်ဝဲဝဲတြီကယိကယိဒီးလဲၤ
ဝဲဆူကရုၢ်ပူလီၤ. ဘဉ်ဆၣ်ဖဲဖိသုၣ်တဖၣ်ထီၣ်အီၤအခါ, အဝဲသ့ၣ်ပျံၤတၢ်ဒိၣ်
မးဒီးအဝဲသ့ၣ်ယုၢ်ကွၢ်ဆူတၢ်လီၤယံဒီးကရုၢ်အံၤဟဲကဲထီၣ်ကဒီးတၢ်ဂီၢ်ခါအ
ဆၢကတီၢ်လီၤ. ထဲဖိသုၣ်ဟီၣ်ခါဖိတကၢဇီၤအဝဲတယုၢ်ဘဉ်မ့ၢ်လၢအဝဲအမဲၣ်ချံပူ
န့ၣ်ပွဲၤဝဲဒီးအမဲၣ်ထံဒီးအဝဲတထံၣ်ဒီးတကါဟဲဘဉ်အယိလီၤ. ဒီးဒီးတကါတဒု
အံၤလဲၤစွါယီၤလၢအဝဲအလီၤခဲဒီးဟံးန့ၢ်အီၤလၢအစုကပုၣ်လုးဖိဒီးဟံထီၣ်အီၤ
လၢသ့ၣ်အခံလီၤ. တဘျီယီၤန့ၣ်, သုၣ်တဖၣ်ဖိထီၣ်ဝဲဒီးထီၣ်ဖိတဖၣ်ဟဲဒီး
သးဝံၣ်တၢ်လၢသ့ၣ်အခံလီၤ. ဖိသုၣ်ဟီၣ်ခါဖိယုၢ်ထီၣ်အစုဒီးဟံထီၣ်ဝဲလၢဒီးတကါတ
ဒုအကီၢ်ဘိအလီၤဒီးန့ၢ်မူဝဲဒီးတကါလီၤ. ဖဲဖိသုၣ်အဂၤတဖၣ်ထီၣ်ဝဲဒီးတကါ
တဒုအံၤတအာတသီလၢဘဉ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဟဲကွၢ်ယုၢ်ကဒါကွၢ်ယုၢ်ဒီးတၢ်ကီၢ်
ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်ဟဲဝဲစ့ၢ်ကီးလီၤ.
ဒီးတကါတဲဝဲ, “ဖိသုၣ်သ့ၣ်, အဝဲအံၤမ့ၢ်သုတၢ်လီၤကွဲအကရုၢ်လီၤ”

ဒီးအဝဲဟံးန့ၣ်ဝဲကွါဖးဒိၣ်တဘျုးဒီးမၤလီၤဖျိၣ်ကွံာ်ဝဲတၢ်ဒုၣ်ကပၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ် လိာ်ကွဲသကိးဒိတနံၤညါဒီးလၢဟါလီၤဒီန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟဲက့ၤဆူဒီးတကါအအိၣ် ဒီးတဲဝဲ good-bye လီၤ.

ဒီးတကါသံကွၢ်ဝဲ, “သုသကိးဆံးဆံးဖိတဂၤအိၣ်ဖဲလဲၣ်. ပိာ်ခွါဖိလၢယဟံးထီၣ် လၢသ့ၣ်ခံတဂၤန့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်.”

ဒီးတကါအဲၣ်အိၣ်ဒိၣ်ကတၢၢ်မ့ၢ်လၢပိာ်ခွါဖိတဂၤအံၤန့ၣ်မူအိၣ်အယိလီၤ.

ဖိသၣ်တဖၣ်စံးဆာဲ, “ပတသ့ၣ်ညါဘၣ်. အဝဲတအိၣ်လၢပကျါဘၣ်.”

ဒီးတကါတဲဝဲ, “သုကဘၣ်တဲအိၣ်ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်န့ၣ်ဟဲလိာ်ကွဲဖဲအံၤတက့ၢ်.”

ဘၣ်ဆၣ်ဖိသၣ်တဖၣ်တဲဝဲ, “အဝဲအိၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ်ပတသ့ၣ်ညါဘၣ်ဒီးလၢအပူၤ ကွံာ်န့ၣ်ပတထံၣ်ဘၣ်အိၣ်နီတဘျီဘၣ်.” ထဲန့ၣ်ဒီးတကါန့ၣ်အသးတမ့ၢ်ဘၣ်.

ကိးဟါဒီး, ဖဲကွီၤပျၢ်အဆၢအတီၢ်န့ၣ်ဖိသၣ်တဖၣ်ဟဲဒီးလိာ်ကွဲဝဲဒီးဒီးတကါတဒု အံၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖိသၣ်ပိာ်ခွါဖိလၢဒီးတကါအဲၣ်အိၣ်ဒိၣ်မးတဂၤန့ၣ်အဝဲတဟဲ ဟံးထီၣ်နီတဘျီလၢဘၣ်. ဒီးတကါတဒုအံၤအဝဲမ့ၢ်တထံၣ်ဘၣ်အသကိးဆံး ဆံးဖိလၢအဝဲတဲဝဲအဂ့ၢ်တဂၤအံၤသန့က့ၤအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဂုၤသးဝါ လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်ခဲလၢာ်လီၤ. ဒီးတကါတဒုအံၤညီၣ်န့ၣ်အဝဲတဲဝဲ, “ယ ဘၣ်သးထံၣ်ဖိသၣ်ဆံးဆံးဖိတဂၤအံၤဒိၣ်မးလီၤ.”

နံၣ်တဖၣ်လဲၤပူၤကွံာ်တနံၣ်ဝံၤတနံၣ်ဒီးဒီးတကါတဒုအံၤအသးပျၢ်ထီၣ်ဒီးအဂံၢ် အဘါစၢ်လီၤဝဲလီၤ. အဝဲလိာ်ကွဲဝဲတကဲလၢဘၣ်အယိ, အဝဲဆ့ၣ်နီၤဝဲလၢအ လိာ်ဆ့ၣ်နီၤဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤဒီးကွံာ်ကီဝဲဖိသၣ်တဖၣ်ဒီးဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲအ ကရၢ်အံၤလီၤ.

ဒီးတကါတဲဝဲ, ယအိၣ်ဒီးဖိလၢအလီၤအဲၣ်လီၤကွံာ်တဖၣ်အါမး, ဘၣ်ဆၣ်ဖိသၣ် တဖၣ်လီၤအဲၣ်လီၤကွံာ်ဒိၣ်န့ၣ်ဖိတဖၣ်ခဲလၢာ်လီၤ. လၢတၢ်ဂီၢ်ခါအဆၢအတီၢ်ဘၣ် တဂီၤန့ၣ်အဝဲကူၤသိးထီၣ်ဒီးကွံာ်လီၤတၢ်လၢဟံၣ်အဝဲတြီန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤန့ၣ်, အဝဲ

တသးဟဲ့တဲတဲဂီၢ်ခါအဆာကတီၢ်လၢၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ညါဝဲလၢတယံာ်ဘၣ်
န့ၣ်တၢ်ကီၢ်ထီၣ်သီအဆာကတီၢ်ကဟဲကဒီးဝဲ, ဒီးဖိတဖၣ်အိၣ်ဘျးဝဲဒၣ်လီၤ.
သတူၢ်ကလၢန့ၣ်, အဝဲထွါကွံာ်အမဲၣ်လၢတၢ်ကမၤမၤမၤအပူၤကွံာ်ဒီးကွံာ်လီၤ.
မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်အီၤလၢအလီၤကမၤမၤမၤတခါလီၤ. လၢအဟံၣ်ကရၢၢ်တၢ်သ
န့ၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးသ့ၣ်ဖိတထူၣ်လၢတၢ်ကးဘၢအီၤလၢဖိဝါလၢအလီၤအံၣ်လီၤကွံာ်
တဖၣ်လီၤ. အဝဲအဒုတဖၣ်မ့ၢ်ထူၣ်အလွဲၢ်ဒီးအိၣ်ဒီးအသၣ်လၢအလီၤကံာ်လၢစ့လွဲၢ်
လၢအလီၤဖဲလၢအခံန့ၣ်လီၤ. ပိာ်ခွါဖိသၣ်လၢအဝဲအံၣ်ဝဲတဂၤန့ၣ်အိၣ်ဆၢထၢၣ်
ဝဲလၢသ့ၣ်တထူၣ်အံၣ်အခိၣ်ထံးလီၤ.

ဒီးတကါတဒုအံၣ်လဲၤယုၢ်လီၤဆူအဟံၣ်ဖိလၢတကၢၤတြၢလၢတၢ်သ့ၣ်သးသးလီၤ.
အဝဲယုၢ်ထီၣ်ဆူအကရၢၢ်အပူၤဒီးခိာ်ကရီၣ်နီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤလီၤဆူဖိသၣ်အ
အိၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲဟဲဘျးထီၣ်အခါဒီးတကါအမဲၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဂီၤဝဲလၢအသးထီၣ်
အယီၤဒီးအဝဲတဲဝဲ, “မ့ၢ်မတၤမၤဆါနၤဘျီတဂၤလဲၣ်.”
မ့ၢ်လၢဖိသၣ်အစုညါသးဘၣ်တၢ်ပျၤအီၤလၢထးခံခိလၢဒီးအခိၣ်ဖိခံခိစ့ၢ်ကီးဘၣ်
တၢ်ပျၤအီၤလၢထးစ့ၢ်ကီးလီၤ.

ဒီးတကါကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “တဲဘၣ်ယၤ, မ့ၢ်မတၤမၤဆါနၤလဲၣ်. ယကထုးထီၣ်
ယနးဖးဒိၣ်ဒီးမၤသံအီၤလီၤ.”
ဖိသၣ်စံးဆၢအီၤ, “တမ့ၢ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၣ်မ့ၢ်တၢ်အံၣ်အပူၤလီၤလီၤ.”
ဒီးတကါတဲဝဲ, “နမ့ၢ်မတၤလဲၣ်.”
ဒီးအဝဲပျၤထီၣ်တၢ်ဒီးတီၤလီၤလၢအခိၣ်လ့ၣ်ခိၣ်လၢဖိသၣ်ဖိတဂၤအံၣ်အမဲၣ်ညါ
လီၤ. ဖိသၣ်နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဒီးတဲဘၣ်ဒီးတကါ, “တဘျီန့ၣ်န့ၣ်ပျဲယလိာ်ကွဲလၢန
ဟံၣ်ကရၢၢ်ပူၤလီၤ. တနံၤအံၣ်နကဟဲဒီးယၤဆူယကရၢၢ်လၢအအိၣ်လၢမူခိၣ်ဘီ
မ့ၢ်အပူၤလီၤ.”
ဟါအဝဲန့ၣ်, ဖဲဖိသၣ်တဖၣ်ယုၢ်လၢကရၢၢ်ပူၤအခါန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢဒီးတ
ကါအိၣ်မံလီၤဒီးသံဝဲလၢသ့ၣ်အခိၣ်ထံးဒီးတၢ်ကးဘၢအီၤလၢဖိဝါဒိတဂၤညါလီၤ.

တၢ်သံကွၢ်လၢပှၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်

လံာ်ကျိၤပှၤတနီၤဘၣ်ဝဲဒီးတနီၤကမၣ်ဝဲလီၤ. ဃုကွၢ်အဘၣ်တဖၣ်ဒီးအဂၤတဖၣ်ဘၣ်မနုၤအတဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်စံးဆၢတက့ၢ်.

၁. ဒီးတကါအဟံၣ်ကရၢ်မ့ၢ်ကရၢ်လၢဖိသၣ်တဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲဒိၣ်မးလီၤ.
၂. ဒီးတကါတဒုအံၤလဲၤဟးအိၣ်သကိးအတံၤသကိးလၢဒိၣ်ဝဲဒီးအိၣ်ဝဲဒီးအိၣ်ယံာ်ဝဲသၢန့ၣ်လီၤ.
၃. ဖဲဒီးတကါဟဲကွၢ်ကဒါကွၢ်အခါထံၣ်ဝဲလၢဖိသၣ်တဖၣ်လိာ်ကွဲလၢအဟံၣ်ကရၢ်ပူၤဒီးအဝဲကိးဖိၣ်ဖိသၣ်တဖၣ်လၢကအိၣ်သကိးတၢ်ဒီးအိၣ်လၢအဟံၣ်ပူၤလီၤ.
၄. ဖဲဒီးတကါသ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢအမ့ၢ်ပှၤလၢအဲၣ်လီၤအသးန့ၣ်, ဆိတလဲကွံာ်အတၢ်အိၣ်မူဒီးလိာ်ကွဲသကိးဝဲဒီးဖိသၣ်တဖၣ်လၢအကရၢ်ပူၤလီၤ.
၅. ဒီးတကါအဲၣ်ဘၣ်ဖိသၣ်ဆံးကတၢၢ်တဂၤဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢဖိသၣ်အံၤန့ၣ်မူအိၣ်အယိလီၤ.

၄၆

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. ဖိသၣ်တဖၣ်ဖဲအကိၣ်စံၣ်လီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ညီၣ်န့ၣ်အလဲၤလိာ်ကွဲဝဲလဲၣ်.
၂. ဖဲဒီးတကါလဲၤလီၤဟံၣ်ဖိလၢတကၢၢ်န့ၣ်, ဖိသၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလဲၣ်.
၃. ဒီးတကါမၤစၢၤဖိသၣ်ဆံးကတၢၢ်တဂၤဒိၣ်လဲၣ်.
၄. ပိာ်ခွါဖိသၣ်စံးဘျးဒီးတကါလၢအမၤစၢၤဘၣ်အိၣ်လဲၣ်.
၅. နဆိကမိၣ်ဖိသၣ်အံၤမ့ၢ်မတၤလဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီၢ်ထီၣ်တဖၣ်

၁. ဘၣ်မနုၤယိကျဲမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လီၢ်အမ့ၢ်လၢဖိသၣ်တဖၣ်ကလိာ်ကွဲလၢအပူၤလဲၣ်.
၂. ဘၣ်မနုၤအယိဒီးတကါအဟံၣ်အရၢ်န့ၣ်ထီၣ်ဘိကးဘၢအသးဒီးမူဒိၣ်ဖိလဲၣ်.
၃. သ့ၣ်ဒီးပစီၤထံလီၤသကၢၢ်ဘၣ်သးဝဲဟံၣ်ကရၢ်န့ၣ်လီၤ. နဆိကမိၣ်ဘၣ်မနုၤအဝဲသ့ၣ်အသးဖဲဝဲန့ၣ်လဲၣ်.

၄. ဖဲဒီးတကါနီဟူထီၣ်ဖိတဘျဉ်သးဝံၣ်တၢ်လၢအဟံၣ်ပဲတြီအချၢဝံၣ်န့ၣ်တၢ်မ
န့ၣ်ဆီတလဲအသးလဲၣ်.
၅. ဖဲဒီးတကါအသးပှၢထီၣ်န့ၣ်, ဖိသၣ်ဆံးကတၢၢ်တၢ်ဂၤအံၤဟဲကဒါက့ၤဆူဟံၣ်
ကရၢအသီကဒီးတဘျီလီၤ. ဘၣ်မန့ၣ်ယီလၢဒီးတကါအသးထီၣ်ဖဲအထံၣ်
ဘၣ်ဖိသးအံၤအယီလဲၣ်.

တက်တယဉ်ခဲန်ထာဉ်ဘဲလ်

ဖဲမူးစထာဉ်ဟံရဲဘဉ်အိထံစ်
(Mr Hiram B.Otis) အမဲရကက
ကိတိာ်ပွဲဝဲခဲန်ထာဉ်ဘဲလ်အဟံဉ်
ဖးဒိဉ် (Canterville Chase)
အခါန့ဉ်, ပှကိးကတဲအိလု, အ
ဝဲမတုာ်ပျုာ်တုာ်မလီ. မ့တုာ်လီာ်
တတိလုတုာ်ဟဲမတုာ်တုာ်တ
လီာ်လီာ်တုာ်သးဒုဒိအလီာ်တအိဉ်
ဘဉ်လီ. ကစဲခဲန်ထာဉ်ဘဲလ်
(Lord Canterville) အနီာ်ကစဲ
ဒဉ်ဝဲမ့ပှဟိာ်ခါလုအလီယူးယိဉ်
ပးကဲတကအိဉ်ဒီးအမူအဒါလုကဘဉ်တဲဘဉ်တုာ်ဂီၢ်ကီၢ်သ့ဉ်တဖဉ်ဆူ
မူးစထာဉ်အိထံစ်ဖဲတချုးအဝဲပှဟံဉ်အံၤန့ဉ်ဘဉ်လီ.

ကစဲခဲန်ထာဉ်ဘဲလ်တဲဝဲဒဉ်, “စးထီဉ်လုယမုာ်ဂံၢ်ပျုာ်ထီဉ်ဖဲတုာ်စုယံခဲတဲဟံ
ထီဉ်အသးလုအဝဲအဖဲဘဉ်ခိဉ်ဖဲအဝဲကူထီဉ်သီးထီဉ်လုကဟံးန့ဉ်ဟါတုာ်အိဉ်
အဂီၢ်အခါန့ဉ်, ပတအိဉ်လုပတုာ်လီဝဲအံၤလုဘဉ်. ယကဘဉ်တဲနမူးစထာဉ်
အိထံစ် (Mr Otis) ဧ, တုာ်လုတုာ်တယဉ်တဒုန့ဉ်ဘဉ်တုာ်ထံဉ်အိလုယဟံဉ်
ဖိယိဖိတဖဉ်တဘျုးဘျီဒီးဘဉ်တုာ်ထံဉ်အိစ့ကိးလုသရဉ်ဒိဉ်အိကးစ်တုာ်
ဒဲမ်ဖာဉ် (Augustus Dampier) လုအဘဉ်တုာ်သ့ဉ်ညါအိလုလုလုလုတုာ်အိဉ်
ဖျိဉ်ပူန့ဉ်လီ. တုာ်ကဲထီဉ်အသးဒီးယမုာ်ဂံၢ်လုတုာ်တဟံးပူဝံၤအလီခဲန့ဉ်,

တၢ်ခွတ်ပုၤတဖၣ်တအိၣ်ဒီးပုၤနီၣ်တဂၤလၢဘၣ်. ဒီးကစၢ်မုၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လ်
Lady Canterville ညီၣ်မံၣ်ဒၣ်တစးဖိဖဲမုၢ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ်, မ့ၢ်လၢတၢ်လီၤ
ဆီၣ်တဲသီၣ်လၢဟံၣ်အပူၤလၢတၢ်ကျိၤဟီၢ်ဒီးတၢ်ဖးလံာ်အးအယီၤလီၤ.”

သနၢ်ကုမ္မဵုစထၢၣ်အိၣ်ထံၣ်နီၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်တဖၣ်အံၤဒီးပုၤဝဲဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.
ပူၤကွၢ်စၢ်နီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲဒီးအမါ, အဖိခွါဝါရံၣ်တၢ် (Washington), အ
ဖိမုၢ်တံၣ်ကွံၤယၢ် (Virginia) ဒီးပိာ်ခွါဖိတယံာ်ခံဂၤလဲၤလီၤဝဲဆူခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လ်
အဟံၣ် (Canterville) လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဖဲဟံၣ်န့ၣ်, ပိာ်မုၢ်သးပုၤတဂၤ
ဆၢထၢၣ်လၢယီၤလၢကထံၣ်လီၢ်သးဒီးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်မုၢ်စးအါနီၣ်,
(Mrs Umney) ပုၤကွၢ်ထွဲဟံၣ်လၢအမၤတၢ်လၢကစၢ်ဒီးကစၢ်မုၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လ်
အဟံၣ်ပူၤတဂၤလီၤ.

မုၢ်စးအါနီၣ်တဲဝဲ, “တူၢ်လီၢ်မုၢ်သုဆူခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လ်အဟံၣ်ဖးဒိၣ်
(Canterville Chase)” ဒီးကိးန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤဆူတၢ်ဖးလံာ်အးဖဲလး
ဖးထံအိၣ်ကတီၤယၢ်သးအလီၢ်လီၤ.

တၢ်သွံၣ်စးဘူး

အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လီၤအဆၢကၢဒီးဒီးခိၣ်ဖျိၣ်ဝံၤဆူၣ်နီၣ်ဝဲဖဲမုၢ်စးအါနီၣ်လူလီၤလးဖး
ထံအခါ, သတူၢ်ကလၢ်မုၢ်စးအိၣ်ထံၣ်ထံၣ်ချးဝဲဒၣ်တၢ်စးဘူးဂီၤဂီၤဖိတခါလၢသ့ၣ်
ဘၣ်အဖီခိၣ်, ဖဲပုၤဟ်မ့ၢ်အူအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဝဲ, “မုၢ်စးအါနီၣ်ဧၤ, ယပျံၤ
တၢ်လံ. တၢ်တမံၤမံၤဟဲလူလီၤအသးဖဲန့ၣ်လီၤ.”

ပိာ်မုၢ်သးပုၤကွၢ်ထွဲဟံၣ်တဂၤအံၤစးဆၢဝဲလၢအကလုာ်ကဖီလီၤဖိ, “မ့ၢ်သရၣ်ဧၤ,
တၢ်သွံၣ်လူလီၤအသးဖဲတၢ်အကစီၤဝဲန့ၣ်လီၤ.”

မုၢ်စးအိၣ်ထံၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “လီၤသးဘၣ်အါဒိၣ်မး. တၢ်သွံၣ်စးဘူးလၢပုၤဆူၣ်
နီၣ်တဲသကိးတၢ်အးပူၤစုာ်ကိးယတလိၣ်ဘၣ်. ကဘၣ်တၢ်တြုာ်ကွၢ်အီၤတဘျီယီ
လီၤ.”

ပိတ်မုတ်သးပျံနံကမ့်ထီဝဲဒီးစံးဆာဝဲလာအကလုာ်ကဖီလီဖီလာအလီကမာ
ကမဉ်လီ။ “အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ပိတ်မုတ်အဲလံနီၣ် (Aleanore) အသွံၣ်, လာအဘၣ်တၢ်
မၤသံအီလာအဝဲမၢ် (Simon) လာတၢ်အကဝဲန့ၣ်ဖဲ ၁၅၇၅ နံၣ်န့ၣ်လီ။
ခွံနံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်မဲမၢ်လီၤမၤကွံာ်ဒီးအနီၢ်ခိစ့ၢ်ကီးတဘၣ်တၢ်ထံၣ်အီၤနီတ
ဘျီဘၣ်. အဝဲအတၢ်တယၣ်မၤဖုးမၤပျီၢ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီ. တၢ်သွံၣ်မဲဘူးလာအးပူၤ
ဒီးဘၣ်တၢ်ထံၣ်အီလာပူၤတမ့ၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်တြၢ်ကွံာ်အီတန့ၢ်ဘၣ်.”

ဝၣ်ရံၣ်တၢ်အိထံစံးကီးပသူထီဝဲ, “တၢ်အဝဲန့ၣ်အခီပညီတအိၣ်ဘၣ်. တၢ်မၤ
ကဆိတၢ်အထံလာအဂ့ၢ်န့ၣ်ကမၤကဆိကွံာ်တၢ်သွံၣ်တဖၣ်ချ့ချ့လီ.”
ဒီးတချူးလာပူၤကွံာ်ထွဲတၢ်န့ၣ်လီမၤတၢ်န့ၣ်, ဖိသၣ်ပိာ်ခွါဆ့ၣ်နီၤလီလာအခိၣ်လ့ၣ်
ခိၣ်ဒီးထူးကွံာ်ဟံၣ်ဒါလၢနီၣ်ကုသူသူဆံးဆံးဖိတဘီလီ. လၢစုၤမံးနံးအတီၢ်ပူၤ
န့ၣ်တၢ်သွံၣ်မဲဘူးလာဟံၣ်ဒါဖိခိၣ်တခါအံၤလီၤမၤကွံာ်ဝဲလီ. အဝဲကွံာ်ယီၤဆူအ
ဟံၣ်ဖိဃီဖိအအိၣ်ဒီးကီးပသူထီဝဲ, “ယသ့ၣ်ညါလာတၢ်မၤကဆိအထံလာအ
ဂ့ၢ်မၤဝဲသ့လီ.”

ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲတဲတၢ်ကတိၤတဖၣ်အံၤအဖၢမုၢ်န့ၣ်လီဝဲဒီးကဝီလာအလီပျံ
လီၤဖုးလာအးအဖိခိၣ်လီ. လီဖျးလီတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ခဲလၢာ်ပျံတၢ်ဒီးစံၣ်ထီဝဲ
လာအခိၣ်ဒီးမ့းစံးအါနီၣ်သံတယုာ်ဘၣ်အသးလီ. သနၢ်က့, လၢစုၤမံးနံးအတီၢ်
ပူၤန့ၣ်အဝဲဆ့ၣ်နီၤက့ၤသ့ဝဲလီ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအသးတဖွဲဘၣ်ဒီးဟ့ၣ်ပလီၢ်
အိထံစံးလာတၢ်ကိတၢ်ခဲကယဲဆူဟံၣ်ပူၤလီ.

အဝဲတဲဝဲဒၣ်, “သရၣ်ဧၤ, ယထံၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢယမဲာ်ချ့ဒၣ်ယဲ, လၢအ
မၤဆၢထၢၣ်နခိၣ်ဆူၣ်ဒီးမၤပျံမၤဖုးန့ၣ်လီ. ယမံတန့ၢ်ဘၣ်လာတၢ်မၤအသးဖဲ
အံၤတဖၣ်အယိတဘျူးန့ၣ်လီလီ.”

သနၢ်က့န့ၣ်, မ့းစံးအိထံစံးတဘၣ်အဝဲလာပတပျံတၢ်တယၣ်ဘၣ်ဒီးအဝဲက့ၤ
ကယိကယိဆူအအးပူၤလီ.

တၢ်တဃၣ်

ဒီးလၢတၢ်တနၢန့ၣ်, ကလံၤဟဲအူတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖူးဒိၣ်မးလီၤ. လၢခံတဂီၤန့ၣ်, ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲလီၤလၢကဟံးန့ၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ကဒီးဝဲတၢ်သ့ၣ်ဖဲ ဘူးလၢဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်လီၤ.

ဝၣ်ရံၣ်တၢ်တဲထီၣ်ဝဲဒၣ်, “ယဆိကမိၣ်လၢတၢ်အဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်မၤကဆီအဂ့ၤ ကတၢ်အတၢ်ကမၣ်ဘၣ်. ယဂုၢ်ကျဲးစးမၤတၢ်လံလၢတၢ်ကိးမံၤဒဲးလီၤ. တၢ်အ ဝဲအံၤ, ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်တဃၣ်လီၤ.”

အဝဲထူးကွံာ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲဘူးတခါအံၤခံဘျီတဘျီ, ဘၣ်ဆၣ်လၢခံတဂီၤန့ၣ်, တၢ် သ့ၣ်ဖဲဘူးတခါအံၤဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ကဒီးလီၤ. ဒီးသၢဂီၤတဂီၤန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တခါ အိၣ်ကဒီးဖဲန့ၣ်, လံာ်ရိၤဒးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကးတံာ်အီၤဒိတနၢလၢမ့ၢ်စထၢၣ်အိၣ်ထံၣ် ဒီးနီၣ်ဝံာ်ခံန့ၣ်တၢ်က့ၤဖိၣ်အီၤဆူတၢ်ဖီခိၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိယီဖီဒိတဒူၣ်န့ၣ်အသ့ၣ် ပိၤသးဝးဘၣ်ယးလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤကစီဒိလီၤ.

၅၂

ဘၣ်တနၢန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ခဲလၢာ်က့ၤမဲဝဲဖဲတဆံတနၣ်ရံၣ်ဒီးမ့ၢ်အူန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤ လီၤပံာ်အီၤဖဲဆံတနၣ်ရံၣ်အမံးနံးသၢဆံအခါန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါန့ၣ်မ့ၢ်စထၢၣ် အိၣ်ထံၣ်ဖူးသံနီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်သီၣ်လၢအလီၤဆိတဖၣ်သီၣ်ဖဲအဒးအချၢလၢ ဟံၣ်အချၢသးလီၤ. တၢ်သီၣ်လီၤကံာ်ဒ်ပုၤဒိသီၣ်ထးဒီးမၤသးဒ်ဟဲဘူးထီၣ်ဆူအ အိၣ်လီၤ. အဝဲဂဲၤဆၢထၢၣ်တဘျီယီဒီးဒွဲၣ်ထီၣ်အမ့ၢ်ခွံးဒီးကွံာ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ် လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဝဲတနၣ်ရံၣ်လီၤ. တၢ်သီၣ်လၢအလီၤဆိတခါအံၤသီၣ်ဒံးဒၣ် တၢ်ဒီးအဝဲန့ၣ်ဟူဝဲပုၤဟးထွဲထီၣ်ခိၣ်သီၣ်ဝဲလီၤ. အဝဲဒီးထီၣ်အခိၣ်ဖဲ, ဟံးန့ၣ်ဝဲ ပလီဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်လၢအဝဲအတလိဖိၣ်စုအပူၤဒီးအိးထီၣ်ဝဲတြီလီၤ.

အဝဲမဲာ်ညါလီၤလီၤလၢလါကဝီၤအကျါန့ၣ်ထံၣ်ဝဲ, ပုၤပိာ်ခွဲသးပုၤလၢအလီၤပျံၤ လီၤဖူးတဂၤလီၤ. အမဲာ်ချံၤဒ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်အသိး, အခိၣ်ဆူၣ်ဝါယးဖးထီၣ်လီၤ တလၢကွံာ်အဖံဘၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အကူအသိးတဖၣ်လီၤလံာ်ဘၣ်အဒီးယာ်ဖျ

ယာ်ပြဲးဝဲ, အယိာ်ဒုဒီးအစုနာ်ခံန့ၣ်လီၤစဲၤဝဲဒီးထးသွဲလၢအယၢဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. မ့းစထၢၣ်အိထံစံတဲဝဲ, “ယသရၣ်သးဘိဇၢ, ယကဘၣ်တဲသပှၢတၢ်လၢနကဖျူ သိလၢထးသွဲအလီၤလီၤ. ယဟဲစိၣ်န့ၣ်န့ၣ်သိတပလီဖိလီၤ. ယကဟံးတုၣ်န့ၣ်န့ၣ်လၢ မံဒၢအပနဲတၢ်ဒိၣ်ထံး, နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အါထီၣ်ဒံးန့ၣ်ယကဟဲစိၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဒံးလီၤ.” အဝဲတဲတၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒီးဟံးလီၤပလီဖိတဖျၢၣ်လၢစိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒိၣ်ဒီး ကးတံၢ်က့ၤအတြၢဒီးက့ၤမံကဒါက့ၤဝဲလီၤ.

တၢ်မၤနၢလၢအပူၤကွံာ်

တစိၣ်ဖိဒီးတတယၣ်တဒုအံၤဆၢထၢၣ်အိၣ်ဝဲကံၢ်တဟံးလီၤ. ဝံဒီးအဝဲကွံာ်ပလီ တဖျၢၣ်အံၤဆူဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်, ဒီးအဝဲလဲၤယုၢ်လီၤလၢဟံၣ်အချၢ်သးဒီးကအု ကစွါသီၣ်ထီၣ်ဝဲကဖိလီဖိဒီးတၢ်အလျှံလါကပီၤထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ခဲးကျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲအ ဝဲတုၤထီၣ်လၢဃီဘိလၢတၢ်ဘျီအီၤလၢသ့ၣ်ထိးဖၣ်တထံးအခိၣ်ဖိးအခါဝဲတြီအိး ထီၣ်အသး, ဖိသၣ်ဖိခံၣ်ကူသိးဝဲဒီးတၢ်အဝါဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ, ဒီးခိၣ်တချၢ်တ ဖျၢၣ်ယူၤကဟံးဝဲလၢအဝဲအခိၣ်ဒီလီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဝဲကလီၤမၤန့ၣ်တ အိၣ်ဘၣ်. အဃိအဝဲမၤလီၤမၤကွံာ်အသးလၢတၢ်ဒုၣ်အပူၤဒီးဟံၣ်န့ၣ်တၢ်ဘျီ တၢ်ဘျီဝဲလီၤ.

ဖဲအဝဲဟဲက့ၤတုၤဆူဒုးခူသ့ၣ်ဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်န့ၣ်, အဝဲဟိၣ်သန့ၤထီၣ်အသးလၢ လါကပီၤအကျိၤတခါလၢကကသိဝဲအဂီၢ်လီၤ. လၢအဝဲတၢ်ဟဲက့ၤမၤပျံၤမၤဖုးတၢ် လၢအနီၣ်သၢကယၢအတီၢ်ပူၤန့ၣ်ပူၤလၢအမၤကဒါက့ၤအီၤရၢၢ်ရၢၢ်စၢၢ်စၢၢ်န့ၣ်တ အိၣ်နီတဂၤဘၣ်. အဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲကစၢ်မုၢ်လၢအဝဲမၤပျံၤမၤဖုးဝဲအအာသီ သီဖဲအဝဲဆၢထၢၣ်လၢအမဲၣ်ထံကလၢအမဲၣ်ညါအိၣ်ဒီးအဇၢဒီးအတၢ်မျၢ်ပလဲ တဖၣ်လီၤ. အဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ, ပူၤကွံာ်ထွဲဟံၣ်လွံၢ်ဂၤလၢအကိးပသုဖဲအဝဲ နံၤကမ့ၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်လၢယၣ်ဘျးသဒါအလီၤလၢအဝဲသ့ၣ်မံဒၢပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝံဒီး ပူၤဟိၣ်ခွါအိၣ်တဂၤအဝဲခွဲၣ်ထီၣ်အပနဲတၢ်ဒိၣ်ဖဲအလဲၤဆူတၢ်ဖးလံာ်ဒၢအခါ အဝဲအူလီၤဟံးကွံာ်အပနဲဒီးစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်ပူၤတဂၤအံၤအိၣ်တဆူၣ်ဘၣ်ထီဘိလီၤ.

မုစ်းထြီၣ်မိလ်ဟ့ Mrs. Tremouillac သးပှ်တဂ၊ ဖုသံနီၣ်ထီၣ်လာဂီၤဒီး ထံၣ်ဝဲတၢ်ပံတစူၣ်ဆ့ၣ်နီၤလာလီၤဆ့ၣ်နီၤဖီခိၣ်လာမ့ၣ်အူအကဟးဒီးဖးအဝဲအ တၢ်ကွဲးနီၣ်လာတနံၤဘၣ်တနံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပိာ်မ့ၣ်အံၤဘၣ်အိၣ်ဝဲလာအလီၤမံ ခိၣ်ယုလါလာအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါအယီၤလီၤ.

အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤန့ၣ်လာအအာအသီတန့ၣ်ကစၢ်ခဲန့ၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်လာအအာအ သီတဂ၊ဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤလာအဝဲအတၢ်ကူတၢ်သိးအအးပူၤ, လာအကီၢ်ယုၤ ပူၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးစးခိတီၣ်တဘျီဒီးအဝဲကသါတန့ၣ်ဘၣ်. တချုးအဝဲသံဒီးဘၣ်န့ၣ် အဝဲအာၣ်လီၤအတၢ်ကမၣ်လာအဝဲလံာ်အိၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ Charles James Fox လာစ့ယံၤကလးပီၣ်လာအသ့ၣ်အခးတခါအံၤ, ဒီးဆိၣ်လီၤအသးလာတၢ်တယၣ်မာ အယုၤလီၤကွံာ်ခးတဘျီအံၤလီၤ.

အဝဲအတၢ်မၤန့ၣ်တဖၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤကဒီးဆူအဝဲအအိၣ်အသီတဘျီတၢ်ခ့ တၢ်ပှၤတဂ၊လာအဝဲခးလီၤက့ၤအသးခိဖျိထံၣ်ဝဲတၢ်အစုအလွဲၤလါဒီးသီၣ်ဝဲဝဲတြီန့ၣ် လီၤ. ကစၢ်မ့ၣ်စတီၤဖံ Lady Stutfield လာအလီၤအံၤကွံာ်တဂ၊သိးထီၣ်ဝဲ တၢ်စာကီၢ်အသ့တခါလာအကီၢ်လီၤလာကမၤဘၢတၢ်စုမ့ၢ်ယံာ်ဘိအလီၤလာအဖံး ဝါအဖီခိၣ်လီၤ. အဝဲလီၤအူးသံဝဲလာအညၣ်ကမၤဖိပူၤလာအဟံၣ်ကရၢၢ်ပူၤလီၤ. တၢ်တယၣ်နံၤကမ့ၢ် ထီၣ်ဝဲဒ်အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအဝဲလိာ်ကွဲး ဘိလုဒီးအနီၢ်ကစၢ်အယံလာတၢ်လိာ်ကွဲးဖျါဒ်အပျီပူၤလီၤ. ဒီးခဲအံၤန့ၣ်, တၢ်သ့ၣ် တဖၣ်အံၤဝံၤခဲလၢာ်အလီၤခံ, ပှၤအမဲရကၤဖိတဖၣ်ဟ့ၣ်အဝဲလာသိးဒီးကွံာ်အခိၣ် လာခိၣ်တခါလီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတဂ့ၤနီတစဲးဘၣ်. လာန့ၣ်အမံာ်ညါန့ၣ်လာ တၢ်စံာ်စါတဲစါအပူၤန့ၣ်တၢ်တယၣ်န့ၣ်တၢ်တမၤအီၤလာကွဲးဒ်အံၤဘၣ်. အဝဲဟံ လီၤအသးလာကဟ့ၣ်ကၣ်ကဒါက့ၤဝဲလီၤ.

တၢ်မဲဘူးဆိတလဲကွံာ်အသး

လာခံတဂီၤန့ၣ်ဖဲမ့းစထၢၣ်အိထံစၢ်အဟံၣ်ဖိယီဖိထံၣ်လိာ်သးဖဲဂီၤတၢ်အိၣ်အဆၢ ကတီၢ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်တဲသကိးတၢ်ဘၣ်ယးလာတၢ်တယၣ်တဒုအံၤအဂ့ၢ်လီၤ.

အမေရိကကိတိတ်အသးဘဉ်တံာ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်အံၤန့ၣ်တၢ်တတူၢ်လီၤ
အီၤဘဉ်အယီၤလီၤ. အဝဲတဲဝဲ, “ယတအဲၣ်ဒီးမၤဆါတၢ်တယဉ်ဘဉ်. ဒီးယဆိ
ကမိၣ်လၢတၢ်ကွၢ်အဝဲလၢခိၣ်တချၢန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဘဉ်. ကွၢ်ဆိ
ကမိၣ်ထံထံဆးဆးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဝဲအိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤဖးယံာ်လံၤလီၤ.”

ဖိသဉ်တယံာ်ခံၣ်နံၤကီးပသူထီၣ်ဝဲလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်, မ့းစထၢၣ်အိၣ်ထံစံးတဲအါထီၣ်
ဝဲ, “အဝဲမ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၤလၢကသူဝဲသိၣ်န့ၣ်ပကယုၣ်လီၤကွၢ်န့ၣ်ထးသွဲလၢအဝဲအလီၤ
လီၤ. အန့ၣ်ဒီးတၢ်တသိၣ်လၢအးချၢလၢဘဉ်ဒီးပမံကန့ၢ်ကွၢ်တစဲးလီၤ.” သနဉ်
က့, နွံလၢအိၣ်တွံတဖၣ်န့ၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကအိၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်ထဲတမံၤဇါလၢအ
ဟဲကဲထီၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်သွံၣ်စဲဘူးလၢတၢ်ဖးလံာ်အးပူၤန့ၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ကဒါထီၣ်
လီၤ. တၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤကမၤမၤနီၣ်နီၣ်လီၤ. လၢမုာ်နၤဒိန့ၣ်, ဝဲတြီ
ဘဉ်တၢ်သီးတံာ်အီၤလၢမ့းစထၢၣ်အိၣ်ထံစံးဒီးဝဲတြီဖိတဖၣ်တၢ်ကးတံာ်ယာ်အီၤဂ့ၢ်
ဂ့ၢ်လီၤ. တၢ်သွံၣ်လၢအဝဲဘူးလၢဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်အလွဲၢ်ဆိတလဲသးအံၤဒုးကဲ
ထီၣ်တၢ်သူၣ်ပိာ်သးဝးဒိၣ်မးလီၤ. ဘဉ်တဂီၤဂီၤန့ၣ်တၢ်သွံၣ်စဲဘူးဂီၤဒိၣ်မးဒီးဂီၤ
နးန့ၣ်ဒီးတၢ်အလွဲၢ်ဂီၤလုးန့ၣ်လီၤ. တဘျီန့ၣ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲလီၤလၢဟံၣ်ဖိယီဖိတၢ်
ထုကဖၣ်အခါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲတၢ်သွံၣ်လၢအလွဲၢ်လါဆုံဂ့ၢ်မးလီၤ. တၢ်ဆိတ
လဲအသးအံၤန့ၣ်မၤသးဖျံအဝဲသ့ၣ်အသးဒိၣ်မးဒီးအဝဲသ့ၣ်တယးဆိကမိၣ်ဝဲ
လၢဟါလီၤဒိဒီးန့ၣ်လၢကဟဲတဖၣ်န့ၣ်တၢ်အလွဲၢ်တဖၣ်ကမ့ၢ်ဖဲလဲၣ်တခါလဲၣ်လီၤ.
ပှၤအိၣ်ဝဲထဲတဂီၤဇါလၢအဆိကမိၣ်ဝဲလၢတၢ်သွံၣ်စဲဘူးတခါအံၤတမ့ၢ်တၢ်လီၤန့ၣ်
ဘဉ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဘိၣ်ကွံယဉ်ဖိန့ၣ်လီၤ. အဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်တနၢ်ဟံာ်ဝဲလၢဘဉ်မနုၤ
ဘိၣ်ကွံယဉ်အသးတမ့ၢ်ဘဉ်လဲၣ်လီၤ.

တၢ်တယဉ်တဒုအတၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ခံဘျီတဘျီန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢမုာ်ခိၣ်ထံးနံၤမုာ်နၤဒိန့ၣ်
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်က့ၢ်န့ၣ်လီၤဆူအလီၤမံတစိာ်ဖိဝံၤအလီၤခံန့ၣ်, သတူၢ်ကလၢာ်အဝဲ
သ့ၣ်ဘဉ်တၢ်မၤပျံၤအီၤလၢတၢ်လီၤတဲာ်သိၣ်လၢအလီၤပျံၤလီၤဖုးလၢဘျီၣ်အပူၤ
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ယုာ်သဖျိလီၤဆူဟံၣ်ဖိလၢတကကြာဒီးထံၣ်ဝဲလၢသယံးကတီၢ်
ထးအလီၤလံၤဖးဒိၣ်တဘျီဟဲထီၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီးလီၤယံာ်ဝဲလၢဟံၣ်ဒါလၢာ်အဖီ

ခိပ်လီ။ ဒီးဖဲန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢတၢ်တယၣ်တဒုအံၤဆ့ၣ်နီၤဝဲလၢလီၤဆ့ၣ်နီၤဖးထီ
တဖျၢၣ်အပူၤဒီးဖူးလဲးအခိၣ်လုၣ်ခိၣ်ဒီးအမဲၣ်သၣ်ဖျါလီၤကံလၢအဆါဝဲဖးဒိၣ်လီၤ.
ဖိသၣ်တယၣ်ခံၣ်န့ၣ်စိၣ်ဒီးအနီၣ်သံးကျိဒီးအဝဲသ့ၣ်ခဲးဝဲတၢ်တယၣ်တဒုအံၤ
လီၤ. မ့းစထၢၣ်အိၣ်ထံၣ်န့ၣ်ဃီၤအကျိဆူတၢ်တယၣ်ဒီးတဲဘၣ်အဝဲလၢကဖိၣ်ယၢ်အ
စုလီၤ. တၢ်တယၣ်တဒုအံၤစံၣ်ထီၣ်ဝဲဒီးကိးပသူထီၣ်ဝဲလၢတၢ်သးထီၣ်ဖးဒိၣ်ဒီး
လဲၤတလၢကွံာ်အဝဲသ့ၣ်ချသဒိးလီၤကံဒ်တၢ်အာၣ်အသိးလီၤ. အဝဲမၤလီၤပံာ်ကွံာ်
ဝါရံၣ်တၢ်အိၣ်ထံၣ်အပဲတၢ်ဒီးပာ်တၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ခံးကျါလီၤ. ဖဲအဝဲတုၤ
ထီၣ်လၢဃီအခိၣ်စိးန့ၣ်, အဝဲအိးထီၣ်အထးခိၣ်ဒီးနံၤထီၣ်ဝဲလၢအလီၤပျံၤလီၤဖူး
ကတၢၢ်တုၤလၢတၢ်ဒုၣ်တဖၣ်ဟူးဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲနံၤတချုးဝံၤန့ၣ်ဝဲ
တြီအိးထီၣ်အသးဒီးမ့းစံးအိၣ်ထံၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲလၢအမံးပူၤလီၤ.

မ့းစံးအိၣ်ထံၣ်တဲဝဲဒၣ်, “ယဘၣ်ယိၣ်လၢနအိၣ်တဆူၣ်ဘၣ်. ဒီးယဟဲစိၣ်န့ၣ်နၤ
ကသံၣ်တပလီလီၤ. နဟၢဖါမ့ၢ်ဆါန့ၣ်, ကသံၣ်အဝဲအံၤဂ့ၤလၢတၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.”
တၢ်တယၣ်ကွံာ်ထံၣ်မ့းစံးအိၣ်ထံၣ်လၢတၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်ဒီးကမၤကဲထီၣ်အသးဆူထံၣ်
သူဖးဒိၣ်တဒုအခါအဝဲန့ၣ်ဟူဝဲတၢ်ခိၣ်ဟးသီၣ်လီၤ. ဖဲဖိသၣ်တယၣ်ခံၣ်ဂ့ၤတဲဆူ
အအိၣ်န့ၣ်အဝဲမၤလီၤမၢ်ကွံာ်အသးဒီးကအူကစွါသီၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ.

တၢ်ဟဲမၤတၢ်တၢ်တၢ်အါထီၣ်

မုၢ်နံၤမုၢ်သီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤပူၤကွံာ်အလီၤခံၣ်န့ၣ်, တၢ်တယၣ်တဒုအံၤဆိးကွဲးနးမး
ဒီးဟးထီၣ်လၢအအးပူၤတကဲဘၣ်, တလၢကွံာ်အဝဲမၤစဲဘူးတၢ်သ့ၣ်န့ၣ်တၢ်အလၢ
အဝဲမၤဝဲတကဲလၢဘၣ်. သန့ၣ်က့န့ၣ်, မ့ၢ်လၢအကွံာ်ထွဲလီၤအနီၣ်ကစၢ်သးဂ့ၤဂ့ၤ
အယိအဝဲကိညၢ်ထီၣ်ဒီးပာ်လီၤသးလၢကမၤပျံၤမၤဖူးကဒီးပူၤအဝဲရကၤကိတိာ်
ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်သာဘျီတဘျီလီၤ. တၢ်တယၣ်ယုထၢထီၣ်ဝဲမုၢ်ယဲးနံၤ,
လါအိၣ်ကူၤ (၁၇) သီလၢအဝဲကမၤဖျါထီၣ်အသးအဂီၢ်, ဒီးဒိတနံၤညါန့ၣ်အဝဲ
ကွံာ်ဝဲအကူအသိးတဖၣ်လၢကသိးဝဲအဂီၢ်လီၤ. လၢခံကတၢၢ်န့ၣ်, အဝဲဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲ
ခိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်လၢအိၣ်ဒီးထီၣ်ဆူၣ်အဂီၢ်တဘျီ, ကးဘၢအသးလၢတၢ်ကံး

ညှပ်ဝါစးထိုင်လာအကိ်ဆူအခိန်မှာတဖန်၊ ဒီးအဝဲစိန်ဒီးဒိတဘွန်လီၤ. တံတဟါ
ဝဲန့ၣ်မူခိန်စူဒိန်မး၊ ဒီးကလံဟဲအူဆူဟံၣ်န့ၣ်ဒီးအူဘၣ်ဝဲဝဲတြီဖးဒိန်တဖန်လီၤ.
အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ဆာကတိၢ်တကလုာ်လာအဝဲအံၣ်ဝဲလီၤ. အဝဲရဲၣ်ကျဲၤလီၤဝဲအ
တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒ်အံၤလီၤ. အဝဲကလဲၤဝဲဘျီဘျီဘျီဘျီဆူမးစထာ်အိထံစ်
အအး၊ ဒီးကိးပသူထီၣ်ဝဲလာအလီၤမံခိန်ထံးကမၤသီၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဒုကဖီလီၤဒီးဆဲး
လီၤအနီၢ်ကစၢ်ကိၢ်ယုာ်လာဒိသဘျီလီၤ. လီၤဆီဒုၣ်တၢ်ဝုၣ်ရံၣ်တၢ်န့ၣ်အဝဲတဘၣ်
သးဝဲဘၣ်မ့ၢ်လာအထူးလီၤကွံာ်တၢ်သ့ၣ်ဝဲဘူးအယီလီၤ. ကမၤပျံၤဝဲပုၤသးစၢ်ခွါ
အဝဲန့ၣ်, ဒီးအဂၤတခါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲအမဲရကၤကိတိၢ်ဒီးအမါမံအအးလီၤ. အဝဲက
ဟံထီၣ်ဝဲတၢ်ခုၣ်ဒီးမၤဘၣ်စီၣ်ဝဲအိထံစ်အခိန် တိသၣ်ဖဲအဝဲကတိၢ်ကသ့တၢ်လီၤ
ပျံၤလီၤဖူးတဖန်ဆူမးစံးအိထံစ်အအိၣ်ဒီးကမၤဟူးအဝဲအဂၤအနၢ်လီၤ. တံတ
ယၣ်တဆိကမိၣ်ထီၣ်လာအကမၤဆါဝဲဘံၣ်ကွံာ်ယၣ်ဘၣ်. ဖိာ်မုၢ်ဖိသၣ်အံၤမ့ၢ်ပုၤ
လာအလီၤအံၣ်လီၤကွံာ်ဒီးသ့ၣ်ဝဲပုၤသးဝါဒီးအဝဲတမၤအမၤသီဝဲတၢ်တယၣ်တဒု
အံၤနီတဘျီလာကျဲၤနီတဘိဘၣ်. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ထဲတၢ်ကအုသီၣ်တစဲးလာဘံၣ်
ဒိၣ်အသနၢ်န့ၣ်, ကမၤဖူးသံနီၣ်ထီၣ်အီၤလီၤ. လာဖိသၣ်တယံာ်ခံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်
အဝဲဟံလီၤအသးလာကသီၣ်လိအဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤလိလီၤ. အဝဲကဆုၣ်နီၤလာအ
ဝဲသ့ၣ်အသးနီၤပျံၤဖိခိၣ်လာကမၤဖူးသံနီၣ်အဝဲသ့ၣ်, ဝံၤဒီးတၢ်သံစိၣ်ခုၣ်ဒ်ထံခုၣ်
ကိၣ်လိၣ်အလွဲၤလါတခါအိၣ်ဆာထာ်လာအဝဲသ့ၣ်လီၤမံခိၣ်ခါအကဆူးန့ၣ်လီၤ.
ဖဲဖိသၣ်ခံၣ်ပျံၤတၢ်အခါန့ၣ်, တံတယၣ်ကကွံာ်လီၤအတၢ်ကံးညှပ်ဝါဒီးစွါတရံး
လာဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်ဒီးကဒူးန့ၣ်အယံတဖန်ဒီးကတလုာ်လီၤဝဲအမဲၣ်ချဲတဖျၢၣ်
လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖန်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်လံလာအပူၤကွံာ်လီၤ. ဖဲအနၢ်ရံၣ်တ
ဆံအမံးနံးသဆံန့ၣ်အဝဲနၢ်ဟူဝဲဟံၣ်ဖိယိဖိတဖန်ကျဲၤန့ၣ်ဆူအလီၤမံလီၤ. တဘျီ
တခိၣ်န့ၣ်, တံတယၣ်တဒုအံၤအဝဲမၤတံာ်တံာ်တၢ်လာအတၢ်နံၤကိးပသူလာဖိ
သၣ်တယံာ်ခံၣ်အဂီၢ်တခါမ့ၢ်တၢ်လာအမၤသ့ၣ်ဖွံသးညီအဝဲသ့ၣ်အသးဖဲအတ
ချူးမံဒဲးအခါလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲဆံတၢ်န့ၣ်ရံၣ်တဆံယံးမံးနံးအခါတၢ်ခဲလၢာ်ဘျီ
ဘျီဝဲ, ဒီးဖဲဖိမုၢ်အခါန့ၣ်တံတယၣ်တဒုအံၤစးထီၣ်ဟးဆူတၢ်ချၢလီၤ. အဝဲ
ထီၣ်ဝဲလာတၢ်ဒုၣ်လီၤအိၣ်ဒီးအတၢ်နံၤကမ့ၢ်လာအမဲၣ်သၣ်လာအပျီအသီတဘွန်

နဲ့လီ။ လါဒီသဒ္ဒါအမဲင်လာတဲအာ်ဖဲအဝဲစွါအခါနဲ့လီ။ အိပ်တတီဖိနဲ့ အဝဲနာ်ဟူတဲကိးသိပ်ဒီးအိပ်ပတုင်လီ။ ဘၣ်ဆၣ်မ့ဒ်ထွံင်မိတဲသိပ်ဖဲစံင် ပျီဂီနဲ့လီ။ အဝဲစွါထီၣ်ကယိကယိဒီးလီၤကံၣ်ဒ်တဲအာ်တဲသီအကဒုတဒုလီ။ လာခံကတတၢ်နဲ့, အဝဲတုၤဝဲလၢဟံၣ်အကျိၤဟီအသနၢ်လၢအလဲဆူ ဝါရံၣ်တၢ်အိထွံင်အအးနဲ့လီ။ အဝဲအိပ်ပတုင်ဝဲဖဲနဲ့တစီဖိ, ကလံၤဟဲအူ ဘၣ်အခိၣ်ဆူဝါယးလၢအထီလၢအခိၣ်လီလီ။ ဝံဒီးန့ၣ်ရံၣ်နဲ့သိပ်ထီၣ်ဝဲဒီး အဝဲဆိကမိၣ်ဝဲတဲဆၢကတီၢ်ဘၣ်လၢအဝဲကစးထီၣ်အတၢ်မၤလီ။ အဝဲနံၤထီၣ် ဒီးယုၣ်တရံးဆူတဲအသနၢ်လီ။ ဖဲအဝဲတရံးအသးအခါအဝဲလီၤယံၤလၢအ ချးဒီးကိးပသ့ဝဲလၢတၢ်ပျံတဖုးအပူၤဒီးပာ်တဒါအမဲင်လၢအစုလီ။

တၢ်တယၣ်ခံဒုတနု

၅၈

တၢ်တယၣ်အမဲင်ညါလီလီနဲ့အိပ်ဝဲဒီးတၢ်အကွၢ်အဂီၤလၢအလီၤပျံလီၤဖုး တခါလီ။ အခိၣ်န့ၣ်လုၤဝဲဒီးဖျါကရီ, အမဲင်သၣ်ကရီ, ဒီးဘိၣ်, ဒီးဝါဝဲနဲ့လီ။ အ ကိာ်ပူၤနံၤကမ့ထီၣ်ဝဲလၢအလီၤပျံလီၤဖုးလီ။ အမဲင်ချံဒီးအထးခိၣ်န့ၣ်ကရီထီၣ် ဝဲဂီၤဆ-ၣ်ကလၢ, ဒီးအဝဲကူသိးဒီးတၢ်ကံးညၢ်ဝါဖးထီၣ်လီၤကံၣ်ဒ်အဝဲအနီၣ်ကစၢ် အသိးလီ။ လၢအဝဲအသးနီၣ်ပျံအလီၤန့ၣ်အိပ်ဒီးစးခိတိၣ်လၢအိပ်ကွဲးလီၤအ သးဒီးလံာ်ဖျၢၣ်လၢအလီၤဆိတဖၣ်, ဒီးလၢအစုလီၤန့ၣ်စိၣ်ဝဲဒီးနးလၢအကနၣ် အှၢၣ်ဂ့ၤမးတဘျီလီ။ မ့ၢ်လၢအပူၤကွံာ်အဝဲတထီၣ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်နီတဘျီဘၣ်အ ယိအဝဲဒၣ်ပျံလီ။ အဝဲကွံာ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဝံၤအလီၤခံ, အဝဲက့ၤယုၢ်ဝဲဆူ အအးပူၤ, ဒီးအတၢ်ကံးညၢ်ဝါန့ၣ်လီၤတဲာ်ဝဲလၢကျဲလီ။ အဝဲအဒိန့ၣ်လီၤတဲာ်န့ၣ် ဆူကိတီာ်ခိၣ်အခိၣ်ဖဲးဘူးအပူၤ, လၢအဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်က့ၤအီၤလၢတၢ်ခွဲတၢ်ပျံ တဖၣ်လၢခံတနံၤလီ။

အဝဲဟဲက့ၤကဒါလၢအအးပူၤဒီးကွံာ်လီၤအသးလၢအလီၤမံဖိခိၣ်ဒီးပာ်ဘၢအမဲင် လၢအကူအသိးအဖိလၢလီ။ သနၢ်က့ၤန့ၣ်, တစီဖိဝံၤအလီၤခံအဝဲကိညၢ်လီၤ ဒီးစးထီၣ်ဒုန့ၣ်အလီၤလီ။ အဝဲပာ်လီၤအသးလၢမုၢ်ဆါဒီန့ၣ်အဝဲကလဲၤကတီၢ်

တၢ်ဒီးတၢ်တယၣ်အဂၢၤတဒုလီၤ. အယိသတးဒီးမုၢ်စးထီၣ်ဟဲထီၣ်တစးန့ၣ်, ဒီး
အဝဲလဲၤကဒါဆူတၢ်လီၤလၢအဝဲထံၣ်တၢ်တယၣ်အကွၢ်အဂီၤအဆိကတၢ်န့ၣ်
လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲဆိကမိၣ်တၢ်တယၣ်အိၣ်ခံဒု
န့ၣ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်အအိၣ်တဒု, အဝဲအတံၤသကိးအသီတဒုအံၤကမၤစၢၤအီၤကသု
လၢကမၤပျံၤတၢ်ဖိသၣ်တယံၣ်ခံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

သန့ၣ်က့ၣ်န့ၣ်, ဝဲအဝဲတုၤလၢတၢ်လီၤအဝဲန့ၣ်အဝဲထံၣ်လၢတၢ်လဲၤကမၤအသး
တမံၤမံၤလီၤ. တၢ်တမံၤမံၤဟဲကဲထီၣ်အသးဒီးတၢ်တယၣ်တဒုအံၤမ့ၢ်လၢအမဲၣ်
ချံၣ်န့ၣ်တကဝီၤလၢဘၣ်, ဒီးအနးလီၤတံၢ်လၢအစုလီၤလီၤ. အဝဲပိၣ်သန့ၣ်ထီၣ်အ
သးလၢတၢ်ဒုၣ်ကမၤဒီးဖျါလီၤကံၤလၢတၢ်တမုၢ်တလၢဘၣ်အီၤဖးဒိၣ်လီၤ. လၢတၢ်
ပျံၤတၢ်ဖးအပူၤန့ၣ်, အဝဲလဲၤသ့ၣ်သဖျိယီၤလၢကဖီၣ်တၢ်လၢအစု, ဒီးအဝဲထံၣ်
လၢအခိၣ်လီၤတလ့ၣ်လၢဟံၣ်ဒါအဖီဒိၣ်လီၤ. အမိၢ်ပျၢ်တဒီန့ၣ်, ဖီၣ်တံၢ်ယၢ်
ယၣ်ဘျးသဒါအဝါတဘျၣ်, နီၣ်ခွဲသိၣ်, ဒီဖိတဘျၣ်ဒီးသဘၣ်တံၢ်ကဝီၤဟံၣ်လီၤ
အသးဝဲအခိၣ်ထံးလီၤ. တၢ်တယၣ်တဒုအံၤတၢ်လဲၤလိာ်မၤအသးဒီးတၢ်တယၣ်
အဂၢၤတဒုန့ၣ်အဝဲတနၢ်ဟံၣ်ဘၣ်. ဟံးန့ၣ်ဝဲစးခိတီၣ်လၢအိၣ်ကွဲးလီၤအသးဒီး
လံာ်ဖျၢၣ်လၢအလီၤလၢတၢ်တယၣ်အဂၢၤတဒုအသးနီၣ်ပျၢ်အလီၤလီၤ. လၢဂီၤဒီ
တၢ်ကဝီၤထီၣ်သီန့ၣ်အဝဲဖးဝဲလံာ်ဖျၢၣ်လၢအလီၤပျံၤလီၤဖးတဖၣ်-

တၢ်တယၣ်သးပျၢ်

တၢ်တယၣ်ထဲတဒုဒီးလၢအမ့ၢ်အတီၤဒီးအိၣ်ဟံၣ်စၢၤလၢအခိၣ်ထံး

ပလီၢ်သးလၢတၢ်မၤဒီးတၢ်တဖၣ်

တၢ်အဂၢၤခဲလၢၢ်မ့ၢ်ဝဲအယီၤအဘျၢၣ်လီၤ.

ခဲအံၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ညါလၢအဘၣ်တၢ်လံာ်တၢ်လီၤအီၤလီၤ. အဝဲယူၣ်ထီၣ်အစုဒီး
အနးဆူတၢ်ဖးဖိဒီးအဝဲကမၤကၣ်တၢ်လီၤ. ဝံၤဒီးအဝဲက့ၢ်ကဒါဆူအဒါပူၤဒီးအိၣ်
ဝဲတုၤလၢမ့ၢ်ဟါလီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်တယၣ်ကစုတု

လၢခံတနံၤန့ၣ်တၢ်တယၣ်တဒုအံၤလီၤဘျံးလီၤတီးဒီးအဂံၢ်အဘါစၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲအတၢ်သ့ၣ်ပိၣ်သးဝးလၢအပူၤကွံာ်လွံၢ်န့ၣ်န့ၣ်စးထီၣ်မၤဘၣ်ဒိအံၤလီၤ. အဝဲအသးကနိးဒီးဘၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖျးအီၤလၢတၢ်သီၣ်ဆံးဆံးဖိန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ဝဲလၢအအးပူၤယဲၤသီဒီးလၢခံကတၢ်အဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢကမၤပတုာ်ကွံာ်, တၢ်သ့ၣ်စးဘျးအလွဲၤလၢတၢ်ဖးလံာ်အးပူၤလီၤ. မ့းစထၢၣ်အိၣ်ထံစၢ်အဟံၣ်ဖိယီဖိမ့ၢ်တအံၤဒီးဘၣ်ဒီးကမၤကဆိကွံာ်ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအမူအဒါလၢကမၤဖျါထီၣ်အသးလၢဟံၣ်အခၢၣ်သးတနွံတဘျီဒီးပှၤတထံၣ်လၢအဝဲဟးထီၣ်တၢ်ချၢဘၣ်လီၤ. အယိသတးဒီးလၢခံတနွံမ့ၢ်ယုနံၤန့ၣ်အဝဲဟးဝဲလၢဟံၣ်အခၢၣ်သးဒ်အညီန့ၣ်လၢဖးဖိမ့ၢ်သၢန့ၣ်ရံၣ်, အဝဲပလီၤသးလၢတၢ်တထံၣ်ဒီးန့ၣ်ဟူအီၤလီၤ. အဝဲသးကွံာ်အိၣ်ဖံးဘျးယီၤလီၤအိၣ်ကယိကယိဖဲအသ့လၢဟံၣ်ဒါသ့ၣ်အဖီခိၣ်, ဒီးကူသီးဝဲဒီးဆွဲကၤဖးဒိၣ်လၢအစုတအိၣ်တဘျီလီၤ. အဝဲပလီၤစ့ၢ်ကီးအသးလၢကထၢန့ၣ်လီၤသီလၢအထးသ့ၣ်အလီၤဒ်သီးတမၤသီၣ်တၢ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲအသးတဖုံလၢဘၣ်မၤဝဲတၢ်ဒ်အံၤဘၣ်လီၤ. တနၤန့ၣ်, ဖဲဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်အိၣ်ဟါတၢ်အိၣ်အဖၤမ့ၢ်န့ၣ်, အဝဲန့ၣ်လီၤဆူမ့းစထၢၣ်အိၣ်ထံစၢ်အအးပူၤဒီးစိၣ်ဝဲဒီးပလိတဖျါလီၤ. အိၣ်ထံးအဝဲဆိကမိၣ်ဝဲအသးဟးဂီၤတဖဲ, ဘၣ်ဆၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲလၢဂ့ၢ်န့ၣ်အဝဲမၤသီၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲတအိၣ်တၢ်ထဲတဂၤဘၣ်, တအိၣ်ပတုာ်လၢအတၢ်ထီၣ်ခိၣ်ဝဲဟံၣ်အဘၣ်စၢၤဘၣ်, ဒီးအဝဲဟးဝဲချၢကဖိလီလၢတၢ်သးဖုံအပူၤလၢတၢ်ခဲးကျါလီၤ. ဒီးတဘျီန့ၣ်, အဝဲလီၤယံၤဝဲလၢထီပးလီၤဆံၣ်အဖီခိၣ်လၢဖိသၣ်တယံာ်ခံဂၤမၤလီၤဆံၣ်ဝဲလၢဟံၣ်အခၢၣ်သးပိၣ်သးန့ၣ်ထီၣ်အသးဆူယီအစိးနီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်တရံးအီၤတဘျီအံၤမၤသးဒိၣ်ထီၣ်အဝဲဒိၣ်မးဒီးအဝဲဟံၣ်လီၤအသးလၢကလဲၤဟးအိၣ်သကိးပိာ်ခွါဖိလၢအရၢအစၢ်ခံဂၤအံၤဒီးလၢခံတနၤဒ်သီးဒီးတၢ်တယၣ်လၢအိၣ်တအိၣ်အသီးလီၤ. အဝဲကတဲာ်ကတီၤထီၣ်အသးယံာ်ဝဲသၢန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်န့ၣ်တၢ်ခဲလၢအိၣ်ကတဲာ်ကတီၤထီၣ်အသးဝံၤဝဲ, ဒီးအဝဲဘၣ်

သျှင်ဘုရားသားလောကမပျိုထိုင်အသးလီ။ ခိုင်ဖုံးဘူးတံဖုံးဖုံးဒိုင်လာအဝဲလဲ၊
ဒီးဝဲန့ဒိုင်လာအဂီတစဲးလီ။ အဝဲထိုင်ဝဲဒိုင်ကျိခံဆိ၊ ဘုရားဆင်အဝဲသးမဲဝဲဒိုင်
လီ။ ဖဲတန့ဒိုင်အမဲးနံးသးဆဲအခါန့ဒိုင်အဝဲစွါလီဝဲလာဟံဒိုင်သးန့လီ။
ဖဲအဝဲတုလောဖိသုတယံခံဂမဲဒီးန့ဒိုင်အဝဲထိုင်ဝဲဝဲတြီအိးထိုင်အသးတစဲး
ဖိလီ။ အဝဲအိုင်ဒီးမပျံဝဲဖိသုခံဂမဲဒီးအံ၊ အယိအဝဲဆိုင်ဖိုးလံထိုင်ဝဲဝဲတြီ
လီ။ ထံအိအဖးဒိုင်လာအယာတဖျာပဲလီဝဲတိုင်လာအလီ၊ ဒီးအဖးဘုရား
ဘုရားစိုင်ဝဲလီ။ ထဲအဖဲဘုရားခိုင်လာအစွဲတစိတဘုရားစိုင်ဘုရားလီ။ ဖဲအဆာက
တိုင်ဝဲန့ဒိုင်အဝဲနံဟူဝဲတံနံကီးပသုဟဲသိုင်လာလီမဲဒီးန့လီ။ အဝဲတုဘုရား
တံဖးသံပျီဂီတဘိအံဒိုင်မး၊ ဒီးအဝဲကုယုကဒါဆူအဖးပူချချလီ။ လာခံ
တနံန့ဒိုင်အဝဲဘုရားတံခုင်၊ ဘုရားဆင်သန့ကတံဘျူးတံဖျိုင်လာအဝဲဟံတုအ
ခိုင်လာအဖးပူမုတမုအဝဲကတုဘုရားတံဆါနးဒိုင်မးလီ။

ခဲအံန့ဒိုင်၊ အဝဲဟံပတိုင်ကွိုင်အတံမုလံလာအမပျံမပူမပူအမဲရကဟံ
ဖိယိဖိတဒိုင်အံလီ။ အဝဲဒီးထိုင်ခိုင်ဖုံးလာအကပုလုးဖိဒီးဘိုင်ဘံယံအကိုင်
လာကိုင်ဘံမုလာဘုရားတံခုင်အယိဒီးအဝဲစွါထိုင်ဆူဟံအခါသးန့လီ။ အ
ဝဲစိုင်ဒီးကျိဖိတဆိလောဖိသုခံဂမဲဒီးအံကဟဲဒုးထိုင်ဒါအဝဲဘုရားလီ။ အဝဲဒီးန့
ဘုရားတံဖးသံပျီဂီလာအဟဲကဲထိုင်အသးလာခံကတံတဘျီဖဲစဲးပထုဘုရား
(၁၉) သီလီ။ အဝဲလဲလီဟံဖိလံတကထာဆူဘျိုင်ဒိုင်အကျဲစာ၊ ဆိကမိုင်
ဝဲလာတံတမာတံတံအဝဲနီတမံဘုရားလီ။ မုဝဲဖဲဂီဒီခံန့ဒိုင်တဆဲယံမဲး
နံးဒီးပူတဖးသံနီထိုင်နီတဂဒီးဘုရားအခါအဝဲလဲဝဲချချလီ။ အဝဲလဲလီ
လီဆူတံဖးလံဒီးလာကထိုင်တံပနီလာတံသွိုင်စဲဘူးအိုင်တံတမံမံအဖာ
မုန့ဒိုင်၊ သတုကလံတံအကွဲအဂီလီကံပူကညိခံဂမဲဟဲစံထိုင်ဆူတံတ
ယံအမဲညါ၊ လာတံခံကျိဖိတသန့န့လီ။ အဝဲသွိုင်ဝံဝံအစုလာအခိုင်
ဒီးကီးပသုထိုင်ဝဲလာတံတယံအနံပူလီ။

တံတယံတဒုအံယုသဖျိထိုင်ဆူယိလီ၊ ဘုရားဆင်အဝဲထိုင်ဝဲလာဝံန့တိုင်

အိထံစ်အိၣ်ခိးလီၤအခိၣ်ဒီးထံကျိၤဘိလီၤ. အဝဲမၤသ့ဒၣ်တမံၤလၢမၤလီၤမၤအသး
ဒီးအဝဲမၤဝဲ, အဝဲလဲၤန့ၣ်ဆူဖၣ်ကပူၤဘၣ်တၢ်တုၤအိၣ်လၢထးဒီးအဝဲအဘျီၣ်အတီၢ်
ဂ့ၤလၢမ့ၣ်အူတအိၣ်အိၣ်ဘၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်က့ၤဆူအဟံၣ်ခိဖျိမ့ၣ်အူလုၢ်ပျီၣ်ဒီး
တုၤဝဲလၢအအးလၢတၢ်သ့ၣ်တဖျံးတညီဒီးဘၣ်အဘၣ်သီဝဲဒိၣ်မးလီၤ.

အဝဲကဟးကွံာ်လံ

တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခံ, ဝဲမုၢ်နၤခိန့ၣ်တၢ်တထံၣ်အိၣ်ကဒီးလၢဘၣ်. ဖိ
သၣ်တယံာ်ခံၣ်အိၣ်ခိးအဝဲတဘျီၣ်ဘျီဒီးဟံလီၤဝဲချိၣ်အကုလၢဟံၣ်အခါသး
ကိးနံၤဒဲး, ဘၣ်ဆၣ်အဘျီၣ်တအိၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢတၢ်တယၣ်တဒုအံၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်
ဆါဒိၣ်မးအသိအဝဲမၤလီၤမၤအသးလီၤ. ခဲအံၤ, ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်အိၣ်ဝဲဒ်အညီ
န့ၣ်အသိးလီၤ. မ့းစထၢၣ်အိထံစ်ဆဲးမၤက့ၤအလံာ်တဘျီၣ်လၢအဂ့ၢ်ကျဲးစးကွဲး
တုၤဝဲလၢအနံၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့းစံးအိထံစ်ရဲၣ်ကျဲၤဝဲမ့းလၢအလီၤဘီလီၤမုၢ်တ
မူလီၤ. ဖိၣ်ခွဲၤဖိတဖၣ်လီၢ်ကွဲၤဝဲအမဲရကၤတၢ်လီၢ်ကွဲၤလီၤ. ဒီးဘၣ်ကွံာ်ယၣ်ဒီးဝဲက
သ့ၣ်ဒီးဒူး (Duke)သးစၢ်လၢအဟဲဟးဝဲလၢအနံၤသဘျီၣ်ဝဲခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လံာ်အဟံၣ်
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခဲလၢာ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢတၢ်တယၣ်တဒုအံၤဟးယံၤကွံာ်လံလီၤ.
မ့းစံးအိထံစ်ကွဲးလံာ်ပရၢဆူကစၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လံာ်လၢအစံးဝဲလၢအဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်
သးတၢ်ကစီၣ်အံၤဒိၣ်မးလီၤ. သန့ၣ်က့ၤန့ၣ်အိထံစ်သ့ၣ်တဖၣ်ကမၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်
တယၣ်တဒုအံၤအိၣ်ဒီးဒၣ်တၢ်လၢဟံၣ်ပူၤလီၤ.

ကတိၤသကိးတၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်တဃုာ်

တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဝံၤစၢ်သီအလီၢ်ခံန့ၣ်ဘၣ်ကွံာ်ယၣ်ဒီးဒူးသးစၢ်ဖိဟးဒီးဝဲကသ့ၣ်
လီၤ. အဝဲလဲၤလၢကျဲးန့ၣ်အဆူဘၣ်လၢတၢ်တပျီၣ်ဒီးယာ်ဝဲလီၤ. ဝဲအဝဲဟဲက့ၤ
ကဒါဆူအဟံၣ်အခါန့ၣ်က့ၤထီၣ်ဝဲဆူအဟံၣ်ဖိခိၣ်လၢကဟးဆွဲးဝဲဒ်သိးအသု
တထံၣ်တၢ်လၢအမၤပျံၤအိၣ်နီတမံၤအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ကွံာ်ယၣ်ယုာ်တလၢကွံာ်ပူၤဘျး
လီၤတၢ်ဂီၤအဖၢမုၢ်န့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢဝဲတြီအိးထီၣ်အသးလီၤ. အဝဲဆိကမိၣ်ဝဲလၢ
အဝဲထံၣ်ပူၤတဂၤလၢအးပူၤလီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်အဝဲအမိၢ်အပူၤမၤတၢ်ဖိလၢ

တဘျီဘျီဟဲမတၢ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. သနၢ်က့ၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ကမၢကမၢၤဖးဒိၣ်အပူၤမ့ၢ်ဝဲ
လၢတၢ်တယၣ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘၢလံာ်အနီၣ်ကစၢ်လီၤ. အဝဲဆ့ၣ်နီၤဖဲဝဲတြီအကပၤဒီးကွၢ်
လီၤတၢ်ဆူဟံၣ်ကရၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲပိာ်လီၤအခိၣ်လၢအစုဖီခိၣ်, ဒီးအဝဲအသ့ၣ်တမ့ၢ်သးတမ့ၢ်ဘၣ်လီၤ.
ဘၣ်ကွံၤယၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢကယုၢ်ဆူအဒးပူၤဒီးသီးတံၢ်ယၢ်အသးလၢအ
ဒးပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တယၣ်တဒုအံၤဖျါလီၤကံၤလၢအသးတမ့ၢ်ဖးဒိၣ်ဒီးပိာ်မုၢ်ဖိ
သးကညီၤဘၣ်ဝဲတၢ်ယၣ်အံၤဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်ကွံၤယၣ်ပာ်လီၤအသးလၢကဂုၢ်
ကျဲးစးဒီးမၤမုၢ်တၢ်တယၣ်တဒုအံၤအသးလီၤ. ဖဲလၢတၢ်တယၣ်တပာ်သးအ
တၢ်ပူၤအဝဲယီၤလီၤအခိၣ်ကယီၤကယီၤဒီးတုၤယီၤဝဲဖဲန့ၣ်လၢကတဲတၢ်ဒီးတၢ်တ
ယၣ်လီၤ. ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲဝဲ, “ယသးကညီၤဘၣ်န့ၣ်ဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ်ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်န့ၣ်
ယဒိပုၤဝဲၤခွါတဖၣ်ကလဲၤကဒါက့ၤကွီၤအယီၤသတးနမ့ၢ်ဒိသ့ၣ်ပာ်သးနကစၢ်သး
န့ၣ်, ပှၤတမၤတံာ်တၢ်နၢနီၣ်တဂၤဘၣ်.”

တၢ်တယၣ်ကွၢ်တရံးယီၤပိာ်မုၢ်ဖိလၢအလီၤအဲၣ်လီၤကွံၤလၢအကတၢ်တၢ်ဒီးအါ
ဘူၣ်တဂၤလၢတၢ်ကမၢကမၢၤဖးဒိၣ်အပူၤဒီးစံးဆာဝဲ, “မ့ၢ်တၢ်လၢအငီၤငးလၢန
မၤယၤလၢယဒိသ့ၣ်ပာ်သးဒီးအိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. ယဘၣ်တရၢသီၣ်ယထးသွဲတ
ဖၣ်, ကအူကစွါလၢနီၣ်ဝံာ်ဒါတဖၣ်အပူၤ, ဒီးလၢမုၢ်နၢနီၣ်ဒိသီၣ်တၢ်အဝဲန့ၣ်တ
ဖၣ်နပာ်အခိၣ်ပညီၤလၢယကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီးအိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, ယတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ထဲ
တမံၤဇါလၢယအိၣ်ဖဲအံၤလၢယကဘၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလီၤ.”

ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲဝဲ, “နမ့ၢ်တွံၤပှၤလၢအအာအသီဒိၣ်မးလီၤ.”
ပဟဲတုၤသီဖဲအံၤအခိၣ်ထံးတနံၤမ့းစံးအါနီၣ်တဲဘၣ်ပှၤလၢနမၤသံနမၤလီၤ.
တၢ်တယၣ်တဲအါ “ဂ့ၤလံ, ယတုၤလိာ်တၢ်အဝဲန့ၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်
ဟံၣ်ဖိယီဖိတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးပှၤအဂၤန့ၣ်ယတမၤအါနီၣ်တဂၤနီၣ်တမံၤဘၣ်.”
ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲဝဲ, “တၢ်လၢနကမၤသံပှၤတဂၤဂၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကမၢၤဒိၣ်မး
လီၤ.”

တတ်တယပ်တဲဝဲ, “ယမါန့ၣ်လၢ်အာဒိၣ်မး, ဒီးအဝဲတဆ-ၣ်န့ၣ်ယကူယသီးတဖၣ်
ဘၣ်. အဝဲဖီအိၣ်တတ်တသ့ဘၣ်. ဒီးမၤတၢ်အဂတသ့ဘၣ်. သနၢ်က့ၣ်ခဲအံၤန့ၣ်
တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလဲၤပူၤကွၢ်လံတဘၣ်နီတမံၤဘၣ်. ယမ့ၢ်မၤသံအဝဲသနၢ်
က့ၣ်န့ၣ်ယဆိကမိၣ်လၢအဒိပုၤဝဲၣ်ခွါတဖၣ်ကဟံလီၤဒိသံယၤန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်တခါ
လၢအဂတဘၣ်.”

ဘၣ်ကွၢ်ယပ်တဲဝဲ, “ကစၢ်ဖဲမၢၣ်, အဟံလီၤဒိသံန့ၣ်ဧါ. အိ, မ့းစထၢ်တတ်တ
ယၣ်တၢ်သၣ်ဝံၤနသးဧါ. လၢယတလါဖိၣ်စုပူၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးယကိၣ်တြၢ်တခါလီၤ.
နဘၣ်သးအိၣ်ဧါ.”

“တလိၣ်ဘၣ်. တၢ်ဘျး, ယတအိၣ်တၢ်နီတဘျီဘၣ်တုၤခဲအံၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်န
မ့ၢ်ပူၤသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါတဂလီၤ. နမ့ၢ်ပူၤလၢအဂတၢ်လၢနဟံၣ်ဖိယိဖိအကျါလီၤ.”
ဘၣ်ကွၢ်ယပ်ဆဲးထူအဒိၣ်ဟီၣ်ဒီးတဲဝဲ, “အိၣ်ပတုၣ်”

“နဲနမ့ၢ်ပူၤလၢအရၢ်အစၢ်ဒီးသ့ၣ်တဂ့ၤသးတဝါဘၣ်တဂလီၤ. နသ့ၣ်ညါဧါ
နဟ့ၣ်ယတၢ်တ့ၢ်ဂီၤအတလါဒီးမၤထီၣ်တၢ်အလွဲၤလၢတၢ်သ့ၣ်ခဲဘျးလၢတၢ်ဖး
လံာ်အဒီးပူၤလီၤ. အဆိကတၢ်န့ၣ်နဟံးန့ၣ်ကွၢ်အလွဲၤဂီၤတဖၣ်ခဲလၢာ်ဝံၤဒီးအ
လါဒီးအဘီတဖၣ်လီၤ. ယသးအ့ၣ်သနၢ်က့ၣ်ယတတဲပူၤဂနီတဘျီဘၣ်. ဒီးမ့ၢ်
တၢ်လၢအငီၤဒိၣ်မး, မ့ၢ်မတၤနဟူဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အလွဲၤလါအိၣ်တဂလဲၣ်.”

တတ်တယပ်တဲဝဲ, “ဂ့ၤလံ, အနီၢ်ကီၢ်ယကမၤဒ်လဲၣ်. ကီဒိၣ်မးလၢယကမၤန့ၢ်
တၢ်သ့ၣ်အနီၢ်ကီၢ်လၢခါခဲအံၤဒီးနဒိပုၤဝဲၣ်ခွါထွါကွၢ်လၢအတၢ်မၤကဆီလၢအဂ့ၤ.
ဘၣ်မနုၤလၢယတကြးဟံးန့ၢ်နတၢ်ခဲၣ်တၢ်န့ၣ်ယတထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်နီတမံၤဘၣ်.”
ဘၣ်ကွၢ်ယပ်ဟူးထီၣ်လၢကဟးထီၣ်လၢဒီးပူၤလီၤ. တတ်တယပ်တဒုန့ၣ်ဟီၣ်ဒီး
တဲဝဲဒၣ်, “ဘၣ်ကွၢ်ယပ်ဝံၤသးစူတဘၣ်က့ၤဒီးတဂ့ၤ. တၢ်သယုၢ်ယသးဒိၣ်မးဒီး
ယသးတဖျံဘၣ်ဒီးယကဘၣ်မၤမနုၤလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. ယအဲၣ်ဒီးက့ၤ
မံဘၣ်ဆၣ်ယမံတန့ၢ်ဘၣ်.”

ဘၣ်ကွၢ်ယပ်တဲဝဲဒၣ်, “တတ်တယပ်လၢအမးတဒုဧါ, တၢ်လၢနဘၣ်မၤခဲလၢာ်
န့ၢ်မ့ၢ်ဒၣ်နဘၣ်က့ၤမံဒီးအူပံာ်ကွၢ်ပနဲလီၤ. တဘျီဘျီလီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢသရိၣ်ပူၤ

န့ၣ်ကီၣ်ဒိၣ်မးလၢနကအိၣ်ဆိးသီလီၤ, ဘၣ်ဆၣ်လၢနကမံန့ၣ်တကီၣ်တဲဘၣ်. ဘၣ်မနုၤယီၤလဲၣ်န့ၣ်, ဖိသၣ်လၢတဖၣ်တဖၣ်ဒၣ်လဲၣ်သ့ၣ်ညါလၢကဘၣ်မၤတၢ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်တယၣ်တဲလၢတၢ်သးတမ့ၢ်အပူၤ, “ယတမံဘၣ်အိၣ်လံအန့ၣ်သၢကယၤ လံလီၤ. ဒီးဘၣ်ကွံၤယၣ်အမဲၣ်ချဲကျိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ကမၤမၤအပူၤလီၤ. လၢအ န့ၣ်သၢကယၤန့ၣ်ယတမံဘၣ်, ဒီးတၢ်ဘျးယသးဒိၣ်မးလီၤ.”

ဝံသးစၢမၤစၢယၤ

ဘၣ်ကွံၤယၣ်ဟဲလီၤလီၤဆူတၢ်တယၣ်, ဒီးဆ့ၣ်နီၤဖဲအကပၤကွၢ်ထီၣ်ဝဲတၢ်တ ယၣ်သးပှၢ်အမဲၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအကျိၣ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲတဲကသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ, “တၢ်တ ယၣ်လၢအဖျိၣ်တဒုၤ, နတအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤလၢနကမံအဂီၢ်ဧါ.”

တၢ်တယၣ်စံးဆၢအီၤလၢအကလုာ်ကပုၢ်လုးဖိ, “လၢတၢ်လီၤဖးယံၤလၢသ့ၣ်ဆို တဖၣ်အမဲၣ်ညါန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးကရၢ်ဖိဖဲန့ၣ်တခါလီၤ. အိၣ်ဝဲဒီးနီၣ်လၢအမဲထီၣ် ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တဖၣ်, ဒီးထီၣ်ဖိတဖၣ်သးဝံၣ်တၢ်ကိးနၢဒဲးလီၤ. လါကဝီၤလီၤ ဒီးသ့ၣ်တကလုာ်လၢအမ့ၢ်ယူဆိုထူၣ် (Yew-tree) အိၣ်အါမးအဒုးဒိၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢပှၢ်မံတဖၣ်အဖီဒိၣ်လီၤ. ဘၣ်ကွံၤယၣ်အမဲၣ်ချဲဝဲဒီးမဲၣ်ထံတဖၣ်ဒီး အဝဲပၢ်တဒၢအမဲၣ်လၢအစုလီၤ. အဝဲတဲကသ့ၣ်ဝဲ, “နတဲတၢ်အဒိပညီမ့ၢ်ပှၢ်သံ အကရၢ်န့ၣ်.”

တၢ်တယၣ်စံးဆၢဝဲ, “မ့ၢ်, တၢ်သံလီၤ. တၢ်သံန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအမ့ၢ်လီၤ. မံလီၤ လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဒိကန့ၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဘျးလီၤ. တအိၣ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဟါဒီးမ့ၢ်ဆါဘၣ်. လၢကသးပှၢ်နီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ပျၢ်ကွံၤသးသမူအိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. နမၤစၢယၤသ့ၣ်နအိးထီၣ်န့ၣ်တၢ်သံအဟံၣ်အဝဲတြီလၢယဂီၢ်သ့, မ့ၢ်လၢနအိၣ်ဒီး တၢ်အဲၣ်ထီၣ်ဘိ, ဒီးတၢ်အဲၣ်န့ၣ်အသဟီၣ်ဆူၣ်န့ၣ်တၢ်သံတက့ၢ်လီၤ.”

ဘၣ်ကွံၣ်ယၣ်ကနိးကစုာ်ဝဲ, မၤသးဒိတၢ်ခုၣ်တခါဟဲဘၣ်အီၤ, ဒီးတစီၤဖိတၢ်ဘျး ယုၢ်ကလၢ်လီၤ. မၤသးဒိအဝဲမံမိၢ်တၢ်လၢအလီၤပျၢ်တခါလီၤ. ဝံဒီးတၢ်တ

ယဉ်ကတိကဒီးတၢ်လီၤ. တၢ်တယဉ်သံကွၢ်ဝဲ, “မ့ၢ်နဖးဘဉ်ထီဖိတဆၢလၢတၢ်
ဖးလံာ်အးအဝဲတြီအလီၤန့ၣ်ဧါ.”

ပိာ်မုၢ်ဖိသဉ်ကွၢ်ထီၣ်အမဲာ်ဒီးတဲထီၣ်ဝဲ, “အိယဖးဘဉ်ထီဘိလီၤ. ယသ့ၣ်ညါ
ထီအဝဲန့ၣ်ကစီဒီလီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်လံာ်ဖျၢၣ်အသူလၢအလီၤဆိတဖၣ်ဒီးကိဒိၣ်မး
လၢတၢ်ကဖးအိၤလီၤ. ဒီးအိၣ်ဒၣ်ယုကျိၤဖိလီၤ. ဖဲပိာ်မုၢ်ဖိသဉ်ထူတဂၤမၤနၤ
တၢ်အခါ, တၢ်ထုကဖၣ်လၢတၢ်ဒီးဘးအထးခိၣ်တဖၣ်ဟဲဝဲ, ဖဲသ့ၣ်အဲလံာ်မိၣ်
(almond) အပျၢ်သဉ်ထီၣ်အခါ, ဒီးဖိသဉ်ဖိတဂၤဟ့ၣ်လီၤကွၢ်အမဲာ်ထံ, ဖဲန့ၣ်
ဟံၣ်ကအိၣ်လီၤစါလီၤယဉ်, ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဟဲဆူခဲၣ်ထၢၣ်ဘံလံာ်, ဘဉ်ဆဉ်အခီ
ပညီမနုၤလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘဉ်.” တၢ်တယဉ်တဲအိၤလၢတၢ်သးတမ့ၢ်အပူၤ,
“အခီပညီန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢနကဘဉ်ဟီၣ်လၢယဂီၢ်ဒီးယတၢ်ဒီးဘးတဖၣ်အယိ, မ့ၢ်
လၢယမဲာ်ထံတအိၣ်ဘဉ်အယိလီၤ. နကဘဉ်ယုကညးတၢ်လၢယသးသမူအဂီၢ်,
မ့ၢ်လၢယတၢ်နတအိၣ်ဘဉ်အယိလီၤ. ဝံၤဒီးနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်မဲာ်မုၢ်နါဆၢထီဘိ,
မ့ၢ်ပျၢဂ့ၤ, ဒီးသူၣ်ဂ့ၤသးဝါထီဘိန့ၣ်, တၢ်သံအကလူးအိၣ်ဒီးတၢ်သးကညီလၢယ
ဖိခိၣ်လီၤ. နကထံၣ်ဘဉ်တၢ်အကွၢ်အဂီၢ်လၢအလီၤပျံၤလီၤဖုးတဖၣ်လၢတၢ်ခဲး
ကျိ, ဒီးတၢ်ကလုာ်အသိတဖၣ်ကကတိကသ့ၣ်တၢ်လၢနနီၣ်ပူၤလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အဝဲ
သ့ၣ်တမၤဆါနၤဘဉ်, မ့ၢ်လၢတၢ်အတၢ်သိတအိၣ်ဒီးအစိကမိၤလၢတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါ
အဖိခိၣ်ဘဉ်.”

၆၆

တၢ်တယဉ်အိၣ်ဒီးကန့ၣ်ဝဲလၢတၢ်သူၣ်ကိာ်သးဂီၢ်အပူၤ, ဘဉ်ဆဉ်ဘဉ်ကွံၤယဉ်ဆုး
လီၤအခိၣ်ဒီးတစံးဆၢတၢ်နီတမံၤဘဉ်. သတူၢ်ကလၢာ်အဝဲဝဲၤဆၢထၢၣ်, အမဲာ်
လီၤသပျံၤဒီးအမဲာ်ချံကပီထီၣ်လၢအလီၤဆိဝဲလီၤ. ဘဉ်ကွံၤယဉ်တဲဝဲလၢတၢ်
သးကျၢအပူၤ, “ယတပျံၤတၢ်ဘဉ်, ယကယုကညးတၢ်လၢကလူးလၢကအိၣ်ဒီး
တၢ်သးကညီလၢနဂီၢ်လီၤ.”

တၢ်တယဉ်ဝဲၤဆၢထၢၣ်ဒီးကိးပသူဝဲလၢတၢ်သးခုအပူၤ, ဖိၣ်ဃီဝဲပိာ်မုၢ်ဖိသဉ်
အစုဒီးနၤမူဝဲလီၤ. အဝဲအစုတဖၣ်ခုၣ်ဝဲဒ်ထံခုၣ်ကိၣ်လိၣ်အသိး, ဒီးအပူၤကိာ်
သ့းဝဲဒ်မ့ၢ်အူအသိးလီၤ. တၢ်တယဉ်ပျဲအဝဲလၢကလဲၤခိၣ်ဒီးလီၤ. လၢတၢ်ဂီၢ်

ဘူးလီစဲသးအလွဲဝါယးအလီန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးပုၤခးတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်အူအကွၢ်ဒီးဝံၣ်အစုဆူဟီၣ်မ့ၣ်ဖိသၣ်လၢကကွၢ်ကဒါကွၢ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “ဘၣ်ကွံၤယၣ်ဖိစၢ, ကွၢ်ကဒါကွၢ်, ကွၢ်ကဒါကွၢ်.” ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တယၣ်ဖိၣ်ယၢ်ဖိသၣ်မ့ၣ်အစုဃးဃး, ဒီးဖိသၣ်မ့ၣ်ဘၣ်ယၢ်အမဲၣ်အယီၤသတးဒီးအဝဲတထံၣ်ဝဲပုၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်. ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအအာအသီတဖၣ်ယုၣ်ဒီးဒီလုၢ်အမဲၣ်ကိတဖၣ်, ဒီးအမဲၣ်ချဲဖးဒိၣ်တဖၣ်, ကွၢ်ဝဲဘၣ်ကွံၤယၣ်လၢတၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲတရံးဝဲမ့ၣ်အူလုၢ်ပျီၣ်ဒီးတဲကသ့ၣ်, “ကွၢ်ထီၣ်ဘၣ်ကွံၤယၣ်ဖိစၢ, ကွၢ်ထီၣ်, ပတထံၣ်ဘၣ်န့ၣ်တဘျီလၢဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်ကွံၤယၣ်တကန့ၣ်ဝဲဘၣ်ဒီးတဲကသ့ၣ်တၢ်တၢ်တနီၤဘၣ်ဆၣ်ဟီၣ်မ့ၣ်ဖိသၣ်တနၢ်ဟံၣ်အတၢ်ကတီၤဘၣ်. ဘၣ်ကွံၤယၣ်အိးထီၣ်အမဲၣ်ချဲ, ဒီးထံၣ်ဝဲတၢ်ဒုၣ်သုးအသးကယီၤကယီၤဆူအယံၤ, တၢ်လီၤအိၣ်လီၤပျီၣ်ဖးဒိၣ်လၢအမဲၣ်ညါလီၤ. ကလံၤလၢအခုၣ်ဒ်ထံၣ်ကိၣ်လိၣ်ဟဲအူဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤသးဒ်တၢ်ထုးအဝဲအဆူဒိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. တၢ်တယၣ်ကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “မၤချဲချဲ, မၤချဲချဲ မ့တမ့ၢ် ပကစဲခံလီၤ.” ဒီးလၢတစိၣ်ဖိအတီၢ်ပူၤန့ၣ်တၢ်ဒုၣ်န့ၣ်ဟဲကွၢ်ဘူးထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကပၤဒီးအးလၢပုၤဘူးလီၤတၢ်ဂီၤတဖျါၣ်အံၤအိၣ်ကလီဝဲလီၤ.

ဘၣ်ကွံၤယၣ်အိၣ်ဝဲလဲၣ်

တလၢကွံၣ်ယဲၣ်မံးနံးဝံၣ်အလီၤခံန့ၣ်, အလွဲသီၣ်ထီၣ်ဝဲလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိကအိၣ်ထံၣ်ချီအဂီၤလီၤ. မ့ၢ်လၢဘၣ်ကွံၤယၣ်တဟဲလီၤဆူတၢ်ဖိလၢဘၣ်အယီၤမ့းစံးအိၣ်ထံၣ်မၤဝဲအခူအပူၤတဂၤလၢကလဲၤတဲဘၣ်အီၤလီၤ. တစိၣ်ဖိဝံၣ်အလီၤခံတၢ်ခူတၢ်ပူၤတဂၤအံၤဟဲကွၢ်ဒီးတဲဝဲလၢအဝဲတထံၣ်ဘၣ်ဘၣ်ကွံၤယၣ်လၢတၢ်လီၤနီၤတပူၤဘၣ်. မ့းစံးစံးအိၣ်ထံၣ်အိၣ်ထံးအဝဲတသူၣ်ကိၢ်သးဂီၤဝဲဘၣ်. မ့ၢ်လၢဘၣ်ကွံၤယၣ်ညီၣ်န့ၣ်လဲၤဆူကရၢၢ်ပူၤဒီးဒဲးန့ၣ်ဖိတဖၣ်လၢကဟံၣ်လီၤဝဲလၢစိၣ်နီၤခိၣ်အဂီၢ်, တချူးလၢဟါတၢ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယုန့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်သန့ကွၢ်ဘၣ်ကွံၤယၣ်တအိၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်. မ့းစံးစံးအိၣ်ထံၣ်အသးတမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးပျဲလီၤဟီၣ်ခွါဖိတဖၣ်လၢ

ကကွာယုကွာအီလီ. အဝဲဒီးမူးစထာ်အိထံစ်ယုကွာအီလါအးကီးဖျာ်ဒဲးလါ
ဟံ်ပူလီ. ဝဲယုန့ၣ်ရံၣ်အမံးနံးသာဆံအခါန့ၣ်ဖိသုၣ်ပိၣ်ခွါတဖၣ်ဟဲကွာဒီးတဲ
ဝဲလါအဝဲသ့ၣ်ကွာယုအဒိပုၣ်ဝဲမုၣ်ဒီးတထံၣ်ဝဲလါတၢ်လီၤနီတတီၤဘၣ်လီၤ.

မူးစထာ်အိထံစ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အသးလါအဟ့ၣ်အခွဲးလါပုၤဟးဝုၤဝီၤဖိကဟဲသ့ၣ်
ဒဲးဝဲအဖိကရၢ်အပူလီ. အဝဲဒီးထီၣ်အကသ့ၣ်ဒီးလဲၤယုကွာဒီးသံကွာ်သံဒီးအဝဲ
သ့ၣ်လီၤ. အဖိခွါအဒိၣ်ကတၢ်တဂၤဒီးပုၤမၤစံၣ်ဖိခံၣ်လဲၤယုၣ်ဒီးအဝဲလီၤ. ခူးသး
စၢ်ဖိယုအခွဲးလါကလဲၤယုၣ်ဝဲစ့ၢ်ကီးဘၣ်ဆၣ်မူးစထာ်အိထံစ်တဖျဲအဝဲလဲၤယုၣ်
ဘၣ်. ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယုဘၣ်ဖုးလီၤ. သန့ကွန့ၣ်ဝဲအဝဲလဲၤတုၤလါဒဲးပူ
န့ၣ်အဝဲထံၣ်ဝဲလါပုၤဟးဝုၤဝီၤတဖၣ်လဲၤတလၢလံ, လၢတၢ်ပစုၣ်ပတုၤအပူစ့ၢ်
ကီး, မ့ၢ်လါအဝဲသ့ၣ်ဟံတုၤမ့ၢ်အူတဖၣ်ကိၢ်သွးဒဲး, ဒီးလီၤခိတဖၣ်အိၣ်လါဟီၣ်
ခိၣ်လီၤလီၤ. အဝဲဘၣ်ယိၣ်ဝဲလါပုၤဟးဝုၤဝီၤတဖၣ်အံၤဟ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်ကွံၣ်ယုဒီး
ကွာ်စိၣ်ဝဲလီၤ. အယိ, အဝဲဟံတုၤဝါရံၣ်တၢ်ဒီးပုၤပိၣ်ခွါခံၣ်လဲၤန့ၣ်လါကလဲၤလါ
ကိၢ်ရံၣ်အဝဲကွာ်ဆူဟံၣ်ဒီးဆူလီၤပျံၤထးတၢ်ကစိၣ်ဆူပၤကိၢ်ပုၤသမံသမိးတၢ်
တဖၣ်သကူဆးဒး, မၤအဝဲသ့ၣ်ယုကွာ်ဖိသုၣ်မုၣ်ဖိလါအဘၣ်တၢ်စိၣ်ဟ့ၣ်အီၤ
လါပုၤဟးဝုၤဝီၤတဖၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဝဲအလီၤခံအဝဲလဲၤဆူလ့ၣ်မ့ၢ်အူ
သန့လါကသံကွာ်ဝဲမ့ၢ်ပုၤထံၣ်ဘၣ်အဖိမုၣ်တဂၤ, ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတထံၣ်နီတဂၤ
ဘၣ်. ညၣ်ကမါလါအအိၣ်လါခဲၣ်ထာ်ဘၣ်လံအဟံၣ်န့ၣ်တၢ်ကွာ်ယုအီၤ, ဘၣ်
ဆၣ်ဘၣ်ကွံၣ်ယုတအိၣ်ဖျါလါတၢ်လီၤနီတတီၤဘၣ်. ဝဲအဝဲဟဲကွာ်ကဒါဆူဟံၣ်
န့ၣ်, အဝဲထံၣ်ဝဲလါမူးစံးအိထံစ်မံလီၤလါတၢ်ဖးလံၣ်အးပူၤဝဲဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ,
တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလီၤ. အဝဲမၤအမါအိၣ်တၢ်ဒီးမၤပုၤကတဲၣ်ကတီၤဟါတၢ်အိၣ်လါ
ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်အိၣ်လါတၢ်တသ့ၣ်ဖွံသးညီ, ပုၤတကတီၤတၢ်
နီတဂၤ, ဒီးဖိသုၣ်တယံၣ်ခံၣ်လဲၤဒၣ်လဲၤအိၣ်ဘျၢၣ်ဝဲ, မ့ၢ်လါအဝဲသ့ၣ်သးအိၣ်ဘၣ်
အဒိပုၣ်ဝဲမုၣ်ဒိၣ်မးအယိလီၤ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်တၢ်ဝဲန့ၣ်, မူးစထာ်အိထံစ်မၤ
အဝဲသ့ၣ်ခဲလၢ်ကွာ်မံတဘၣ်တဲအါတၢ်နီတမံဘၣ်လီၤ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ်
လါတၢ်အိၣ်ဒီးပူၤအခါန့ၣ်ကဘၣ်ဝဲဖဲဖးဖိမုၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်တၢ်သီၣ်ဝဲတခါ

အဝဲသွပ်နာဟူဝဲတၢ်လီၤဂြိုၤဒီးတၢ်ဟီၣ်သီၣ်လီၤဖျးဟံၣ်အသီၣ်တၢ်သးဝံၣ်လၢအလီၤဆိတဖၣ်သီၣ်ဝဲလၢကလံၤကျိၤဒီးပဲတြိလၢဃီအစိးနါတဘျီကလံၤအူဘၣ်ဒီးသီၣ်ဝဲဖးဒိၣ်လီၤ. လၢပဲတြိအချၢဘၣ်ကွံၤယၣ်ခါထီၣ်အခိၣ်စိၣ်ဒီးတလိမိတဖျၢၣ်လၢအစုလီၤလီၤ. လၢတစိၣ်ဖိအတီၢ်ပူၤအဝဲသွပ်ခဲလၢၣ်လဲၤယွၢ်သဖျိဃီလၢတၢ်သ့ၣ်ခသးခဒီးတၢ်ဟီၣ်တၢ်ယၢၤဆူအဝဲအခိၣ်လီၤ.

ဓားစုသ့ၣ်

မွဲစထၢၣ်အိၣ်ထံစံတဲဝဲဒၣ်လၢတၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်အပူၤ, “ဖိဧၤ, နလဲၤတုၤဖဲလဲၣ်” မ့ၢ်လၢအဝဲဆိကမိၣ်ဝဲလၢဖိသၣ်မုၢ်ဖိလဲၤအိၣ်ခူသ့ၣ်အဝဲသွပ်လီၤ. ပကူၢ်ယုတုၢ်နၢလၢတၢ်လီၤကိးတီးဒီးဒီးနမိၢ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်ဘူးမးကသံလီၤ. နတဘၣ်မၤဒ်အံၤနီတဘျီလၢဘၣ်. မ့ၢ်စံးအိၣ်ထံစံနမူၤအဖိမုၢ်ဖိဒီးတဲဝဲဒၣ်, “ယသးဘိဧၤစံးဘျးယွၢ်လၢနဘၣ်တၢ်ထံၣ်က့ၤနၢတဘၣ်ဟးထီၣ်လၢယကယနီတဘျီလၢတဂ့ၤ.” ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲဝဲလၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအပူၤ, “ပါဧၤ, ယလဲၤအိၣ်ဒီးတၢ်တယၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤသံဒီးသ့ဝဲခဲလၢၣ်ဟဲဒီးကွၢ်အဝဲတက့ၢ်. အဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢအသီဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ်အဝဲအသးတမ့ၢ်နီၢ်ကီၢ်လၢတၢ်လၢအဝဲမၤတုၢ်ဝဲတဖၣ်လီၤ. တၢ်တယၣ်ဟ့ၣ်ယၢၤတၢ်မ့ၢ်ပလဲလၢအယံလၢအတလိဝဲအံၤတချးလၢအဝဲသံန့ၣ်လီၤ.” ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဒူၣ်ကွၢ်ဃီဒီးဆိကမိၣ်ဝဲမ့ၢ်ဘၣ်ကွံၤယၣ်ပျၢၣ်လံၤခါလီၤ. ပိၣ်မုၢ်ဖိယၣ်တရံးအသးဒီးပျဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢကန့ၣ်လီၤလၢကျဲဖိအံၤအံၤဖိလၢတၢ်ဒူၣ်အခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ဝါရံၣ်တၢ်စိၣ်ထီၣ်ဝဲပနဲတၢ်တဘိလၢစီၤနီၤခိၣ်အဖိခိၣ်တချးအပိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အခံဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်အဝဲသ့ၣ်ဟဲဆူဝဲတြိသ့ၣ်ဖးဒိၣ်တဘျီလီၤ. ဖဲဘၣ်ကွံၤယၣ်ထိးဘၣ်ဝဲတြိအံၤန့ၣ်ဝဲတြိဟူးထီၣ်ဝဲ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်ခဲလၢၣ်ထံၣ်လီၤအသးလၢအခိၣ်လၢအးဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်လၢအခိၣ်ဒီးအခိၣ်ဒုးဖးထီၣ်တၢ်ခၢၣ်သးအပူၤ, ဒီးအဝဲတြိဆံးဆံးဖိန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒူၣ်လီၤအိၣ်ဝဲဒီးထးကွီၤဖးဒိၣ်တခါ, ဒီးထးသွဲအိၣ်လၢအလီၤ, အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ယံယံယံဖိတခါလီၤ. အဝဲအစုလၢအထွဲတခီယုၢ်ထီၣ်အသး, ဖျါလီၤကၢ်လၢအဂ့ၢ်ကျဲးစးဖိၣ်ဃီဝဲလီၤဒီးထံအိၣ်အလၢအဟံလီၤသးလၢအဖိၣ်ဝဲတတုၤဘၣ်လီၤ. ထံအိၣ်

ဒါဘၣ်တၢ်မၤပျဲၤအိၤလၢထံမ့ၢ်လၢအကိၤပူၤကးဘၢအသးဒီးက့ၤလၢအလွဲၢ်လၢတဖၣ်လီၤ. လၢလီၤခိၤအပူၤတခါတၢ်အိၣ်နီၣ်တမံၤ, ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကမူၣ်တပူၣ်လီၤ. ဘၣ်ကွံၤယၣ်တၢ်လီၤလၢတၢ်ယံၣ်တခါအံၤအကပၤဒီးဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အစုဒီးစးထီၣ်ယုၤဘၢထုၣ်တဖၣ်တၢ်လီၤ. ပုၤလၢအဂၤတဖၣ်ဆၢထၢၣ်ကွၢ်လီၤဝဲတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖူးသ့ၣ်တဖၣ်လၢဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်လီၤ. သတူၢ်ကလၢ်ဖိသ့ၣ်တယံၣ်အကျါတဂၤကိးထီၣ်ဝဲ ‘ဟဲလိၣ်’ အဝဲကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဆူဝဲတြီၤအချၢလၢကကွၢ်ယုၤတၢ်လၢဟံၣ်ပူၤလၢအိၣ်ဘူးဒီးအးဖိတဖျၢၣ်အံၤလီၤ. ‘ဟဲလိၣ်’ သ့ၣ်အဲၤလိမိၣ်လၢအိၣ်ဒီးအဖီ, လၢဝဲအံၤန့ၣ်ယထံၣ်လၢတၢ်အိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲထီၣ်ဝဲ, “ယုၤပျၢ်တၢ်တယၣ်အတၢ်ကမၣ်လံၤလီၤ.”

တၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံ

တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢအလီၤဆီလွံၢ်သီဝံၤအလီၤခံန့ၣ်, တၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံလၢခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်လံၤအဟံၣ်စးထီၣ်ဝဲဆံတန့ၣ်ရံၣ်ဖဲမုၢ်နၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သံလုၣ်ကဟၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ထူးအိၤလၢကသ့ၣ်အသူၤယိးဒု, တဒုစုၣ်စုၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးထီၣ်ကီၤလၢအူးအဆူၣ်ဖးဒိၣ်တဖၣ်လၢအခိၣ်အလီၤလီၤ. တၢ်သံတလါန့ၣ်တၢ်ကးဘၢအိၤလၢတၢ်ကံးညၣ်ဂီၤလူးအိၣ်ဒီးခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်လံၤအမံၤလၢတၢ်ဆးထီၣ်အိၤလၢတၢ်ကံးညၣ်အံၤအလီၤလီၤ. တၢ်ခူၣ်တၢ်ပုၤတဖၣ်စိၣ်ဝဲဒီးဆီၣ်လၢတၢ်ခွဲၣ်ကပီၤအိၤ, ဒီးဟးဝဲလၢတၢ်သံလုၣ်ကဟၣ်အကပၤလီၤ. ကစၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်လံၤဟဲလၢဝုၣ် (Wales) လီၤဆီဒုၣ်တၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံအဂီၢ်, ဒီးဆုၣ်နီၤဝဲဒီးဘၣ်ကွံၤယၣ်လၢလုၣ်ကဟၣ်အခိၣ်ထံးတခိၣ်လီၤ. ဝံၤဒီးအမဲရကၣ်ကိတိၢ်ခိၣ်ဒီးအမါ, ဝံၤဒီးဝါရံၣ်တၢ်ဒီးပိၣ်ခွါဖိသၢဂၤဟဲဝဲလီၤ. လုၣ်ကဟၣ်လၢခံကတၢ်တဆီအိၣ်ဝဲဒီးမူးစံးအဲၤန့ၣ်ဒ်အဝဲတူၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်မၤပျဲၤမၤဖူးအိၤလၢတၢ်တယၣ်တဒုအံၤလၢအါန့ၣ်အနီၣ်ယဲၢ်ဆံလၢအဝဲအတၢ်အိၣ်မူပူၤ, ဒီးအဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကထံၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ခူၣ်လီၤကွံၢ်တၢ်တယၣ်အံၤလီၤ. တၢ်သ့ၣ်ခိၣ်အပူၤဖးယိၣ်တပူၤဘၣ်တၢ်ခူၣ်အိၤလၢသရိၣ်အကရၢၢ်တၢ်အသနၢၣ်, လၢသ့ၣ်ဖးဒိၣ်တထံးအခိၣ်ထံး, ဒီးတၢ်ဘျုးတၢ်ဘၢတၢ်တဖၣ်ထီၣ်အိၤလၢ, သရၣ်ဒိၣ်

အိကားစတင်ဒဲဖျာဖဲတဲသံအတလါဘင်တဲသုးလီဆူတဲသွင်ခိင်အပူန့န့၊ ဘံင်ကွဲယုင်ခါထီင်အခိင်ဆူအမဲင်ညါဒီးဟ်လီထွင်စုညါဖးဒိင်တခါလါအဘင် တဲမအီလါဖါအဝါဒီးအလွဲင်ဂီန့န့လီ။ ဖဲအဝဲမာဝဲဒ်န့န့အမုာ်န့န့၊ လါဟဲ ထီင်ဝဲလါတဲအာင်အလီင်ခဲန့န့လီ။ ထီင်ဖိတဖု်စးထီင်သးဝံင်တဲလါပုင်ပူ လီ။ အဝဲဆိကမိင်ဝဲလါ၊ တဲတယုင်အတဲမအီထီင်တဲသံအကရုာ်၊ ဒီး အဝဲမဲင်ချဲပူပွဲဝဲဒီးအမဲင်ထံလီ။ လါခံတဂီန့န့၊ တချူးလါကစၢ်ခဲန့ထီင်ဘံလ် ဟးထီင်န့န့၊ မူးစထာင်အိထံစံတဲသကိးတဲဒီးအဝဲဘင်ယးလါတဲမုာ်ပလဲတ ဖု်လါတဲတယုင်ဟ့န့ဘံင်ကွဲယုင်မုာ်တဲမုာ်တဖု်လါယံလါဝဲဒိင်မးဒီးအပူ ဒိင်မး၊ မူးစထာင်အိထံစံဆိကမိင်ဝဲလါဘံင်ကွဲယုင်တကြားတူင်လိာ်တဲသ့ နတဖု်ဘင်လီ။

မူးစထာင်အိထံစံတဲဝဲ၊ “ယကစၢ်န၊ မုာ်တဲအိင်ဖျါဘင်ယးလါလီလါလါတဲမုာ် ပလဲတဖု်အံၤဘင်ယးဒီးနဟံင်ဖိဃီဖိ၊ မုာ်လါတဲထံင်န့အီလါနဟံင်ပူအ ဃီလီ။ ယကမာနကွဲမိာ်တဲသ့တဖု်အံၤဆူဝုာ်လီဒိင်လီ။ ယကပျဲတဲလါ အလုာ်ဒိင်ပူဒိင်မးအိင်တွဲဒီးဟဘင်အီလါယဟံင်ဖိဃီဖိတဂုၤန့န့ကဲထီင် သးဒီးယါတသ့ဘင်။ ဒ်လဲင်ဂုၤဒ်လဲင်ဂုၤန့န့ဘံင်ကွဲယုင်အဲဒိးဝဲလါနကြားဟ့ နအဲးလါအဝဲကဟံးယာ်တဲအိင်လါအပူတဖု်၊ လါတဲသ့နီင်ထီင်တဲတယုင် အဂီၢ်လီ။ တဲတဖု်အံၤလီၤလံၤဒီးတဂုၤအါအါဘင်၊ ဘင်သ့န့ဟ့န့အီ အဲးလါအဝဲကဟံးန့ဝဲသ့လီ။”

တဲကတဲလါအမုာ်

ကစၢ်ခဲထာင်ဘံလ်ဒိကန့ဝဲကိတိာ်ခိင်အတဲကတိာ်လါတဲဘျီတဲဘျီ၊ ဒီး ဖဲအဝဲကတိာ်တဲဝဲန့န့၊ အဝဲဟံးစုကွဲမဲာ်ဝဲအီလီ။ အဝဲတဲဝဲ၊ “ယသရုာ်သး ဘိန၊ နဖိမုာ်န့န့ဂုၤလါမဲာ်အဖိခိင်ဒီးမဲာ်တွဲဝဲတဲအါဒိင်တဖု်လါအဝဲအ ဂီၢ်လီ။ ယဟံင်ဖိဃီဖိဒီးယးယစံးဘျူးအီလါအဝဲမဲာ်တဲဘျီဒီးသ့ဒုသးဒု အယီလီ။ တဲမုာ်ပလဲတဖု်အိင်ဖျါဂုၤလါမုာ်အဝဲအတဲလီ။ ယန့လါ ယမုာ်ဟံးန့တဲတဖု်အံၤလါဘံင်ကွဲယုင်အအိင်န့န့၊ ဟိခွါသးပုာ်လါအအါအ

သီတဂူအံကဟးထီၣ်လၢအသ့ၣ်ခိၣ်လၢခံၣ်အတီၣ်ပူၤဒီးမၤတံၢ်တၢ်ယၤကဒီးလီၤ. ဖဲဘၣ်ကွံၤယၣ်ဒိၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်ယမ့ၢ်လၢအဝဲကဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲဒီးကအိၣ်ဒီးတၢ်အသံအလၢလၢကသီးဝဲအဂီၢ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါမ့ၢ်စထၢၣ်အိၣ်ထံၣ်နသးပူၤနီၣ်ကွံၢ်လၢနဟံးန့ၢ်ဟံၣ်ဝီၤဒီးတၢ်တယၣ်ဖဲနပူၤဟံၣ်အခါ, လၢတၢ်န့ၣ်အသိ, တၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤလၢအဘၣ်သးဒီးတၢ်တယၣ်န့ၣ်မ့ၢ်နတၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.”

ဘၣ်ဆၣ်ကတီၤဂ့ၢ်လိာ်တၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်မ့ၢ်စထၢၣ်အိၣ်ထံၣ်န့ၣ်အသးတမ့ၢ်ဒီးဒၣ်တၢ်ဒိၣ်မး, လၢခံကတၢ်အာၣ်လီၤဝဲလၢကဖျဲဘၣ်ကွံၤယၣ်ကဟံးယၢ်တၢ်တယၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်အံၤလီၤ. န့ၣ်တဖၣ်ပူၤကွံၢ်အလီၢ်ခံဘၣ်ကွံၤယၣ်ဖျိအသးဒီးအသကီးလၢအနီၢ်ဆံးအခါလၢအမ့ၢ်ဒူးသးစၢ်, အဝဲသ့ၣ်ဖျိသးဝံၤအလီၢ်ခံလဲၤဆူခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်လံၤအဟံၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ. တနံၤဝံၤအလီၢ်ခံအဝဲသ့ၣ်လဲၤဟးဝဲလၢတၢ်ဘါလီၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ကဝီၤလၢသ့ၣ်ဆိတဖၣ်အကျါလီၤ. ပူၤကီးဂၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢအဘၣ်သးတၢ်မနုၤအိၣ်လၢမဲၣ်မၢၣ်အသ့ၣ်ခိၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတဲာ်တၢ်လံၤလၢတၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ပူၤဟီၣ်ခိၣ်သးပျံၤအမံၤ, ဒီးထါဖိလၢတၢ်ဖးလံာ်အးအဝဲတြီၤလီၤလီၤ. တူၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်စိၢ်ဝဲဖိတၢ်ဆ-ၣ်လၢအလီၤအံၣ်တဖၣ်တနီၤ, လၢဘၣ်ကွံၤယၣ်ဟံၣ်လီၤဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်အဖိခိၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဆၢထၢၣ်ကွံၢ်လီၤတၢ်တစိၢ်ဖိဝံၤဒီးဒူးအဝဲမၤသီၣ်ထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအပူၤလီၤ. ဒူးသးစၢ်တဲဝဲ, “ဘၣ်ကွံၤယၣ်ဧ, တၢ်လၢမၤတဂၤန့ၣ်တကြးအိၣ်ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်လၢအဝဲဘၣ်”

ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲဆၢဝဲ, “သးဘီဧ, ယတအိၣ်ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်လၢနၤနီၣ်တမံၤဘၣ်.” ဒူးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ဖဲနသးတၢ်နသးဒီးတၢ်တယၣ်န့ၣ်တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးဒီးနၤလဲၣ်န့ၣ်နတတဲယၤနီၣ်တဘျီဘၣ်.”

ဘၣ်ကွံၤယၣ်တဲလၢတၢ်ကပုၣ်လုးပူၤ, “Cecilသးဘီဧ, ယတတဲပူၤနီၣ်တဂၤနီၣ်တဘျီဘၣ်”

“ယသ့ၣ်ညါတၢ်အဝဲန့ၣ်, ဘၣ်ဆၣ်နကြးတဲယၤလီၤ.”

“ဝံသးစူၤတဘၣ်သံကွၢ်ယၤတဂ့ၤ, ယတဲနၤတသ့ဘၣ်.”

“စဲမာ်လၢအဖျိာ်တၢ်န့ၣ်အဝဲဒုးထံၣ်ယၤလၢတၢ်သံဒီးတၢ်မူမ့ၢ်တၢ်မနုၤ၊ ဒီးဘၣ်
မနုၤယီၤလၢတၢ်အဲၣ်န့ၣ်ဆူၣ်န့ၣ်တၢ်ခဲၤလၢာ်လဲၣ်လီၤ.”

ဒူးသးစၢ်နၢမူဝဲအမၤလၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံအပူၤလီၤ. အဝဲတဲကသွံထီၣ်ဝဲ, “ဒ်ယ
အိၣ်ဒီးနတၢ်အဲၣ်အသိးန့ၣ်နအိၣ်ဒီးနတၢ်ခူသ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.”

“နအိၣ်ဒီးတၢ်တဖၣ်န့ၣ်ထီၣ်ဘိလီၤ.”

“ဒီးမုၢ်ကအိၣ်ဝဲတနံၤန့ၣ်နကတဲဘၣ်က့ၤပဖိပလံၤ, တမ့ၢ်ဒါ.”

ဘၣ်ကွံန့ၣ်အမဲၣ်ထီၣ်ဂီၤဝဲလၢအမဲၣ်ဆူးဝဲအသိလီၤ.

.....

တၢ်သံကွၢ်လၢပှၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်

လံာ်ကျိၤပှၤတနီၤဘၣ်ဝဲဒီးတနီၤကမၣ်ဝဲလီၤ. ဃုကွၢ်အဘၣ်တဖၣ်ဒီးအဂၤတ
ဖၣ်ဘၣ်မနုၤအတဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်စံးဆၢတက့ၢ်.

၁. မူးစထၢၣ်အိၣ်ထံစံတချုးအဝဲပူၤဟံၣ်န့ၣ်ကစၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘၣ်လံာ်တဲဘၣ်အိၣ်ဘၣ်
ယးဟံၣ်တဖျါအဂ့ၢ်အကျိၤဒီးဟ့ၣ်ပလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်အသးလၢဟံၣ်
တဖျါအံၤအပူၤခဲလၢာ်လီၤ.
၂. ဝါရံၣ်တၢ်ဂုာ်ကျဲးစးထူးစီကွံာ်တၢ်သွံတဖၣ်လၢထံလီၤ.
၃. မူးစထၢၣ်အိၣ်ထံစံအဟံၣ်ဖိဃီဖိခဲလၢာ်အိၣ်ယုၤလီၤ.
၄. ဘၣ်ကွံယၢ်မ့ၢ်ဖိမုၢ်ဖိလၢအသ့ၣ်ဝုၤသးဝါဒီးသးကညီဘၣ်တၢ်တယၢ်တဒု
အံၤလီၤ.
၅. ဖဲဘၣ်ကွံယၢ်လီၤမၢ်အခါအဝဲဘၣ်တၢ်ယုၢ်ဖိာ်ဟ့ၣ်အိၣ်လၢပှၤဟးဝုၤဝီဖိတ
ဖၣ်လီၤ.

ခဲထာ်ဘဲလ်အဟံ်ဖးဒိၣ်

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. ဝၣ်ရှၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးထူးစီကွၢ်တၢ်သ့ၣ်စဲဘူးလၢမနုၤလဲၣ်.
၂. တၢ်ဟဲက့ၤမၤတံၢ်တၢ်တၢ်လီၤလီၤအတၢ်ပနီၣ်အဒိၣ်ထံးတခါလၢဟံၣ်ဖိယီဖိထံၣ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်အကီၤထီၣ်တဖၣ်

၁. ကစၢ်ခဲန့ၣ်ထာ်ဘဲလ်တဲဘၣ်မွဲစထာ်အိၣ်ထံစံလၢခဲန့ၣ်ထာ်ဘဲလ်အဟံ်ဖးဒိၣ်မ့ၢ်ပှၤဟဲက့ၤမၤတံၢ်တၢ်တၢ်လီၤလီၤဒ်လဲၣ်.
၂. မွဲးစံးအဲၣ်န့ၣ်တဲန့ၢ်ဟံၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်စဲဘူးအဒိၣ်ထံးဒ်လဲၣ်.

တၢ်တယုၣ်

တၢ်သံကွၢ်အညီတဖၣ်

၁. လၢခဲတၢ်ဖဲဟံၣ်ဖိယီဖိဟဲလီၤအိၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်အခါအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်မနုၤလဲၣ်.
၂. တၢ်တယုၣ်စံၣ်ညီၣ်ဝဲကစၢ်ခဲန့ၣ်ထာ်ဘဲလ်လၢအအာအသီတဂၤအံၤခိဖျါအလံာ်တၢ်လီၤန့ၣ်ဒ်လဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်ကီၤထီၣ်တဖၣ်

၁. တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးဒီးမွဲစထာ်အိၣ်ထံစံလၢအဝဲက့ၤမံၤသၢနၤတနၤဝံၤအလီၤခဲလဲၣ်.
၂. တၢ်တယုၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဒီးန့ၣ်ကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲ.....တၢ်မနုၤဒုးန့ၣ်ကမ့ၢ်အီၤလဲၣ်.

တၢ်ဘၣ်အၢလၢအဆီတလဲသး

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. မွဲးစထာ်အိၣ်ထံစံမၤသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်တယုၣ်ဒ်လဲၣ်.
၂. ဖိသၣ်တယံၣ်ခံၤမၤတၢ်မနုၤလၢအန့ၣ်လဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီုထီၣ်တဖၣး

၁. လၢအီုကးတဆံၣ်သီအန့ၣ်တၢ်တယၣ်တဒုအံၤရဲၣ်ကျဲၤလီၤဝဲကမၤမနုၤတဖၣ်လဲၣ်.
၂. တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးဒီးလံာ်ရဲၣ်အးလၢကဒုးန့ၣ်တၢ်တယၣ်အံၤအိၣ်ဒီးန့ၣ်လဲၣ်.

တၢ်တယၣ်လၢအကစုလီၤတဖၣ်

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. တၢ်တယၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤညီထီၣ်ဝဲလၢအဂီၢ်လၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသုတမၤတံာ်တၢ်တၢ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်ဒ်လဲၣ်.
၂. လၢလၢဝဲးပတုၤဘၣ်တဆံၣ်သီန့ၣ်တၢ်မနုၤကဲထီၣ်လဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီုထီၣ်တဖၣး

၁. တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးဖဲအဝဲလဲၤဟးအိၣ်သကိးတၢ်ဖိသၣ်တယံာ်ခံၤလၢအမံၤအးပူၤအခါလဲၣ်.
၂. ဘၣ်မနုၤအယိတၢ်တယၣ်သးဒိၣ်ထီၣ်ဖိသၣ်တယံာ်ခံၤလဲၣ်.

တၢ်ကတိၤမိဆၢဃုာ်ဒီးတၢ်တယၣ်

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. ဖဲဘၣ်ကွံၤယၣ်ထံၣ်တၢ်တယၣ်န့ၣ်အဝဲအဲၣ်ဒီးယုာ်ကွံာ်လီၤ. တၢ်မနုၤဆီတလဲအတၢ်ဆိကမိၣ်လဲၣ်.
၂. တၢ်တယၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်မနုၤတဖၣ်လၢဘၣ်ကွံၤယၣ်အအိၣ်လဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီုထီၣ်တဖၣး

၁. တၢ်တယၣ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်သံအကရၢ်ဒ်လဲၣ်.
၂. ဘၣ်ကွံၤယၣ်ကမၤစၢၤတၢ်တယၣ်တဒုအံၤဒ်လဲၣ်.

ဘိုင်ကွဲယဉ်အိပ်ဖဲလဲန့.

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. မံးစထၢၣ်အိၣ်ထံစံဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးဒီးဘိုင်ကွဲယဉ်လဲန့.
၂. ဘိုင်ကွဲယဉ်ဟဲကွၢ်ဟံၣ်ထီၣ်အခါဖဲလဲန့ဒီးစိၣ်ယုၣ်ဒီးမနုၤလဲန့.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီတဖၣ်

၁. ဖဲဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်လဲၤထံၣ်တၢ်တယုၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်တၢ်မနုၤတဖၣ်လဲန့.
၂. ဘၣ်မနုၤအယိလီၤဒီးထံအိၣ်အဟံၣ်လီၤအသးလၢပှၢတဂၤဖီၣ်ဝဲတတုၤလၢအး
ခုသ့ၣ်ဖိတဖျၢၣ်လဲန့.

တၢ်ခူၣ်လီၤပှၢသံ

တၢ်သံကွၢ်လၢအညီတဖၣ်

၁. တၢ်တယုၣ်တချုးအသံန့ၣ်အဝဲဟ့ၣ်ဘိုင်ကွဲယဉ်တၢ်မနုၤတဖၣ်လဲန့.
၂. ဖဲတၢ်ခူၣ်လီၤပှၢသံအဆၢကတီၢ်သရၣ်ဒိၣ်အိၣ်ကးစံတၢ်ဒဲဖျၢၣ်မၤမနုၤလဲန့.

တၢ်သံကွၢ်လၢအကီထီၣ်တဖၣ်

၁. ဘၣ်မနုၤအယိမံးစထၢၣ်အိၣ်ထံစံအဲၣ်ဒီးဝဲလၢဘိုင်ကွဲယဉ်ကဟ့ၣ်လီၤကွံာ်
အတၢ်မျၢၣ်ပလဲတဖၣ်ဆူကစၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်အအိၣ်လဲန့.
၂. ကစၢ်ခဲၣ်ထၢၣ်ဘံၣ်တဲဝဲတၢ်မနုၤကဲထီၣ်သးဒီးအိၣ်လၢအဝဲမွဲဟံးန့ၣ်ကဒါ
ကွၢ်တၢ်မျၢၣ်ပလဲတဖၣ်အံၤလဲန့.